

Sveriges Kristna Råd

Årsbok 2009

med Sveriges Kristna Råds och Sveriges Frikyrkosamråds
redogörelse för verksamhetsåren

2007 och 2008

Sveriges Kristna Råd

Postadress: 172 99 Sundbyberg

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Tel: 08-453 68 00 Fax: 08-453 68 29

E-post: info@skr.org

Hemsida: www.skr.org

Redaktör: Peter Carlsson, SKR

Layout: Erika Svanängen, Peter Carlsson

Tryck: Stockholm Läns Grafiska AB, Danderyd

© Copyright 2009 Sveriges Kristna Råd

ISSN: 1401-5219

Innehållsförteckning

Sveriges Kristna Råd i korthet	4
<i>Må vi bli ett, Herre, i din hand.</i> Böner ur materialet till 2009 års bönevecka	5
Några ekumeniska guldorn	5
<i>Vi kan tillsammans!</i> , artikel av Tikhon Lundell	6
Lära känna varandra på djupet — i ett av världens bredaste ekumeniska råd, inledning av Sven-Bernhard Fast	8
Verksamhetsberättelse för SKR/FSR	9
Uppbyggnad och beslutsorgan	10
Personal och kansli	15
Samarbete med andra	16
Pingströrelsens väg till medlemskap i SKR — så som jag upplevt den, artikel av Sten-Gunnar Hedin	18
Kärnområdet Ekumenisk teologi	20
Kärnområdet Ekumeniskt vittnesbörd/Mission — evangelisation	22
Kärnområdet Ekumenisk diakoni/Kyrka — samhälle	24
Program: Andlig vård i kriminalvården, NAV	26
<i>Världens fängelsesjälavårdare leds från Sverige</i> , artikel av Peter Carlsson	28
Projekt: IPCA	30
Program: Ekumenik i Norden	31
Program: Fredskulturprogrammet	33
Program: Kyrka-Skola	34
Projekt: Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel	36
Projekt: Global utveckling och fattigdomsbekämpning — Kyrkornas globala vecka	38
Projekt: Religion och integration — för ökad kunskap och kompetens	39
Frikyrkofamiljen/Sveriges Frikyrkosamråd	41
Sjukhuskyrkan	42
Universitet och högskola	44
Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO	46
Ortodoxa kyrkofamiljen	47
Katolska och lutherska kyrkofamiljerna	48
<i>Fråga Abraham!</i> , artikel av Åke Göransson	49
Information och kommunikation	50
Ekumeniska nätverk	51
Uttalanden och yttranden	53
Ekumeniska arrangemang och händelser	54
Material och publikationer	56
Ekonomi	58
Förvaltningsberättelse för SKR gällande 2007	58
Ekonomisk redovisning för SKR gällande 2007	61
Förvaltningsberättelse för SKR gällande 2008	68
Ekonomisk redovisning för SKR gällande 2008	70
Förvaltningsberättelse för FSR gällande 2007	78
Ekonomisk redovisning för FSR gällande 2007	81
Förvaltningsberättelse för FSR gällande 2008	87
Ekonomisk redovisning för FSR gällande 2008	90
Adresser	96
Arbetsgrupper, nätverk och andra grupper inom SKR och FSR	100
Stadgar för Sveriges Kristna Råd (inkl förslag till förändring vid årsmötet 2009)	103
Stadgar för Sveriges Frikyrkosamråd	105

Sveriges Kristna Råd

”Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig.” (Joh. 17:21)

”Kyrkorna tillsammans” – det uttrycket använder vi för att berätta vad Sveriges Kristna Råd är, nämligen en öppen ekumenisk mötesplats för kyrkorna i Sverige.

Till Sveriges Kristna Råd kommer varje kyrka med sin speciella identitet och sina egna erfarenheter och prioriteringar. De kommer för att söka, uttrycka och fördjupa den kristna enheten, dela erfarenheter och tillsammans visa omvärlden på den tro som förenar och utmanar.

Som ”kyrkorna tillsammans” är Sveriges Kristna Råd en gemensam resurs för kyrkorna. Samtidigt stöder Sveriges Kristna Råd kyrkorna i att vara resurser för varandra – i deras arbete med centrala uppgifter som teologisk reflektion, evangelisation, församlingsutveckling, diakoni och socialt ansvar. Sveriges Kristna Råd har också en uppgift i att samla kyrkorna för att tala med en gemensam röst i viktiga samhällsfrågor.

I Sveriges Kristna Råd möts tjugosju medlemskyrkor och en observatör, fördelade på fyra kyrkofamiljer. I dessa rymmer de olika kristna traditionerna i vårt land.

Att se de olika kyrkornas familjevis är ett sätt att införa varandra och omvärlden tydliggöra den tradition och gemenskap som finns inom familjerna. Det är också ett sätt att fördela kyrkornas representation i olika sammanhang. Det som kyrkorna tillsammans lyft fram som de mest centrala områdena för ekumenisk reflektion och samverkan rymmer inom det som kallas SKR:s ”kärna”. Dessa kärnområden är ekumenisk teologi, ekumeniskt vittnesbörd/mission och evangelisation och ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle.

Verksamheten inom dessa centrala ekumeniska områden finansieras av kyrkorna genom medlemsavgifter. Som ett utflöde kring kärnan finns såväl långsiktiga program som tidsbegränsade projekt med extern finansiering.

En viktig uppgift för SKR är att länka samman medlemskyrkornas eget arbete inom olika områden. Det gör vi genom att erbjuda mötesplatser, skapa nätverk, ge kommunikationsservice och stöd för ekumenisk bearbetning, publicera material och samordna gemensamma aktiviteter.

Att utgöra ”kyrkorna tillsammans” kan också innebära att en eller flera kyrkor inom ramen för SKR anförtros uppdrag för helhetens räkning. Kyrkornas resurser på olika sakområden kan även mötas inom SKR:s ram i nätverksform och på det sättet gemensamt utgöra en resurs för ”kyrkorna tillsammans”.

Rådsförsamlingen är SKR:s högsta beslutande organ. I rådsförsamlingen är alla medlemskyrkor representerade i förhållande till sin storlek. Verksamheten leds av styrelsen, som väljs av rådsförsamlingen. Platserna i styrelsen, dess presidium och arbetsutskott är fördelade mellan de fyra kyrkofamiljerna. Ordförandeskapet i SKR cirkulerar med ettårsintervaller mellan presidiemedlemmarna.

Må vi bli ett, Herre, i din hand

Barmhärtige Gud, du har älskat och förlåtit oss i Kristus och sökt försona hela mänskligheten genom din frälsande kärlek. Se med nåd på oss som arbetar och ber om enhet för splittrade kristna gemenskaper. Låt oss uppleva att vi är bröder och systrar i din kärlek. Må vi bli ett, ett i din hand.

Herre, du som gav dig själv på korset för att ena hela mänskligheten, vi överlämnar till dig vår mänskliga natur, så vanställd av egoism, arrogans, högmod och vrede. Herre, överge inte de förtryckta som lider av våld, vrede och hat av alla slag, offer för falska läror och motstridiga ideologier. Herre, öppna din famn för oss med förbarmande och vårda dig om ditt folk, så att vi får uppleva den fred och glädje som hör samman med din skapelse. Herre, låt alla kristna arbeta tillsammans för att förverkliga din rättvisa, inte vår. Ge oss mod att hellre hjälpa andra bära sitt kors än lägga vårt eget på deras skuldror. Herre, ge oss kunskap att behandla våra fiender med kärlek i stället för hat.

Gud, vi tackar dig för den vishet vi lär i ditt Ord. Ge oss mod att öppna våra hjärtan och våra sinnen för medmänniskor från andra kristna samfund och andra religioner, nåd att överbrygga murar av likgiltighet, fördomar och hat, och en vision om slutet, när kristna får gå tillsammans till det sista gästabudet, när tårar och tvedräkt besegras av kärlek. Amen.

Böner ur materialet till 2009 års ekumeniska bönevecka

Några ekumeniska guldkorn

”Kyrkorna lever i en verklig, men ofullkomlig gemenskap. Det ekumeniska uppdraget är att fördjupa och konkretisera denna koinonia som helt och hållet är Guds gåva.”

”Utgångspunkterna för teologernas arbete var att kyrkan är en i Kristus, på samma sätt som den är helig, katolsk och apostolisk. Denna enhet måste, alldeles som kyrkans helighet, katolicitet och apostolicitet ständigt återerövas och synliggöras. Guds själuppenbarelse i Kristus har en universell räckvidd och avgörande betydelse för alla människor. Kristus är inte bara de kristnas utan mänsklighetens frälsare och herre.”

Ur biskop em Jonas Jonsons bok ”Ekumenik på världens villkor”, Verbum 2008

”Bönen är hjärtat i all ekumenik. Utan bön förfaller den till själlös byråkrati, akademisk debatt och diplomati, som inte berör vanliga troende människor. Den andliga ekumeniken tillför kyrkorna energi. Kristen enhet är inte ett resultat av mänskliga ansträngningar och mellankyrkligt samarbete. Den är en gåva av den heliga Anden. Den räcks åt dem som deltar i gemensamma gudstjänster, pilgrimsvandringar eller retreatar. Den vårdas på platser som Taizé, Bose och Chevtogne och av rörelser som Sant’Egidio, Focolare eller Syndesmos. Den blir synlig i folkliga manifestationer som Kirchentag, men också i anspråkslös tjänst åt missbrukare och i sakramentens hemlighet. Genom dopet har alla kristna fått enhetens gåva. Den framträder i börens och livets gemenskap med den uppståndne Kristus.”

Biskop em Jonas Jonson och sr Katrin Åmell vid SKR:s årskonferens i Västerås 2008

Foto: Helge Lockner

Vi kan tillsammans!

När detta skrivs har snart ett år gått sedan SKR:s årskonferens i Västerås ägde rum. Vi kan se tillbaka på ett nådefyllt år. Trots alla svårigheter runt om i både vårt eget land och hela världen. Vi kan se framåt med ett hopp om en bättre framtid. Inte för att vi förtjänar det, utan för att vi har satt vår förtröstan till Herren, vår Gud och Frälsare.

Temat inför 2009 års årsmöte i Helsingborg är "Lär känna varandra på djupet – för att världen ska tro och leva". När man funderar över detta tema, kommer först tanken till mig: Känner jag djupet hos mig själv? Har jag ingen egen grund att stå på, hur kan jag då möta mina trossyskon i de andra kyrkofamiljerna? Genom bön och eftertanke får jag växa allt mer i min egen tradition. Detta är nödvändigt, om jag skall kunna möta de andra. När jag står stark i min egen tro, kan jag med glädje möta de andra. Och vi tillsammans i ömsesidig respekt kan möta världen.

Tanken på att vi skall kunna bli en kyrka igen får vi aldrig släppa. Hur det skall gå till, vet jag inte ännu, men några tankar har jag. Vi måste gå tillbaka för att se, varför Kyrkan splittrades. Tyvärr måste vi då se, att det

berodde i första hand på oss människor. Vi har tolkat både Bibeln och traditionen på olika sätt. Och när min medkristne höll fast vid sin "felaktiga" tolkning, så gick vi skilda vägar. Och så har det fortsatt genom århundradena. Alltfler kyrkor och samfund har kommit till och det fortsätter. Låt oss bedja om hjälp mot vår egoism och istället öppna våra sinnen för enheten.

Men jag är inte pessimistisk, eftersom jag vet att vi alla har en förebedjare för oss i himmelen. Vår Frälsare, Jesus Kristus, som beder för mig, för alla som tror på honom. Det är bara att plocka fram din Bibel och slå upp Johannesevangeliets 17:e kapitel och läsa det igen. Därför kan vi alla fortsätta att bedja för varandra och se att vi är på väg mot samma mål.

Dock inte bara vi. Det är vår uppgift att föra alla människor till samma mål. Men om vi inte kan hålla sams, hur kan då världen tro, att vår kristna tro är något som de kan ta till sig och hålla fast vid och leva efter?

Tyvärr kom splittringen bland de första kristna mycket tidigt. Därför samlades man till ett

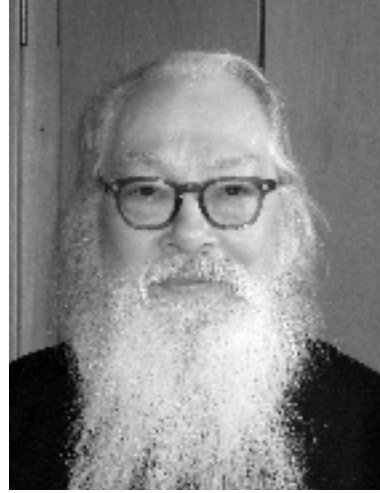

Foto Peter Carlsson

apostlamöte för att övervinna misshälligheterna och komma fram till en gemensam tro, som alla skulle leva efter. Detta skedde under både bön och samtal. Slutligen kunde de säga: ”Den helige Ande och vi har beslutat...”. Tillsammans med Gud kan vi åstadkomma det omöjliga, men på egen hand bidrar vi bara till att splittringen växer och alltfler lämnar vår gemenskap.

För att lära känna varandra på djupet måste vi acceptera våra olikheter. Genom bön och samtal lär vi känna varandra på ett djupare sätt. Kanske skulle vi till och med våga pröva varandras sätt att fira gudstjänst, testa våra olika böneformer i full respekt mot varandra. Hur skall annars världen kunna tro och leva? Om inte vi själva är beredda att gå varandra till mötes, hur kan vi då begära att andra ska kunna göra det? Du kan väl inte ställa större krav på andra än på dig själv? Eller anser du dig redan vara fullkomlig och att de andra måste rätta sig efter dina sanningar?

Börja alltid med dig själv och pröva dig. Om du håller måttet helt och fullt, då kan du gå vidare mot din nästa. Men om du finner något fel med ditt liv och dina tankar, så har du bara

att gå fram till bikt eller botbänken. Anropa din Frälsare om hjälp och var lydig mot honom. Kanske behöver du pröva på att fasta under bön. Då finns hopp för både dig själv och dina medkristna samt hela världen.

När vi i Sveriges Kristna Råd möts till årsmöte i Helsingborg i slutet av april, har vi alla hunnit fira påsk igen. Och vi kan hälsa varandra med glädjebudskapet: ”Kristus är uppstånden” – ”Han är sannerligen uppstånden!” Med den här lovsången sjungande i våra hjärtan, är det lättare att mötas. Här ligger ju hela hemligheten för vår kristna tro och liv. Detta budskap får aldrig tystna, utan hela tiden måste både vi själva och världen få lyssna till det. Inte bara under påsktiden utan under hela året. Även i de svåra och mörka stunderna i våra liv. Då behövs de kanske i allt större grad.

Tillsammans kan vi efter årsmötet gå ut och möta världen, därför att vi har lärt känna varandra på djupet – för att världen ska tro och leva.

Arkimandrit Tikhon Lundell
Ordförande

Lära känna varandra på djupet - i ett av världens bredaste ekumeniska råd

Vid årsmötet 2007 mottogs Pingst – Fria församlingar i samverkan och Evangeliska Frikyrkan som medlemmar i Sveriges Kristna Råd. SKR blev därmed en av de bredast sammansatta ekumeniska organisationerna i världen. En mötesplats som kan härbärgera alla kristna traditioner i Sverige.

Vid samma årsmöte antogs också ett idédokument för verksamhetsperioden 2008-2011, Lära känna varandra på djupet – för att världen ska tro och leva. Ett dokument som i många delar återspeglar den anda som finns i det europeiska ekumeniska dokumentet Charta Oecumenica. Chartan överlämnades till kyrkorna i Europa påskan 2001 vid en högtid i Strasbourg. Dokumentet hade vuxit fram i samtal mellan ortodoxa, katolska och protestantiska kristna under flera år. Inte överallt mottogs det med entusiasm. Såväl i många ortodoxa kyrkor som bland pingstvännen och evangelikala kristna betraktades det ibland med misstänksamhet att man skulle förbinda sig till en rad av regler kring hänsynstagandet till andra kristna traditionen.

Men Charta Oecumenica var aldrig tänkt som ett bindande lärodokument, mera då som en verktygslåda för en positiv samlevnad mellan Kristustroende, trots alla olikheter och oenigheter. Den ortodoxe teologen Grigorios Larentzakis uttryckte det så: ”Det är inget perfekt dokument, det kan förändras och förbättras, men det är ett de europeiska kyrkotraditionernas gemensamma verktyg för fördjupad samverkan och gemenskap.”

Emmauslärjungarnas vandring tillsammans med den uppståndne från den tomma graven till måltiden med honom var det genomgående temat för dagarna då Charta Oecumenica presenterades. En stark bild, som talar om att i den kristna dialogen handlar det ytterst inte om vems av de bådas röster som uttrycker sanningen. Det är i det gemensamma lyssnandet till den tredje medvandrandens röst vi finner vägen till platsen där Kristus bryter brödet med oss.

Ett par bilder från Strasbourg 2001 som stannat kvar i minnet och kan ha fortsatt giltighet: En av ungdomarna från Rumänien presenterade som sin symbol för vår gemensamma vandring i tro ett par väl slitna sandaler. Och själva dokumentet överlämnades till deltagarna i en liten ryggsäck. Inte ett vackert dokument att ställa i bokhyllan eller lägga på ett paradbord. Sända med stav och ränsel till en gemensam vandring med varandra – och med den uppståndne Herren.

Ännu måste nog många sandaler slitas ut på vägen, men ”Vi är fast beslutna att bevara och utveckla den gemenskap som har vuxit fram emellan oss, och vi tackar den Treenige Guden, som leder våra steg mot en allt djupare gemenskap i den Helige Ande”, sägs det i chartans inledning.

”Med Evangeliet vill vi stå upp för människans värdighet, skapad till Guds avbild, och tillsammans som kyrkor bidra till att försona folk och kulturer.”

Ja det är i den andan, och i den Anden, vi fortsätter vår Emmausvandring så att vi i vårt gemensamma lyssnande till Kristus lär känna varandra på djupet – för att världen ska tro, och leva.

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare

Verksamhetsberättelse för Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd 2007-08

I denna verksamhetsberättelse ges en beskrivning av Sveriges Kristna Råds verksamhet 2007 och 2008 på ett mera detaljerat sätt än som är möjligt i förvaltningsberättelserna för åren 2007 respektive 2008, publicerade på annan plats i årsboken. För övergripande sammanfattning och analys hänvisas dock till dessa. Verksamhetsberättelsen omfattar den så kallade kärnan, programmen och projektverksamheten, liksom arbetsgrupper, nätverk och ekumeniska delegationer:

Kärnan

I SKRs kärnverksamhet återspeglas dimensionerna koinonia/leitourgia, martyria och diakonia, gemenskap/gudstjänst, vittnesbörd och tjänst. I kärnan finns det som kyrkorna tillsammans valt att lyfta fram som de mest centrala områdena för ekumenisk reflektion och samverkan i SKR, nämligen ekumenisk teologi, ekumeniskt vittnesbörd/mission och evangelisation, samt ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle. Dessa tre områden är inte avdelningar i SKR:s arbete, utan tre aspekter på den helhet som är kyrkornas enhetssträvan i bekännelse, vittnesbörd och tjänst.

(SKR:s idédokument 2008-2011)

Program

Kring kärnverksamheten grupperar sig de långsiktiga programmen för ekumenisk samverkan och samordning:

Kyrka – Skola

NAV – andlig vård i kriminalvården

EIN – Ekumenik i Norden och

Fredskulturprogrammet, de tre sistnämnda med extern finansiering

Utbildningsmaterialet *Den blomstertid nu kommer* introducerades 2008 i programmet Kyrka-Skola

Projekt

Några verksamheter drivs i projektform, även dessa med extern finansiering.

Global utveckling och fattigdomsbekämpning – Kyrkornas globala vecka

SEAPPI – Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Religion och integration (avslutat 2008)

Solidaritet med södra Afrika (avslutat 2007)

Nätverk – arbetsgrupper – ekumeniska delegationer

Vidare finns knutet till SKR en rad ekumeniska arbetsgrupper, som redovisas under en särskild rubrik i verksamhetsberättelsen. En rad uppgifter utförs genom ekumenisk delegation från SKR till grupper av medlemskyrkor eller till andra institutioner. Se till exempel avsnitten Ekumenisk diakoni och Barn- och ungdomsnätverken.

Uppbyggnad och beslutsorgan

Medlemmar och observatörer

Antalet medlemmar i SKR ändrades vid årsmötet i Göteborg 2007, då Evangeliska Frikyrkan och Pingst - fria församlingar i samverkan hälsades välkomna som medlemmar. Franska reformerta kyrkan ingår numera som en del av Svenska Missionskyrkan.

Den lutherska kyrkofamiljen

Svenska kyrkan med Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan
Ungerska protestantiska kyrkan

Den frikyrkliga kyrkofamiljen

Frälsningsarmén
Metodistkyrkan
Svenska Alliansmissionen
Svenska Baptistsamfundet
Svenska Missionskyrkan
Evangeliska Frikyrkan
Pingst - fria församlingar i samverkan
Sjundedags Adventistsamfundet (observatör)
Vineyard Norden

Den katolska kyrkofamiljen

Stockholms katolska stift

Den ortodoxa kyrkofamiljen

Armeniska apostoliska kyrkan
Bulgariska ortodoxa kyrkan
Estniska ortodoxa kyrkan
Etiopiska ortodoxa kyrkan
Finska ortodoxa kyrkan
Koptiska ortodoxa kyrkan
Makedonska ortodoxa kyrkan
Rumänska ortodoxa kyrkan
Ryska ortodoxa kyrkan (Kristi förklarings ort. kyrka)
Ryska ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet) i Sverige
Serbiska ortodoxa kyrkan
Syrisk-ortodoxa kyrkan
Österns assyriska kyrka

Årsmötet 2007

Rådsförsamlingen, som är SKR:s högsta beslutande organ, samlades till årsmöte i Göteborg den 25-26 april 2007. Årsmötet arrangerades i samverkan med Göteborgs Kristna Samarbetsråd. (Från och med årsmötet 2007 hålls årsmöte endast vartannat år, åren däremellan hålls en beredande och fördjupande årskonferens, se nedan.)

Vid årsmötets inledande gudstjänst predikade biskop Anders Arborelius. Ett seminarium med temat "Vart är svensk kristenhet på väg?" hölls i Domkyrkan i anslutning till kvällsgudstjänsten, där ärkebiskop Anders Wejryd, författaren Maria Küchen och docent Ola Sigurdsson medverkade. Göteborgs kommun inbjöd till måltid i Stadshuset, den så kallade Börsen, som avslutning på kvällen.

Årsmötets andra dag inleddes med syrisk-ortodox morgonbön som hölls av fader Kerim Sydby och i avslutningsgudstjänsten predikade missionsföreståndare Karin Wiborn.

I anslutning till årsmötet genomförde SKUR (Sveriges Kristna Ungdomsrörelser) ett ledardayn.

Årskonferensen 2008

Årskonferensen, med temat "Se jag gör allting nytt – världen sätter kyrkans dagordning", hölls den 16-17 april 2008 i samverkan med Västerås kristna råd. Huvudlokal för årskonferensen var Pingstkyrkan.

I inledningsgudstjänsten predikade Sten-Gunnar Hedin och i första dagens kvällsgudstjänst predikade biskop Anders Arborelius. I plenumsamlingen första dagen medverkade pastor Sofia Camnerin, biskop em Jonas Jonson och landshövding Mats Svegfors, moderator var ärkebiskop Anders Wejryd.

Syrisk-ortodox morgongudstjänst följdes av plenumsamling, då Anna Marie Aagaard talade över temat Kyrkans synliga enhet – fortfarande ett levande hopp? Fader Heikki Huttunen, generalsekreterare i Finlands ekumeniska råd, gav respons på föredraget.

Sammanlagt åtta seminarier och ett så kallat Open Space-pass hölls under konferensen. I avslutningsgudstjänsten i Västerås domkyrka predikade ärkebiskop Anders Wejryd.

Styrelsen och dess organ

Styrelsen har efter årsmötet 2007 haft följande sammansättning:

	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Frikyrkofamiljen:	Göran Zettergren Karin Wiborn Anders Svensson Anders Bengtsson Sten-Gunnar Hedin	Per-Magnus Selinder t o m 080919 Pär Friberg Victor Poke Lars Hult Anders Blåberg
Katolska kyrkofamiljen:	Anders Arborelius Fredrik Emanuelson	Åke Göransson Magdalena Dahlborg
Lutherska kyrkofamiljen:	Anders Wejryd Hans Wallmark Bo Lennart Anbäcken Jenny Sjögren Julia Damerau Anders Sjöberg	Anders Lindberg Erik Sjöstrand Ingrid Smittsarve Ieva Graufelde Joakim Persson Åsa Granath
Ortodoxa kyrkofamiljen:	Tikhon Lundell Süleyman Wannes	Mihai Radu Gabriel Barqasho

Styrelsen har under 2007-2008 haft fem sammanträden per år och i enlighet med temat ”Lära känna varandra på djupet” har styrelsemötena under 2008 hållits hos de olika kyrkofamiljerna.

Adjungeringar

Styrelsen har fortsatt erbjuda alla medlemskyrkor och observatörer som inte har egna företrädare i styrelsen att låta sig adjungeras till styrelsens sammanträden. Denna rätt har framför allt utnyttjats av Adventistsamfundet.

Birgittasystrarna i Djursholm utanför Stockholm

Presidium

Presidiet bestod under 2007-2008 av biskop Anders Arborelius, Stockholms katolska stift, arkimandrit Tikhon Lundell, Serbiska ortodoxa kyrkanärkebiskop Anders Wejryd, Svenska kyrkan och missionsföreståndare Karin Wiborn, Svenska Baptistsamfundet. Vid årsmötet i Göteborg 2007 avgick Anders Arborelius som ordförande och efterträddes av Anders Wejryd. Vid årskonferensen i Västerås 2008 tog Tikhon Lundell över som ordförande.

Presidiet har under 2007-08 haft fyra sammanträden per år.

Arbetsutskott

Ordinarie ledamöter

Per-Magnus Selinder t o m 080901
Olle Alkholm fr o m 081211
Anders Svensson
Sten-Gunnar Hedin
Fredrik Emanuelson, ordförande 2007
Åke Göransson
Anders Lindberg, ordförande 2008
Jenny Sjögren
Mihai Radu
Pierre Aziz Nehme

Ersättare

Sofia Camnerin
d:o
Karin Wiborn
Anders Blåberg
Magdalena Dahlborg
d:o
Åsa Granath
d:o
Blazo Kozarski
d:o

Arbetsutskottet har under perioden haft sex sammanträden per år.

Personaldelegationen

Personaldelegationen har under 2007-08 bestått av följande personer: Åke Göransson, ordförande, Margareta Smedberg Andersson och Anders Lindberg.

Sveriges Frikyrkosamråds uppbyggnad och beslutsorgan

FSR har under åren 2007 och 2008 bestått av nedanstående samfund och kyrkor. Dessa utser sina representanter till styrelsen.

Styrelsen för FSR har under åren haft följande sammansättning:

Samfund/kyrkor

Adventistsamfundet

Evangeliska Frikyrkan

Frälsningsarmén

Metodistkyrkan i Sverige

Pingst - fria församlingar i samverkan

Svenska Alliansmissionen

Svenska Baptistsamfundet

Svenska Missionskyrkan

Ordinarie

Björn Ottesen tom 071231

Bobby Sjölander from 080101

Knut-Bertil Nyström

Victor Poke

Bimbi Ollberg

Sten-Gunnar Hedin 07

Stefan Beimark 08

Roger Stenzelius

Anders Bengtsson

Klas Eriksson tom 080930

Per Westblom from 081001

Göran Zettergren

Pär Sandstedt

Suppleant

Audrey Andersson

Anders Blåberg

Kristina Frisk

Anders Svensson

Stefan Beimark 07

Beryl Lindeman 08

Rakel Sundin

Lars Hult

Karin Wiborn

Suzanne Molin 07

Ulla Marie Gunner 08

T-O Thordson tom 080930

Margareta Björn from 081001

FSR:s presidium har under dessa år bestått av Anders Bengtsson, ordförande, Pär Sandstedt, vice ordförande och Roger Stenzelius som ordinarie ledamöter.

Styrelsen och presidiet har haft fem sammanträden vardera år. Alla löpande frågor, förutom några reglerade undantag, handläggs av presidiet för att styrelsen ska få tid för principiella och informerande samtal.

Under åren har också fyra överläggningar hållits med SKR:s presidium och representanter för Svenska kyrkan angående integrering av FSR och SKR.

Könsfördelning

I SKR:s rådsförsamling är det totala antalet ledamöter och ersättare 115. Av dessa var 39 kvinnor (34%) och 76 män (66%). 2006 var fördelningen 32% kvinnor och 68% män. Könsfördelningen i styrelsen är mer ojämn; 80% av de ordinarie ledamöterna är män. Även bland ersättarna är fördelningen ojämn. Presidiet består av en kvinna och tre män. Inom kansliet råder en viss övervikt av kvinnor vad gäller könsfördelningen.

Könsfördelningen bland de förtroendevalda i FSR är ojämn. Följande gällde vid årsskiftena de senaste åren. Andelen kvinnor anges inom parentes.

Följande gällde vid årsskiftet 2008/2009 (inom parentes anges motsvarande siffror vid årsskiftet 2006/2007):

Förtroendevalda	Kvinnor	Män
SKR:s rådsförsamling		
Ledamöter	17 (18)	46 (49)
Ersättare	22 (22)	30 (35)
SKR:s styrelse		
Ledamöter	3 (3)	12 (12)
Ersättare	4 (6)	11 (9)
Presidium	1 (0)	3 (4)
SKR:s arbetsutskott		
Ledamöter	1 (2)	8 (6)
Ersättare	4 (3)	2 (1)

FSR:s styrelse	2008	2006
Ledamöter	11 män (0 kvinnor)	12 (0)
Ersättare	10 (6,5)	10 (5)
Presidium	3 (0)	3 (0)

Anställda i det gemensamma kansliet

Kärnan	5 (5)	5 (5)
Övriga SKR-anställda	8 (5)	6 (7)
FSR-anställda	3 (3) ¹	0 (0)
Totalt	16 (13)	11 (12)

Noter

¹ Dessutom en person som också är anställd inom SKR:s kärna

Personal och kansli

Kansli

Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd har ett helt integrerat kansli, där utrymme också upplåts åt Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd samt för en ekumenisk handläggare vardera för Stockholms katolska stift och Svenska kyrkan.

Sveriges Kristna Råd

Följande personer har varit anställda inom SKR under åren 2007 och 2008 eller delar av samma period:

Kärnan

Marianne Andréas, frikyrklig samordnare (delad tid med FSR)
Sven-Bernhard Fast, generalsekreterare
Peter Carlsson, informationsamordnare (fr o m februari 2008)
Carl-Johan Friman, informationsamordnare (t o m oktober 2007)
Eva Grunge, ekonomiassistent (deltid)
Misha Jaksic, ortodox samordnare (deltid)
Lennart Molin, direktor, Ekumenisk diakoni/Kyrka – samhälle
Gunnel Näsfors, organisationssekreterare (delad tid med program)
Henrik Rosén, direktor, Ekumeniskt vittnesbörd/Mission – Evangelisation
Hillevi Törnkvist, ekonomiansvarig (delad tid med FSR)
Katrín Åmell, direktor, Ekumenisk teologi

Program

Gunnel Borgegård, teologisk sekreterare, Ekumenik i Norden (fr o m april 2007)
Maria Bäcklund, koordinator, Fredskulturprogrammet (vik fr o m maj 2007 t o m april 2008, ordinarie fr o m maj 2008, föräldraledig fr o m juli 2008)
Pieter-Jan van Eggermont, vik koordinator, Fredskulturprogrammet (fr o m oktober 2008)
Elaine E Lindblom, konsulent, programmet Kyrka – Skola (delad tid med FSR)
Kjell Mazetti, konsulent, andlig vård inom kriminalvården, NAV (deltid, t o m september 2007)
Gunnel Näsfors, NAV-assistent (delad tid med Kärnan)
Lars-Gunnar Skogar, konsulent, andlig vård inom kriminalvården, NAV
Margareta Säfwenbergh, konsulent, andlig vård inom kriminalvården, NAV (deltid, fr o m januari 2008)
Daniel Uddling, koordinator för Fredskulturprogrammet (t o m april 2008, föräldraledig fr o m maj 2007)

Projekt

Peter Carlsson, projektsekreterare, Religion och integration (t o m juni 2008)
Carl-Johan Friman, projektinformatör Global utveckling och fattigdomsbekämpning (t o m oktober 2007)
Karin Hallin, projektsekreterare, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel
Joanna Lilja, projektsekreterare, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel
Johanna Olaison, vik projektsekreterare, Global utveckling och fattigdomsbekämpning (fr o m september 2008)
Jacob Risberg, vik informatör, Ekumeniska följeslagarprogrammet och Kyrkornas globala vecka (fr o m september 2008)
Maria Roxberg, informatör, Ekumeniska följeslagarprogrammet och Kyrkornas globala vecka (fr o m jan t o m juli 2008)
Sofia Walan, projektsekreterare, Global utveckling och fattigdomsbekämpning (föräldraledig fr o m juni 2008)
Johanna Wassholm, projektsekreterare, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (fr o m januari 2007)

Gemensamma administrativa funktioner

Kristoffer Broström, vaktmästare (fr o m augusti 2007)
Stellan Ek, vaktmästare (t o m juni 2007)
Bengt-Åke Jureskog, vaktmästare (deltid)
Gerd Karlsson, receptionist och telefonist (deltid, t o m mars 2008)
Oscar Kindbom, IT-ansvarig
Margit Nällesjö, receptionist och telefonist (deltid, t o m juli 2008)
Lena Sameland, receptionist och telefonist (deltid, fr o m augusti 2008)
Erika Svanängen, vik receptionist och telefonist (deltid, fr o m april t o m december 2008)

Eva Grunge

Hillevi Törnkvist

Gunnel Näsfors

Kristoffer Broström

Bengt-Åke Jureskog

Oscar Kindbom

Lena Sameland

Sveriges Frikyrkosamråd

Följande personer har varit anställda av FSR under 2007 och 2008

Marianne Andréas, frikyrklig samordnare och handläggare för andlig vård i öppen vård

Gunnel Andréasson, konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården

Inger Carnbo, assistent (deltid)

Elaine E Lindblom, konsulent för högskola, FRIFO, ekumeniska nätverk (delad tid med SKR)

Inger Carnbo

Samarbete med andra

Nationellt

Svenska Missionsrådet, SMR: Samverkan med SMR har fortsatt, bland annat genom regelbundna ledningsgruppsmöten. En gemensam kompetensutvecklingsresa planeras till 2010. Samverkan kring Kyrkornas globala vecka, religionsfrihetsfrågor med mera.

Hela Människan: Samverkan inom nätverket för ekumenisk diakoni. Gemensamt huvudmannaskap för...

Kyrkornas EU-kontor: Huvudmannamöte vartannat år, nästa gång 2009. Samverkan har påbörjats kring kyrkornas roll vid valet till EU-parlamentet och det svenska EU-ordförandeskapet 2009.

Kristna fredsrörelsen: Samverkan inom opinionsbildning, remissarbete, fredsprojekt.

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, SEK: Kanslisamverkan. Samverkan i frågor kring jämställdhet i kyrka och samhälle.

Svenska Bibelsällskapet: Skolfrågor, material för den ekumeniska böneveckan.

Kyrkornas u-fond och AfriCap Sweden AB som är knutet till u-fonden: Sveriges Kristna Råd är huvudman och utser styrelse.

Stiftelsen Nathan Söderbloms Minnesfond: SKR är huvudman.

Organisationen Rättvisemärkt: SKR är en aktiv medlem.

Arbetsgruppen Kyrka-Arbetsliv: Samtal och samverkan mellan kyrkorna och de fackliga centralorganisationerna och arbetsgivarorganisationerna. Se kärnområdet Ekumenisk diakoni.

Samarbete och samråd har också skett med många andra organisationer inom och utom den kyrkliga sfären, bland annat de kristna biståndsorganen och de kristna studieförbunden, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar med flera.

SKR har också varit representerat i regeringens samråd med den idéburna sektorn på det sociala området.

Norden

De nationella ekumeniska råden i Norden: Konsultationer och generalsekreterarmöten.

Norden-FOCCISA-samarbetet mellan de nationella råden i Norden och i elva länder i södra Afrika. Samverkan sker för närvarande främst kring ett projekt om teologiska aspekter på HIV/Aids. (FOCCISA = Fellowship of Councils of Churches in Southern Africa).
Se för övrigt under Ekumenik i Norden.

Europa

Europeiska kyrkokonferensen/Konferensen för europeiska kyrkor, KEK-CEC: Sveriges Kristna Råd associerad, liksom till dess Kommission för kyrka – samhälle.

Under 2007-08 deltog SKR-personal i föreberedelser och genomförande av det europeiska allkristna mötet i Sibiu i Rumänien, anordnat av KEK-CEC i samverkan med CCEE, de katolska biskopskonferenserna i Europa. Generalsekreteraren och frikyrkosamordnaren deltar regelbundet i de årliga av KEK-CEC anordnade mötena för nationella kristna råd i Europa.

Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME: Sveriges Kristna Råd är medlem, och har upprätthållit kontakterna främst via Svenska kyrkan och arbetsgruppen för migrations- och integrationsfrågor. SKR har även förmedlat rikskollektmedel till såväl CCME som Kyrkornas världsråd.

European Contact Group, ECG, europeiskt samarbetsorgan för kyrka-arbetsliv: SKR är medlem. Detta medlemskap utövas inom ramen för den ekumeniska delegationen till Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan vad gäller Kyrka-Arbetsliv.

Globalt

Liv och Fred-institutet: Sveriges Kristna Råd är huvudman. SKR nominerar styrelse.

Generalsekreteraren deltar i de årliga styrelsemötena. Under perioden har en ny styrelse valts.

Kyrkornas världsråd, WCC: Sveriges Kristna Råd är associerad medlem med kontinuerliga samarbetskontakter. SKR är tillsammans med Svenska Missionsrådet inbjudare till en i Sverige pågående ekumenisk process för bevakning av arbetet inom Kyrkornas världsråd, den så kallade KV-plattformen. Generalsekreteraren representerar SKR som observatör vid KV:s centralkommittémöten.

Global Christian Forum: Vid det första Global Christian Forum hösten 2007 var SKR representerat tillsammans med Pingst-ffs och Svenska kyrkan.

Pingströrelsens väg till medlemskap i SKR – så som jag upplevt den

Det finns en tydlig koppling mellan pingstförsamlingarnas beslut att bilda ett trossamfund (och till och med välja samfundsledare) och medlemskapet i Sveriges Kristna Råd. Den sammankopplingen har varit både en tillgång och en belastning när det gällde att övervinna församlingarnas historiska och starka motvilja mot samfundsorganisation. När jag för drygt tjugo år sedan började engagera mig i det ekumeniska samtalet på rikspanet stod Pingströrelsen formellt utanför de ekumeniska samarbetsorgan som då fanns. Undantaget var Svenska Bibelsällskapet där föreståndaren i Filadelfiaförsamlingen i Stockholm, för pingströrelsens räkning, suttit i styrelsen sedan 1946.

Sveriges Frikyrkoråd hade tidigare skapat en ”mötesplats” för de frikyrkor som formellt inte var medlemmar i rådet. I detta informella organ, Samråd, deltog även Pingströrelsen, representerad av Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Det var också här, i SFR/Samråd – gemenskapen, som pingströrelsen fanns med i samtal som fördes om ett tänkt Sveriges Kristna Råd. Pingströrelsens informella ”beslutsföra” har, fram till bildandet av riksföreningen och trossamfundet Pingst – fria församlingar i samverkan, varit den årligen återkommande ledarkonferensen, Predikantveckan. Den ”veckan” utsåg en arbetsgrupp som hade i uppdrag att bereda frågan om medlemskap i SKR. Arbetsgruppen föreslog att Pingströrelsen inte skulle gå med i det SKR som bildades 1993. Däremot ”beslutade” predikantveckan att pingströrelsen nu också formellt skulle bli medlemmar i det ombildade SFR/Samråd, som bytte namn till

Sveriges Frikyrkosamråd. Pingst erbjöds också observatörsplats i SKR redan från starten 1993.

När så SKR efter några år utvärderades fanns jag med i en arbetsgrupp från Frikyrkosamråd. Ett förslag presenterades som visade på en vilja att förändra SKR till ett samarbetsorgan, inte en ”överkyrka”, utan ”kyrkorna tillsammans” – en öppen ekumenisk mötesplats för kyrkorna i Sverige. Då föreslog den arbetsgrupp, som Predikantveckan 1997 gett uppdraget att för pingstförsamlingarnas räkning följa den ekumeniska samarbetsfrågan, att Pingströrelsen skulle söka medlemskap i SKR.

Döm om min förvåning när röster höjdes, för allra första gången i pingströrelsens historia, som ifrågasatte Predikantveckans mandat att fatta beslut för alla församlingar. Naturligtvis hade kritikerna rent formellt rätt – även vi som pläderade för traditionen hävdade att Predikantveckan enbart ”rekommenderade” medlemskap i SKR. Det formella beslutet skulle sedan ske genom att Filadelfiaförsamlingen i Stockholm beslutade på Predikantveckans rekommendation och utsåg representanter till SKR – så som brukligt varit i andra frågor. Men här mötte vi ett kompakt motstånd.

Dock inget ont som inte har något gott med sig...Det är här jag ser kopplingen mellan samfundsbildningen och medlemskapet i SKR. Samma dag inbjöd jag som Filadelfiaförsamlingens föreståndare till överläggning med landets samtliga pingstförsamlingar. Vid de överläggningarna var det tre frågor som behövde bearbetas:

- hur kan lokala, självständiga församlingar i framtiden fatta

gemensamma beslut som berör hela rörelsen?

- hur ska pingstförsamlingarna ställa sig till den nya lagen om trossamfund som riksdagen beslutat om?
- hur ska pingströrelsen, på riksplaneln, relatera till andra kristna kyrkor och samfund?

Dessa mycket viktiga och inspirerande samtalsdagar i januari 1999, ledde fram till att arbetsgrupper bildades som inom ett år skulle återkomma med förslag på alla de tre punkterna.

Det visade sig att den sistnämnda frågan, den som ytterst gällde medlemskapet i SKR, blev den svåraste och tog längst tid att svara på. De båda första var inom ett par år, visserligen efter en både ”högljudd” och offentlig debatt, besvarade med att ett trossamfund var registrerat och en talesman vald liksom att en årlig mötesplats för gemensamma beslut var inrättad. Men medlemskapet i Sveriges Kristna Råd dröjde!

Ett tydligt bekymmer var den roll som SKR, från vårt perspektiv, syntes spela. De aktiviteter och uttalanden som gjordes i SKR:s namn ansågs av många vara alltför politiskt vinklade. Sällan eller aldrig tycktes SKR ge signaler till engagemang för det som är Kyrkans primära uppgift – evangeliet till folket! Dessutom väckte de historiska kyrkornas, den katolska och de ortodoxa, tydliga närvaro oro.

Samtidigt som samtalen angående riksekumeniken fördes på ett plan pågick en rörelse på ett annat, i den lokala församlingen. Den rörelsen har kraftigt medverkat till att önskan att tillhöra gemenskapen inom Sveriges Kristna Råd till slut vann över tveksamheten. Det var dels den lokala rörelsen av gemensamma församlingar i vårt land som också började beröra pingstförsamlingarna. Dels var det de samfund från frikyrkofamiljen,

Foto: Ulrika Ramstrand

Sten-Gunnar Hedin var föreståndare för Pingst — ffs under de år då organisationen tog de avgörande stegen mot fullt medlemskap i Sveriges Kristna Råd.

som tidigare gjort gemensam sak med oss och enbart varit observatörer i SKR, som beslutade att bli medlemmar. Detta, samt den ökade kunskapen om betydelsen av ”kyrkorna tillsammans” i ett sekulariserat och mångreligiöst samhälle, tror jag är anledningarna till att jag idag inte märker den tveksamhet som tidigare kunde beskrivas som motstånd mot formell ekumenik.

Men tillsammans med den växande glädjen som är påtaglig hos oss över att aktivt få delta i samarbetet kyrkorna emellan, hör jag fortfarande röster som höjs för ett mera evangelisations- och missionsinriktat SKR. Den ”rösten” behöver både de enskilda kyrkorna liksom ”kyrkorna tillsammans” ständigt oroas av.

Sten-Gunnar Hedin
Föreståndare för ”Pingst – fria församlingar i samverkan” 2004-2008

Kärnområdet Ekumenisk teologi

Inom kärnområdet Ekumenisk teologi har tonvikten under 2007 och 2008 varit lagd på föregående års prioriteringar, nämligen ecklesiologi och religionsmöte. Bådadera är stora områden, som kräver fortlöpande arbete.

Ansvarig för kärnområdet är Sr Katrin Åmell OP.

Ecklesiologi

Arbetsgruppen för ecklesiologi har under 2007-2008 mötts för ett dygnssammanträde och fem heldags-sammanträden. En förskjutning uppstod i tidsplanen, vilket fick till följd att arbetsgruppens rapport inte blev färdig 2008 utan väntas publiceras först 2009. Rapporten kan ses som en fördjupning av SKR:s riktningsgivande tema 2008-2011, Lära känna varandra på djupet – för att världen skall tro och leva. Vid SKR:s årskonferens 2008 hölls ett ecklesiologiskt seminarium, där några av medlemmarna i arbetsgruppen bidrog med en självpresentation om kyrkosynen i sina respektive kyrkor.

Faith and Order

Under hösten 2008 har Faith and Order-arbetet återupptagits på nordisk nivå med hjälp av Ekumenik i Norden (EIN). Direktorn deltog vid de seminarier som ordnades då den nye generalsekreteraren för Faith and Order, John Gibaut, gästade Sverige 14-18 oktober. Det första seminariet, som ägde rum i Uppsala, handlade om hur kyrkorna i Norden svarar på de båda ecklesiologiska dokument som för närvarande bereds inom Faith and Order: *The Nature and Mission of the Church – A Stage on the Way to a Common Statement* samt *Called to be the One Church*. Vid det följande seminariet, som var förlagt till Höör och ordnades av EIN och Porvoo Research Network, behandlades ecklesiologiska frågor inom Borgågemenskapen. John Gibauts medverkan gav ett Faith and Order-perspektiv på temat som var Together in Mission and Ministry.

Pastoralteologi

Under arbetets gång har ecklesiologigruppen antecknat pastoralteologiska frågor som kommit upp i samtalet. Dessa har förts vidare till en beredningsgrupp för pastoralteologi. Med tanke på att antalet frågor var ganska ringa samt att riktlinjer finns att tillgå för några av dem kom beredningsgruppen fram till att det inte fanns något behov av att tillsätta en stående pastoralteologisk arbetsgrupp, vilket tidigare var planerat. Istället förbereddes en pastoralteologisk konsultation som ägde rum den 2 april 2008. Vid konsultationen, som samlade ett 30-tal representanter från ett flertal medlemskyrkor, identifierades några pastorala problem, som kräver fortsatt behandling. Det gäller framför allt vissa kyrkliga handlingar inom institutionssjälavården.

Religionsmöte

Spridningen och implementeringen av de båda böckerna *Religionsmöte – Ekumeniska dokument* (SKR:s skriftserie nr 9),

2006, samt *Kan vi be tillsammans? – Ett ekumeniskt material om bön i mångreligiös kontext* (SKR:s skriftserie nr 11), 2007, har fortsatt med hjälp av Referensgruppen för ekumeniska, religionsteologiska dokument. Dels har böckerna presenterats vid olika föredrag eller seminarieinledningar och

Sr Katrin Åmell

Direktor för kärnområdet Ekumenisk teologi. Teol dr och dominikansyster.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

SKR:s ekumeniska studieresa till St Philip's Centre i Leicester som

ordnades av Arbetsgruppen för religionsteologi. Sexton deltagare från tre kyrkofamiljer fick där inhämta många nyttiga kunskaper och erfarenheter för religionsmötet. Det var en verkligt inspirerande resa.

Var finns den största utmaningen inom ditt område?

I ecklesiologin och den ekumeniska bredden i SKR.

diskuterats, dels ordnades en uppföljningskonferens av 2006 års religionsmöteskonferens i Djursholm tillsammans med EIN den 30-31 oktober 2007 på Johannesgården i Västra Frölunda. Framför allt behandlades pastorala interreligiösa frågor i själavård på sjukhus och i fångelser samt interreligiösa skolmiljöer. Liksom vid den första konferensen var anslutningen god med ett 30-tal deltagare.

Referensgruppen har under 2008 börjat skissera på en enkel handledning för präster och pastorer i SKR:s medlemskyrkor om interreligiösa äktenskap.

En stor del av referensgruppens arbete 2008 har bestått i att planera en studieresa till St Philip's Centre i Leicester, ett ekumeniskt centrum för utbildning i interreligiöst arbete. I resan, som genomfördes 16-20 november 2008, deltog 16 personer från de lutherska, katolska och frikyrkliga kyrkofamiljerna. Alla deltagarna är involverade i interreligiöst arbete via sina tjänster. Eftersom Storbritannien ligger långt före Sverige ifråga om mångreligiöst arbete, gav studieresan kunskaper, erfarenheter och idéer som förhoppningsvis kan bli till konkret nytta i den svenska situationen.

Fortlöpande kontakt har hållits med Kommissionen för interreligiös dialog i Stockholms katolska stift (KID) och den Nordiska Monastiska Dialogkommissionen, liksom med Centrum för religionsdialog i Stockholms stift samt en rad andra institutioner och aktörer i den interreligiösa dialogen.

Sibiu-mötet

Det Tredje Europeiska Ekumeniska Mötet i Sibiu i Rumänien 4-9 september 2007 (EEA3) med temat Kristi ljus upplyser alla – hopp om förnyelse och enhet i Europa uppmärksammades även inom SKR. Direktorn deltog i en nordisk samrådskonferens den 26-28 januari 2007 i Kaunisniemi i Finland. Arbetsgruppen för Charta Oecumenica sökte att ordna seminarier före mötet. Vid årsmötet i Göteborg hölls ett förberedelseseminarium för delegaterna till EEA3 med inledningar av Johan Dalman, Heikki Huttunen, Karin Wiborn och direktorn.

Själva mötet kan man bäst läsa om på följande hemsida, där även mötets budskap inklusive ungdomarnas budskap finns publicerat: www.eea3.org. De båda budskapen är översatta till svenska och finns utlagda på SKR:s hemsida. I Sibiu hade direktorn den 6 september 2007 ett kort anförande inom ramen för Round Table Witnesses om sin erfarenhet av dialog i buddhistkloster.

Efter mötet vidtog rapporteringar i form av tidskriftsartiklar samt föredrag i ekumeniska grupper. Processen efter Sibiu pågår alltjämt inom SKR.

Gudstjänstarbete

SKR deltar aktivt i de dagliga morgonandakter som hålls vid Ekumeniska Centret, liksom vid speciella gudstjänster inför vissa av kyrkoårets högtider. Böneveckan för kristen enhet 18-25 januari intar en särställning. 2007 var temat *Öppna dig!* 2008 firade Böneveckan 100 år, varför den fick extra uppmärksamhet. Temat var *Be ständigt* (1 Thess 5:17). Materialet kom från New York, där böneoktaven för kristen enhet startade för 100 år sedan. Det bearbetades av en ekumenisk referensgrupp från Sigtuna-Märsta Kristna Råd.

2009 års material, som bearbetats av en referensgrupp i Uppsala Kristna Råd, har temat *För samman dem* (Hes 37:17) och kommer från en ekumenisk grupp i Korea. Liksom under tidigare år har materialet översatts och utgivits i samarbete mellan SKR och Svenska Bibelsällskapet.

Charta Oecumenica

”I enlighet med Jesu Kristi evangelium, såsom den Heliga Skrift vittnar och såsom det uttrycks i den niceno-konstantinopolitanska trosbekännelsen (år 381), tror vi på den treenige Guden: Fadern, Sonen och den heliga Anden. Eftersom vi med detta credo bekänner ”en enda, helig, katolsk och apostolisk kyrka” är det vår oeftergivliga ekumeniska uppgift att låta denna enhet, som alltid är Guds gåva, bli synlig.”

(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 1)

”...be för varandra och för kristen enhet...”

”...lära känna och uppskatta andra kyrkors gudstjänster och andra former för andligt liv...”

”...sträva mot målet eukaristisk gemenskap...”

(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 5)

Övrigt

Direktorn har tillsammans med direktorn för Ekumenisk diakoni/Kyrka – Samhälle ingått i den ekumeniska grupp som utarbetat Yttrande över betänkandet Äktenskap för par med samma kön – Vigsselfrågor (SOU 2007:17). Inom kärnområdet har även förberetts ett Yttrande över En förändrad utbildning för Svenska kyrkan (Svenska kyrkans utredningar 2007:2).

Den 9 maj 2007 höll direktorn en föreläsning vid Uppsala universitet över ämnet ”Ekumenik på den nationella och internationella nivån” inom ramen för 5-poängskursen Mission ett sätt att vara kyrka för anställda och förtroendevalda i Svenska kyrkan, och den 24 januari 2008 en föreläsning vid Örebro Missionsskola över ämnet ”Ekumenisk spiritualitet – För vems skull?” I övrigt har direktorn hållit några föredrag kring ekumenisk teologi, skrivit artiklar för Signum, Katolskt Magasin och Hela Jorden samt medverkat i ett seminarium om ökenmödrarnas spiritualitet vid Bokmässan i Göteborg 2007.

Under våren 2007 förbereddes en utbildningsdag i ekumenik för ungdomar tillsammans med en referensgrupp från kyrkornas ungdomsorganisationer. Enligt planeringen skulle Svenska kyrkan vara värd för dagen i Uppsala domkyrka och KG Hammar skulle medverka. Tyvärr måste utbildningsdagen inställas på grund av för få anmälningar.

Kärnområdet Ekumeniskt vittnesbörd/ Mission-Evangelisation

En övergripande inriktning för arbetet inom kärnområdet är att samarbeta med Svenska missionsrådet (SMR) kring ekumeniska missionsfrågor i linje med resultaten från det tidigare samverkansprojektet Ett uppdrag. Detta är en del av det större samarbetet mellan SKR och SMR som under de senaste åren vidareutvecklats genom en gemensam organisationsprocess.

Reflektionen kring kärnområdet och dess förhållande till SKR:s andra kärnområden och verksamheter har fortsatt i anslutning till det idémässiga arbetet inom SKR med långsiktig verksamhetsplan för 2008-2011. Reflektionen resulterade i att namnet på kärnområdet från och med 2008 kompletterats med termen ”ekumeniskt vittnesbörd”. Termen anknyter till SKR:s stadgar och knyter kärnområdena närmare varandra både genom harmonisering av namnen och en innehållslig ram för vidgad och fördjupad missionsreflektion.

Ansvarig för kärnområdet är Henrik Rosén.

Ekumeniskt vittnesbörd i Sverige

Den övergripande inriktningen att främja bred ekumenisk reflektion och samverkan kring ekumeniskt vittnesbörd, mission och evangelisation har under 2007 och 2008 uttryckts bland annat genom referensgruppen för mission i Sverige, arbetsgruppen Den kristna Kyrkans mission i Sverige och nätverket för religionsteologi/ missionsteologi.

Referensgruppen för mission i Sverige har varit en ekumenisk mötesplats där många missionsrelaterade teman och initiativ diskuterats. Referensgruppen har under senare år bland annat inriktat sig på att kartlägga och relatera till olika typer av ekumeniska förnyelserörelser. Man har bland annat inbjudit till tre öppna samlingar inom ramen för ”Forum för mission i Sverige” där inbjudna representanter från rörelser, initiativ och modeller medverkat.

I samlingarna har medverkat representanter engagerade i ekumeniskt förnyelsearbete; Focolare, Taizé, Iona, Kairos New Wine, Willow Creek, Naturlig församlingsutveckling/NFU, Oasrörelsen, pilgrimsvandringar, retreat, ignatianskt inspirerad andlighet, församlingsgrundande och komunitetsliv (Bjärka-Säby). I den samling som hade temat ”Många vägar till tro” medverkade representanter för Alpha, Brommadialogen/Djupare liv, Frälsarkransen, Vuxendialog/Livsnära samtal, Vuxenkatekumenatet samt Allhelgonagemenskapens smågrupper.

Charta Oecumenica

”...samråda och träffa överenskommelser med de andra kyrkorna om våra initiativ till evangelisation...”

(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 2)

Dessa samlingar har blivit inspirerande och lärorika ekumeniska mötesplatser och bidragit till ökat nätverkande mellan deltagarna. Andra nätverkande möten har också skett, till exempel mellan Focolare-kommuniteten och kommuniteten på Nya slottet i Bjärka-Säby. Ett seminarium om rörelsernas ekumenik hölls vid SKR:s årskonferens i Västerås där Focolare och det Iona-inspirerade nätverket lyftes fram som goda exempel.

Arbetsgruppen Den kristna Kyrkans mission i Sverige inriktade sig under 2007 på en uppföljning av den konferens som arrangerades 2006. Arbetet kom att inrikta sig på utarbetande av ett konkret förslag till utökad ekumenisk satsning på Bibeläventyret (vilket är en särskild presentation av Bibeln för barn i årskurserna 4 och 5). Genom kopplingen till Svenska Bibelsällskapet är Bibeläventyret redan ett ekumeniskt arbete, vilket också gjorde det naturligt att under 2008 lämna över planeringen för den utökade satsningen till Svenska Bibelsällskapet.

Det SKR-relaterade nätverket för religionsteologi återupptog under 2007 sitt arbete efter att ha varit vilande under större delen av 2006. Nätverkets möten under 2007 handlade om dess funktion och inriktning och om planering av en kommande konsultation. Nätverkets inriktning har tydligare kopplats till missionsfrågorna. Nätverket vill vara en bred ekumenisk mötesplats för kontinuerlig reflektion kring kristen religionsteologi och dess relation till missionsteologiska frågeställningar. Under 2008 arrangerade nätverket en konsultation om religionsteologi och missionsteologi med teologer från olika traditioner.

Tillsammans med SMR och Sigtunastiftelsen planerades för en uppföljande öppen konferens kring dessa frågeställningar med temat "Vittnesbördet i religionsmötet".

Internationell missionsekumenik

En övergripande inriktning för arbetet inom kärnområdet är att följa utvecklingen inom internationell missionsekumenik.

Under 2007 deltog direktorn i CEC:s Mission Consultation i Budapest i januari och i "Tillsammans för Europa"-mötet i Stuttgart i maj.

Konsultationen i Budapest inkluderade teman som försoning, helande, nya former för kyrkornas vittnesbörd i ett sekulariserat Europa, samt det nya ekumeniska landskap i Europa som nya församlingar med kristna från länder i syd utgör. Konsultationen resulterade i en rapport och ett brev till kyrkorna i Europa, se www.skr.org. I rapporteringssyfte arrangerades seminariet "Mission i Europa" tillsammans med SMR.

Mötet i Stuttgart var en ledarkonferens och en folklig manifestation arrangerad av det ekumeniska nätverket "Tillsammans för Europa". Rapport om mötet gavs bland annat på Forum för mission i Sverige och i samband med svenskt nätverkande mellan Focolare och andra rörelser.

Missionsforskningen och kyrkorna

SKR vill också, i samverkan med SMR och SIM (Svenska Institutet för Missionsforskning), följa aktuell missionsforskning och bidra till att göra den tillgänglig för kyrkorna. Under 2007 arrangerades seminariet "Evangeliet och kulturerna", som utgick från ett jämförande studium mellan Kyrkornas Världsråd och Lausannerörelsen. Under 2008 arrangerades seminariet "Varje del bär helheten i sig" som utgick från en rapport från Diakonias teologiprojekt och gav tillfälle till ekumeniska reflektioner kring mission, teologi och internationellt utvecklingssamarbete.

Samarbetet med SMR och SIM gällande arkivbildning och dess roll för samhällsutvecklingen har fortsatt. Samarbetet inkluderar bland andra Sida, Riksarkivet och det svenska UNESCO-rådet.

Henrik Rosén

Direktor för kärnområdet
Ekumeniskt vittnesbörd/
Mission och evangelisation.
Missionsteolog.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

- Att det idag finns så många olika typer av andliga förnyelserörelser som inspirerar kyrkorna till nya former av fördjupning, vittnesbörd och ekumenik.

Vad är den största utmaningen just nu inom ditt område?

- Att finna former för arbetet med en ekumenisk uppförandekod för det kristna vittnesbördet i det mångreligiösa Sverige.

Tillsammans med dessa aktörer arrangerades under 2007 seminariet ”Arkiv, demokrati och civilt samhälle” som ett led i etableringen av ett konkret framtida samarbete. Under 2008 arrangerades ett uppföljande seminarium, ”Arkivbildning, hotade kulturskatter och sanning för försoning”, på Etnografiska muséet i Stockholm.

Det globala missionsuppdraget

Samverkan mellan SKR och SMR kring temat ”Ömsesidighet i mission” och kring missionsteologi blev svagare under 2007 och 2008. Dock har det ömsesidiga missionsperspektivet funnits med i olika sammanhang, bland annat seminarier kring teologiska trender i syd som ekoteologi från Asien, och genom att förnyelserörelser ofta har ursprung i andra länder. När det gäller aktuella missionsdokument kan rapporterna från CEC:s missionskonsultation och Diakonias teologiprojekt räknas in. Båda dessa ämnesområden väckte tidigare stort intresse och det finns tecken på ett fortsatt intresse inom kyrkor och olika media, varför ett förstärkt ekumeniskt samarbete kring det globala missionsuppdraget skulle vara både naturligt och angeläget.

Kärnområdet Ekumenisk diakoni/ Kyrka-Samhälle

Under hösten 2007 inleddes en period med fördjupad samverkan mellan idéburna organisationer. Peter Örn fick regeringens uppdrag att ta fram underlag till en överenskommelse mellan regeringen och den idéburna sektorn på det sociala området. SKR var en av de kristna organisationer som drogs in i arbetet. För organisationerna blev detta en startpunkt för fördjupad samverkan dem emellan. Det ledde fram till ett förslag till plattform och utkast till stadgar för denna samverkan. Det namn som användes var ISIP vilket står för ”idéburna sektorns idéplattform”. SKR erbjöds även medlemskap i en ny tankesmedja för den idéburna sektorn (Sektor3) som samtidigt startades.

Ansvaret för kärnområdet är Lennart Molin.

Foto: Peter Carlsson

SKR:s presidium medverkade vid lanseringen av policydokumentet. Detta vill vi, i S:ta Eugenia kyrka i september 2007

Diakonins månad

Både 2007 och 2008 var september diakonins månad. Det första året var temat *De glömda barnen* och det andra *Aktas – om psykisk skörhet och ohälsa*. Arbetsgruppen för ekumenisk diakoni genomförde också ett samråd om kyrkorna och välfärden i Europa.

Policydokument

På två områden inom kärnområdet för ekumenisk diakoni har särskilda policydokument tagits fram. På migrations- och integrationsområdet föreslog SKR:s arbetsgrupp hur kyrkorna skall arbeta på detta område. Det presenterades i en liten skrift med namnet *Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna*. Förslaget antogs av SKR:s årsmöte 2007. Samma arbetsgrupp har också producerat en skrift med vittnesmål om den inhumana behandling flyktingar utsätts för vid Greklands gränser, *Vittnesmål från EU:s gräns*. I samband med att denna bok gavs ut anordnades ett seminarium där bland andra en advokat från Grekland medverkade.

Det andra policydokumentet skrevs av arbetsgruppen för frågor om handikapp och funktionshinder. Det har titeln *En kyrka för alla* och har även det antagits som ett policydokument för SKR genom beslut i styrelsen. Samarbetet med Föreningen Furuboda har fortsatt och ett nytt delegationsavtal har upprättats med Furuboda. *En kyrka för alla* har varit utgångspunkt för samtal som arbetsgruppen haft med Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO) för eventuellt framtida samarbete.

Miljö och klimat

SKR har inlett ett arbete med klimatfrågorna. En arbetsgrupp är tillsatt och denna skall enligt en antagen handlingsplan samverka med Etik & Energi liksom med Bilda och Sensus. I mars genomfördes en konferens i Immanuelskyrkan i Stockholm och planerna är att varje år genomföra liknande konferenser.

Vapenhandel och ickevåld

Den så kallade Göteborgsprocessen med etiska samtal om vapenhandel har fortsatt framför allt i internationella sammanhang. KG Hammar har efterträtt William Kenney som ordförande i styrgruppen för Göteborgsprocessen men den senare fortsätter att ingå i gruppen. Seminarier har genomförts i Washington och Chiang Mai i Thailand. En tredje internationell konferens genomfördes i Nairobi. Fokus var framför allt på FN:s förslag om ett bindande regelverk för vapenexport. Från denna konferens finns en vädjan att Göteborgsprocessen skall fortsätta.

Icke våldsfonden har fortsatt samla in pengar för att belöna goda exempel på hur våld kan bekämpas. Dagen för utdelning av Icke våldsfondens priser är 30 november, som annars brukar ge associationer till rasism och gatuvåld.

I anslutning till utdelningen 2007 anordnades en Icke våldets dag i Fryshuset i Stockholm. Icke våldsfonden anslöt 2008 medel till liknande lokala ickevåldsdagar på olika håll i Sverige.

Nutidshistoria

I början av 2007 avslutades projektet Solidaritet med södra Afrika. SKR medverkade i detta projekt genom att med Rune Forsbeck som författare ta fram en bok om hur kyrkorna i Sverige bekämpade apartheidsystemet i södra Afrika. Hela projektet avslutades med ett seminarium i Sigtuna och ett offentligt program i Norrmalmskyrkan i Stockholm.

Nätverk

Kyrka-Arbetsliv i samverkan har genomfört seminariedagar, 2007 i Växjö och 2008 i Karlstad. Kyrka-Arbetsliv är ett unikt samarbete med representanter från fackföreningar, arbetsgivarorganisationer, kyrkor och samfund. Genom delegation har SKR representerats i detta nätverk av Svenska kyrkan och Missionskyrkan. Ett arbete med Kyrka-Polis har också genomförts på delegation till dessa båda kyrkor tillsammans med Stockholms katolska stift.

Yttranden

Som vanligt har SKR lämnat svar på ett antal statliga remisser. Ett av de svar som uppmärksammades mest var på remissen om ny äktenskapslag. Utredningen bakom denna remiss föreslog att äktenskapet skall öppnas för par av samma kön. I svaret från SKR föreslogs bland annat att termen äktenskap i fortsättningen enbart skall användas för heterosexuella relationer. Flera kyrkor lämnade egna yttranden.

Lennart Molin

Biträdande generalsekreterare och direktor för kärnområdet Ekumenisk diakoni/Kyrka-samhälle. Teol dr och pastor i Svenska Missionskyrkan.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Att SKR fått fram två viktiga dokument om vad kyrkorna vill, när det gäller migration och integration (Detta vill vi) och frågor om funktionshinder (En kyrka för alla).

Vad är största utmaningen på ditt område just nu?

Att göra kyrkornas röst tydlig och närvarande i det offentliga livet, till exempel under det svenska ordförandeskapet i EU hösten 2009.

Charta Oecumenica

”...överlägga med varandra om målen för vårt sociala ansvarstagande och dess innehåll och att så långt som möjligt gemensamt hävda kyrkornas angelägenheter och visioner...”
(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 7)

Internationellt

Internationella relationer är viktiga för arbetet med ekumenisk diakoni. Direktorn för kärnområdet ingår i Europeiska kyrkokonferensens Kommission för kyrka och samhälle och deltog vid det ekumeniska mötet i Sibiu i september 2007 (EEA3). Under 2008 startade förberedelserna för kyrkornas delaktighet i vad som händer under det svenska ordförandeskapet i EU hösten 2009. I samverkan med Kyrkornas EU-kontor genomfördes under 2007 ett seminarium med svenska EU-parlamentariker.

SKR var i september 2007 värdar för ett delegationsbesök av kyrkoledare från Bagdad. Seminarier genomfördes med denna grupp på Sida och i Riksdagen. På Utrikesdepartementet träffade kyrkoledarna statssekreterare Frank Belfrage och delar av UD:s Mellanösternenhet. En grupp från Asiatiska kyrkokonferensen besökte SKR-kansliet under oktober 2007.

Program: Andlig vård i kriminalvården, NAV

Vi har som vanligt haft ett stort antal samtal och konferenser på såväl lokal, regional som nationell nivå. Besöken på häkten och fängelser har också varit många.

SKR:s Styrgrupp för andlig vård i Kriminalvården har fortsatt att ytterligare stärka sin profil som kontaktyta till samfundsledningarna i de fyra kyrkofamiljerna och arbetet med att ta fram nya riktlinjer har fortsatt.

Intresseföreningen Självvårdare i Kriminalvården, SiK, har fortsatt sitt arbete med frågor kring fängelsesjälvård. Rikskonferens under hösten 2007 genomfördes med god tillslutning. Utöver detta har samtal och träffar också skett mellan NAV-konsulenterna och företrädare för olika samfunds organisationer på riks, regional och lokal nivå i avsikt att öka kunskapen om den andliga vården i Kriminalvården på olika plan.

Det finns idag i stort sett en representant från Svenska Kyrkan och en representant från "övrige samfund" vid varje häkte och fängelse. Mycket av arbetet under 2007 var inriktat på planering av den nya fördjupningskursen för fängelsesjälvårdare, vilken genomfördes i september hos Birgittasystrarna i Vadstena. Även SiK:s konferens och besöksgruppskonferensen, båda i Norrköping i november, ägnades mycket planeringstid. Under 2008 genomfördes en ny fördjupningskurs hos Birgittasystrarna.

Vi fick ett nytt avtal med Kriminalvården gällande den andliga vården under 2008.

Arbetet med att stödja Birgitta Winbergs presidentskap i IPCA Worldwide (International Prison Chaplains' Association Worldwide) och att bygga upp ett kontor har fortsatt under perioden.

Huvudansvariga inom SKR:s kansli är konsulenterna och assistenten för andlig vård i kriminalvården (NAV-konsulenter, NAV-assistent) i samråd med en särskild programgrupp.

Konsulenter:

Kjell Mazetti, till och med 30 september 2007, huvudsaklig placering vid Kriminalvårdsstyrelsen i Norrköping. Margareta Säfwenbergs, ny konsulent från och med 2008, placering vid SKR:s kansli i Sundbyberg samt vid Kriminalvårdens huvudkontor, Norrköping.

Lars-Gunnar Skogar, placering vid SKR:s kansli Sundbyberg samt vid Kriminalvårdens huvudkontor, Norrköping.

Assistent:

Gunnel Näsfors, placering vid SKR:s kansli i Sundbyberg.

Utbildning och kompetensutveckling

De sedvanliga grundkurserna hölls vecka 21 2007 och vecka 17 2008 hos Birgittasystrarna i Vadstena. Kurserna genomfördes med 15 respektive 22 deltagare. Som vanligt föreläste bland andra Carl Reinhold Bråkenhielm.

2 – 8 juli 2007 deltog Lars-Gunnar Skogar i PFI:s (Prison Fellowship International) världskonferens i Toronto, Kanada.

Lars-Gunnar deltog vidare, tillsammans med andra svenska NAV-medarbetare, i Nordisk fängelseprästkonferens i Lögumskloster 19-23 maj 2008.

Den 26 – 30 maj 2008 hölls en internationell konferens för IPCA Europa i Springe, Tyskland. Där deltog Margareta Säfwenberg, Lars-Gunnar Skogar och flera andra svenska NAV-medarbetare. Margareta Säfwenberg blev invald i den europeiska IPCA-styrelsen och har deltagit i styrelsearbetet.

17-21 september 2007 och 15-19 september 2008 genomfördes fördjupningskurser i Vadstena. Medverkande 2007 var Ragnar Asserhed, SST:s (Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund) generalsekreterare Jan-Erik Levy, biträdande sekreterare Sven-Eric Andersson och projektansvarige Peter Carlsson, Lennart Molin, SKR, samt Kriminalvårdens generaldirektör Lars Nylén.

Under 2008 medverkade konsultläkare Lars Håkan Nilsson, docent Erik Blennberger, Truls Bernhold, Tomas Wettermark, Per Åke Ståhl och NAV-konsulenterna.

Andra verksamhetsområden

NAV-konsulenterna har deltagit vid ett antal lokala och regionala besöksgruppsträffar samt Besöksgruppskonferensen i november i Norrköping. Stöd och uppmuntran har fördelats till de olika besöksgrupperna vid häkten och fängelser.

Kontakter har skett mellan NAV och IBUS, Per Gustavsson samt Livskraft.

I samband med den medicinskt ansvariges vid Kriminalvården, Stefan Skagerberg, pensionering skrev Kjell Mazetti ett kapitel i den hyllningsbok som presenterades vid ett seminarium som hölls i februari 2007.

Under 2008 har NAV-konsulenterna utarbetat riktlinjer vad gäller dödsfall i Kriminalvården. Vidare ett förslag till Etiskt råd och Etiska kommittéer i Kriminalvården.

Klostret

Klostret drivs vidare inom Kriminalvårdsanstalten Kumla, som har det som en del av sitt programansvar. SKR finns dock fortfarande med i en styrgrupp för Klostret och Truls Bernhold har fortsatt som ansvarig vägledare. Tillsammans ansvarar man för rekrytering, planering och att innehåll skapas. Under 2007 söktes en ny andlig vägledare eftersom Truls Bernhold skulle pensioneras under 2008. Som ny vägledare anställdes Boel-Marie Lennartsdotter. Ett stort tack till Truls Bernhold för det viktiga arbetet och ett grattis till att han fick "Icke våldsfondens pris" 2007.

IPCA Worldwide

Under året har Birgitta Winberg arbetat med att göra IPCA Worldwide till en tydligare organisation. Bland annat genom att försöka få status som "Non Governmental Organisation" hos FN. Doris Bernhardsson anställdes på 50% under året som assistent till Birgitta Winberg. En utökning av tjänsten till 100% skedde under 2008.

Hemsidan har byggts upp och rekrytering av en ansvarig för världskonferensen i Stockholm 2010 har gjorts.

Styrelsen för IPCA Worldwide hade styrelsemöten under svenskt ordförandeskap i Australien under hösten 2007 och på Filippinerna hösten 2008. NAV-medarbetarna har på olika sätt stöttat IPCA Worldwides arbete. (Se vidare under IPCA Worldwides berättelse.)

Lars-Gunnar Skogar
Konsult för den andliga vården i Kriminalvården.
Pastor i Svenska Missionskyrkan.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Det har varit att få en ny kollega, Margareta Säfwenberg.

Vilken är den största utmaningen inom ert område just nu?

Att skapa en ny fängelsesjälvårdsutbildning.

Margareta Säfwenberg
Konsult för den andliga vården i Kriminalvården.
Präst i Svenska kyrkan.

Världens fängelsesjälavårdare leds från Sverige

1992 började Birgitta Winberg som präst på Kronobergshäktet. I många år representerade hon Sverige på internationella konferenser för fängelsesjälavårdare. Nu är hon ordförande för deras världsorganisation. Men hon har fortfarande synpunkter på situationen på svenska häkten.

På fängelsesjälavårdarnas världskonferens 1995 tog Birgitta Winberg klivet in i IPCA:s styrelse - Någon skandinav skulle in i världsstyrelsen, säger Birgitta. Jag var tveksam, men någon annan, en man som bara hade jobbat ett halvår, kunde tänka sig. Då kan jag med, tänkte jag.

Vid omröstningen blev hon dock utkonkurrerad av mannen. Då beslutade styrelsen att adjungera henne. Det hade ju nästan blivit oavgjort.

I styrelsen sitter representanter för Europa, Nordamerika, Sydamerika, Oceanien, Afrika, och Asien. Dessutom en ordförande, som väljs av världskonferensen. Tillsammans med en annan kvinna, från Nordamerika, var Birgitta adjungerad under en perioden 95-00.

När det var dags för nästa världskonferens, år 2000, ställde hon upp för Europa. Vid konferensen, som hölls i Sydafrika, valdes hon in som ordinarie. Hon och en av de andra styrelseledamöterna utsågs till vice-presidenter. Och i slutet av femårsperioden började några katolska kollegor uppmuntra Birgitta, de ville lansera henne som kandidat till presidentposten.

Hon hade vunnit deras respekt under årens lopp.

- Jag har alltid jobbat bra ihop med katoliker, säger Birgitta.

Vad var det då för en organisation hon skulle sättas att leda? International Prison Chaplains' Association, Internationella

Fängelseprästförbundet fritt översatt. Grundat 1985 och med huvudkontor i Canada sedan 1990.

Organisationen har medlemmar från alla kristna kyrkor. IPCA är uttalat emot dödsstraff. Man jobbar för fångars mänskliga rättigheter, främst rättigheten att utöva sin religion. När det gäller den saken ser det väldigt olika ut över världen, menar Birgitta. - På många håll har man inte tänkt på det, säger hon.

Birgitta funderade mycket hemma i Sverige, undersökte vilket stöd hon kunde få härifrån. Ärkebiskopen hade utlovat fortsatt stöd, han betalade hennes resor redan innan hon blev vald till ordförande. Även SKR lovade ställa upp. Och när Birgitta kom hem och hade blivit vald, gick också Kriminalvården in med full kraft. De sponsrar ordförandeskapet mest av alla, de har möjliggjort assistentens lön, resor och arrangerandet av världskonferensen i Stockholm 2010.

Också biskop Caroline Krook har varit ett stort stöd. Birgitta är anställd av Stockholms stift och får utföra presidentjobbet inom ramen för anställningen. Hon gör fortfarande 20% av sin tid på häktet och ser det som mycket värdefullt att ha närkontakt med verksamheten.

Att vara kvinna och präst på Kronobergshäktet är intressant för media och det har Birgitta utnyttjat för att kunna tala för de intagnas sak.

Det som är svårast för dem som sitter på häktena är isoleringen, menar Birgitta. Sverige har kritiserats för att bryta mot såväl FN- som europeiska konventioner. Vi har obegränsade häktningstider och obegränsade tider för restriktioner. Var fjortonde dag sker omhåtningsförhandlingar.

- Men det händer aldrig att restriktioner släpps

när de väl en gång fastlagts, säger Birgitta. Restriktionerna kan till exempel innebära att du inte får träffa anhöriga eller andra intagna, eller att brev och telefonsamtal censureras.

- Skälen för restriktionerna ska anges i häktningsbesluten, men det är några få skäl som anges, väldigt slentrianmässigt, säger Birgitta.

Med anledning av hur ”restriktionsverktyget” används antog SKR:s styrelse ett uttalande vid styrelsemötet i december 2008. Uttalandet sändes till regeringen, riksdagen och åklagarväsendet. (Se www.skr.org/pressmeddelanden).

Det vanligaste motivet för restriktioner brukar vara att de sker för att den häktade inte ska kunna påverka utredningen. Här ser Birgitta dock också risker för rättssäkerheten. Restriktionerna innebär ju också att det blir omöjligt för den häktade att påverka utredningen i en för honom eller henne positiv riktning genom att ha kontakt mer personer utanför häktet.

Ett annat problem är att det tycks finnas en viss godtycklighet inbyggd i systemet. På häktet i Göteborg utfärdas till exempel mer restriktioner än i Stockholm. Är det då aldrig motiverat med restriktioner?

- Restriktioner bör beslutas i undantagsfall, och i alla fall som längst ett visst antal dagar, säger Birgitta. Det humana måste gå före, vi kan inte bryta mot FN:s konventioner.

Finns då inget hopp om en förändring till det bättre? Birgitta nämner den gamle högerpartiledaren Jarl Hjalmarsson – ”det finns inga som han idag, nu är det hårdare tag som gäller” – och menar att media i hög grad är medskyldiga till de stämningar som råder. - Folk tror inte på att till exempel mord inte ökat sedan 60-talet, säger Birgitta, som måste ha med sig statistik från Brottsförebyggande

Foto: Peter Carlsson

Birgitta Winberg är präst på Kronobergshäktet och under en femårsperiod ordförande för fängelsesjälavårdarnas internationella organisation

rådet för att folk ska tro henne när hon är ute och håller föredrag.

Ska det bli någon förändring måste hela samhällsandan förändras.

- Pendeln måste svänga tillbaka! Det är ju våra minsta bröder, som sitter där.

Att vara president för IPCA har varit svårare än Birgitta trodde. Förändringsarbetet går trögt, jobbet handlar mest om administration och praktiskt arbete.

- Jag har kanske för höga ambitioner, säger hon.

Dock har organisationen förändrats en del. Man har antagit stadgar, vilket inte fanns förut!

Arbetet med förberedelserna för världskonferensen 2010 tar också mycket tid, för såväl Birgitta som projektledaren Doris Bernhardson. Konferensen kommer att hållas på Clarion hotel på Södermalm i Stockholm, och dess tema blir Forgotten people (”Glömda folk”). Det kan handla om barn i fängelse, barn till intagna, det kan syfta på fängelsepräster eller de intagna själva. Temat kan fyllas med mycket och Birgitta räknar med 300-400 deltagare från jordens alla hörn.

Peter Carlsson

IPCA (International Prison Chaplain's Association) 2007-08

De två senaste åren i IPCA har inneburit en period av etablering, konsolidering, och information om vad IPCA är och gör. Kontoret har fått en tydligare struktur, IPCA har gått från att vara en verksamhet inom NAV till att vara ett eget projekt inom SKR, där även viss samverkan med FROM (projekt inom området Fred, Rättvisa Och Miljö) har tillkommit.

En ny hemsida har öppnats, ny informationsfolder framställts, artiklar om IPCA har publicerats, det världsvida kontaktnätet liksom antalet medlemmar har växt. Ordförande Birgitta Winberg har medverkat i konferenser, kurser och möten för att tala om angelägna frågor som rör mänskliga rättigheter inom kriminalvård i Sverige och i andra delar av världen. Frågan om alla människors lika värde har stor aktualitet och är, tillsammans med den mänskliga rättigheten att utöva sin religion, hjärtefrågor för IPCA. För att nå fram med budskapet är det viktigt att hitta rätt kanaler, därför har kontakter med media, Justitia, chefer inom kriminalvård och kyrkoledare alltid hög prioritet.

Sett ut över världen, som är IPCA:s perspektiv, har kyrkorna i vissa länder ett starkt engagemang bland frihetsberövade, medan andra har mycket svagt eller inget arbete. Vid besök i andra länder, och i möten med nyckelpersoner från andra länder, är det alltid aktuellt att ge information om IPCA och att uppmuntra till engagemang. Kallelsen från Jesus är global: "Jag var i fängelse och ni besökte mig."

Ansvariga inom kansliet är Birgitta Winberg, ordförande, och Doris Bernhardson, projektsekreterare.

Konsultativ status i FN

Ansökan om NGO-status i FN har tagit mycket tid utan att målet nåtts. Brev har inte kommit fram, e-post har inte besvarats, riktlinjer har ändrats. En bekräftelse på mottagen begäran om att få ansöka är det mest konkreta hittills. IPCA är sedan 2007 registrerad som ideell förening i Sverige, med stadgar och styrelse, vilket är nödvändigt i flera internationella sammanhang, då registreringen innebär att IPCA är en Non Governmental Organization, fast ännu inte med konsultativ status i FN. IPCA Sverige har inte egen verksamhet vid sidan av den världsvida.

Konstitution

I IPCA:s världsstyrelse pågår ett omfattande arbete med konstitution, regler för val av styrelse och ordförande samt arbetsbeskrivning för regionala representanter. En arbetsgrupp med säte i Nya Zeeland har gått igenom tidigare skrivningar och lagt en grund för styrelsens fortsatta arbete. Den nya konstitutionen ska fastställas av världskonferensen 2010.

Restorative Justice

Under en lång period har IPCA varit involverad i arbetet för "reparativ rättvisa", det vill säga program som syftar till att frihetsberövade kan helas och upprättas som människor och integreras i det samhälle man avskilts från. Den IPCA-region som arbetat längst med Restorative Justice är Afrika, framförallt Sydafrika, men även andra afrikanska stater.

För närvarande sker en uppbyggnad av Restorative Justice-arbetet i Asien med säte i Filippinerna, där den Katolska Biskopskonferensen är närmaste samarbetspartner.

Idéarbete

IPCA:s styrelse beslutade vid sitt senaste sammanträde att skapa en teologgrupp för att bearbeta och sammanställa en dokumentation av ekumenisk teologi för arbetet bland frihetsberövade. IPCA:s ledord, som genomsyrar allt arbete, är Uniting, encouraging, equipping, alltså att förena, uppmuntra och utrusta medarbetare inom fängelseljävård. Med det som utgångspunkt pågår ett strategiskt framtidsarbete. Det handlar om frågor som utbildning, fortbildning och opinionsbildning, men också om uppbyggnad av ett världskontor, framtida finansiering, starkare nätverksbyggande och global kommunikation med hjälp av digital teknik.

Insamling

Den stående frågan i IPCA är hur ekonomin ska säkras för framtiden. I snart 15 år har kriminalvården i Kanada respektive Sverige gjort det möjligt att ha ett kontor med personal. Strategier för insamling har legat på styrelsens agenda under de senaste två åren och kommer att göra så även kommande år. Samtidigt har kostnaderna stigit för det årligen återkommande styrelsemötet, och det har blivit svårare för styrelseledamöter att få sina kostnader täckta från det egna landets kriminalvård eller kyrka.

Konferens 2010

Världskonferensen i Stockholm 2010 har fått allt tydligare konturer. En styrgrupp har börjat arbeta, anläggning är bokad, talare tillfrågade, programmet skissat, sökande av medel pågår och offerter tas in. Det har till och med inkommit enstaka anmälningar, trots att det inte är formellt möjligt att anmäla sig ännu.

www.ipcaworldwide.org

På hemsidan finns information om IPCA:s historia och struktur, uttalanden, vittnesbörd, medlemsforum och mycket annat. Hemsidan är IPCA:s främsta kanal för information till medlemmar och andra intresserade.

Program: Ekumenik i Norden

Ekumeniskt Institut för Norden, EIN, avslutade formellt sin verksamhet på Sigtunastiftelsen den 31 mars 2007 och flyttade till Sveriges Kristna Råd den 1 april, då som ett projekt och under namnet Ekumenik i Norden. I december 2007 blev EIN ett program inom Sveriges Kristna Råd.

Ekumenik i Norden, EIN, har funnit sin plats på Sveriges Kristna Råd och det nordiska ekumeniska arbetet som bedrivs är av samma typ och innehåll som det, som fanns inom i Nordiska ekumeniska rådet.

Ansvarig för programmet är Gunnel Borgegård. Peter Carlsson arbetar 25% som informatör.

Verksamhet

Konferensverksamheten är omfattande och är huvudsakligen baserad i nätverk med styrgrupper. Målgrupperna skiljer sig naturligt åt beroende på temat, men ambitionen är att ha deltagare från varje nordiskt land – och om möjligt också från de baltiska länderna – och från så många kyrkor och samfund som möjligt.

Här följer en presentation av nätverken och (en del av) deras aktiviteter.

Faith and Order-nätverk (i vardande)

Ett Faith and Order-seminarium hölls i Uppsala den 14-15 oktober 2008 i samarbete med Svenska kyrkan. Seminariet gällde framför allt dokumentet The Nature and the Mission of the Church och huvudtalare var direktorn för Faith and Order dr John Gibaut. Deltagare kom från hela Norden och seminariet innebär med största sannolikhet en (ny-)start för ett nordiskt ekumeniskt Faith and Order-nätverk.

Birgitta Winberg

Häktespräst och ordförande i IPCA
Präst i Svenska kyrkan.

Doris Bernhardsson

Projektledare IPCA
Pastor i Svenska Baptistsamfundet.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Möten med människor från hela världen, via e-post och brev och i konkreta möten på plats, är enormt inspirerande.

Vad är största utmaningen inom ert område just nu?

Att vara med och strukturera upp en organisation är både utmanande och roligt, konferensarbetet likaså. Det svåraste är att begränsa arbetet till den tid som är given.

Charta Oecumenica

”...främja ekumenik öppenhet och samarbete inom kristen undervisning, teologisk utbildning, fortbildning och forskning...”

(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 3)

HIV och teologi

Kring frågor relaterade till HIV och teologi har en nordisk styrgrupp – med mandat från de nationella kristna råden i Norden – bildats för att driva ett nordiskt ekumeniskt arbete. Den 15-17 oktober 2007 hölls ett seminarium i Uppsala i anslutning till Svenska kyrkans forskardagar.

Leitourgia

Detta är ett nordiskt liturgiskt nätverk, där forskare och praktiker möts kring liturgi, språk, diakoni, konst och musik. Leitourgias årskonferens 2007 hölls på Sigtunastiftelsen den 8-10 november och årskonferensen 2008 hölls på Stiklestad utanför Trondheim den 6-8 november.

Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté (NEKK)

NEKK arrangerade en endygnskonferens omkring Kvinnosyn – religionsdialog och genderperspektiv den 11-12 februari 2008 i Judiska församlingshuset i Stockholm. Kvinnosynen i buddhism, islam, judendom och kristendom belystes. NEKK inbjöd till en konferens på Skálholt i Island den 7-10 augusti kring Källor till liv.

Nätverk för etniska kyrkor - "migrant churches"

Detta nätverk är förhållandevis nybildat. I oktober hölls en konferens kring Together or apart? Nordic Consultation on Migration, the Changing Ecclesial Landscape and the Challenge of Migration hos Birgittasystrarna i Djursholm med ett brett deltagande från kyrkor och samfund och också med representation från Churches Commission for Migrants in Europe, CCME.

Gunnel Borggård
Teologisk sekreterare
Ekumenik i Norden

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Arbetet där religionsdialog och ekumenik bryts mot varandra. Detta skedde till exempel i den nordiska ekumeniska

kvinnokonferensen om Kvinnosyn i olika religioner och i den resa som SKR:s arbetsgrupp för religionsteologi genomförde till St Philip's Centre i Leicester.

Var finns den största utmaningen inom ditt område?

I arbetet med Faith and Order-frågor och med ecklesiologi i ett nordiskt ekumeniskt sammanhang.

Nätverket för kyrkorätt i Norden

I det här nätverket arbetar man med frågor som gäller kyrkostat, religionsfrihet och kyrkornas ställning i det nya Europa. Religion i det offentliga rummet var temat för ett seminarium i Lund den 21-22 augusti 2007. Detta seminarium var också en förberedelse för en konferens kring Religjose verdier og institusjoner i Norden på Voksenåsen i Oslo den 11-13 april 2008. Den konferensen behandlade framför allt förhållandet mellan stat och kyrka i Norge.

Nätverket för teologisk utbildning i Norden

På Voksenåsen i Oslo hölls den 18-20 oktober 2007 konferensen Prästutbildning – idag och i morgon.

Porvoo Research Network (PoReNe)

Detta är ett nätverk för forskning relaterad till Borgå-överenskommelsen. En konferens med temat Together in

Mission and Ministry hölls på Stiftsgården Åkersberg den 16-18 oktober 2008 med särskild inriktning på yngre nordiska och europeiska forskare. Tack vare ett generöst stöd från Thora Ohlssons stiftelse kunde konferensen genomföras utan avgifter för deltagarna.

Enstaka arrangemang

Det kristna livet som valfärd

För andra gången ordnades en konferens/en introduktion till ortodox spiritualitet i Nya Valamo kloster i Finland med temat Det kristna livet som valfärd. Konferensen hölls den 21-24 februari. EIN kommer att inbjuda till ytterligare ett program med liknande uppläggning, förmodligen vintern 2009/2010.

Ekumeniskt Idéforum

För femte året i rad hölls Ekumeniskt Idéforum på Sigtunastiftelsen. Ekumeniskt Idéforum hålls under ett dygn och vill lyfta fram ekumeniken som ett sätt att skapa förtroende och ge en plattform för kyrkor att mötas på. 2008 års Idéforum hölls den 9-10 mars och belyste i föredrag Religionens roll i det offentliga rummet och dessutom gavs utrymme för presentation av EINs olika nätverk.

I Nordiska ekumeniska rådet togs initiativ till ett forskningsprojekt kring Ordinationens teologi och terminologi. Detta projekt resulterade i en större rapport – Rites of Ordination and Commitment in the Churches of the Nordic Countries – och den 22 maj 2007 hölls ett seminarium på Köpenhamns universitet för att presentera denna rapport.

Tillsammans med SKR inbjöd EIN till Religionsmöte – Ekumeniskt samtal om pastorala frågor i Göteborg den 30-31 oktober 2007.

Anglican-Lutheran Society. Gunnel Borgegård är såväl svensk som nordisk koordinator av ALS-arbetet. Det finns nationella koordinatörer i de övriga fyra nordiska länderna. Den finske koordinatören och Gunnel Borgegård har utarbetat ett förslag för att aktivera och aktualisera ALS i Norden.

Program: Fredskulturprogrammet

2007 var året då Icke-våldsfonden fick ännu större genomslag än tidigare och då det satsades på en Icke-våldets dag i Fryshuset den 30 november. 2008 spreds Icke-våldsfondens budskap mer lokalt och prisutdelning ägde rum med medverkan av olika religioner.

En Fredskalender började ta form med bland annat Internationella böndagen för fred den 21 september och Martin Luther King-dagen 15 januari.

2007 reste unga muslimer, judar och kristna till Andalusien för att lära sig mer om sig själva och varandra, och en bok och ett riksdagsseminarium om dessa "Andalusiska möten" förbereddes 2008.

Avslutningen av Årtiondet för att övervinna våldet började ta form med beslutet att börja arbetet med en svenskt ekumenisk fredsdeklaration.

Ansvariga för programmet har under perioden varit Daniel Uddling, Maria Bäcklund och Pieter-Jan van Eggermont.

Interreligiös fredskultur

I april 2007 genomfördes en resa till Andalusien inom ramen för samverkansprojektet "Andalusiska Möten" mellan SKR, Judiska församlingen i Stockholm och Sveriges Unga Muslimer. Resan uppmärksammades av såväl samfundspress som Sveriges Radio/P3Tro. En antologi ges ut i början av 2009 och ett seminarium i Riksdagen ska uppmärksamma vikten av religionsmöte och dialog.

Samverkan mellan olika trossamfund kring fredsfrågor över religionsgränserna har fördjupats under 2008, vilket ledde till bland annat ett firande av Icke-våldets dag den 2 oktober i S:t Jakobs kyrka i centrala Stockholm med medverkan från olika religioner. Den 30 november 2008 anordnades en mångreligiös fredshögtid i samband med ickevåldspristudlingen, och en interreligiös fredsandakt i samband med Gazakriget ägde rum på Martin Luther King-dagen 15 januari.

Pieter-Jan van Eggermont

Vikarierande koordinator,
Fredskulturprogrammet

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

I samband med Gazakriget samlades spontant ett löst nätverk av ett hundratal kristna, judar och muslimer för ett gemensamt fredsandakt på Medborgarplatsen i Stockholm. Det visade att det inte alltid är de officiella nivåerna och planerade projekten som är mest effektiva.

Vad är den största utmaningen på ert område just nu?

Att hitta anknytning bland församlingar och ekumeniska råd för processen som ska leda fram till Fredsdeklarationen 2010.

Maria Bäcklund

Koordinator
Fredskulturprogrammet
(föräldraledig från juni 2008)

Böndagen för Fred

Kyrkornas Världsråd har gjort den 21 september till den Internationella Böndagen för Fred. Båda åren skrev SKR:s presidium ett upprop som uppmanade till bön för fred och utmanade alla att med fan-tasi och energi verka för ickevåld och försoning mellan människor och folk. I samverkan med Kristna Fredsrörelsen och Liv & Fredsinstitutet arrangerade SKR 2007 seminariet ”Utan försoning ingen fred?” och på kvällen den 21 september var ett hundratal personer med och firade en ekumenisk fredsguds-tjänst i Storkyrkan, Stockholm.

Charta Oecumenica

”...främja demokratiseringsprocessen i Europa...”

”...engagerar oss för en fredsordning grundad på konfliktlösningar utan våld...”

”...fördömer allt våld mot människor, särskilt mot kvinnor och barn...”

(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 8)

Ickevåldsfonden

Under 2007 och 2008 har Ickevåldsfonden fortsatt med sitt arbete att lyfta upp och sprida goda exempel för att bidra till att minska våldet i samhället. Det görs genom att belöna och sprida kännedom om goda förebilder genom att dela ut pris till projekt och personer värda att uppmärksammas för sitt arbete mot våld. I samband med fondens årliga prisutdelning den 30 november varje år uppmärksammas fonden också medialt, både i TV, radio och tidningar. Under 2007 gjordes en större satsning på den 30 november som Ickevåldets dag.

Ickevåldsfonden och SKR arrangerade tillsammans med Folk och Försvar, Kriminalvården och Fryshuset en uppskattad heldag i Fryshuset med seminarier, workshops och föreläsningar. 2008 såg en utveckling åt mer lokala ickevåldsdagar med framgångsrika initiativ

i Stockholm, Uppsala, Karlstad och Göteborg som visar att behovet av ett tydligt ickevåldsbudskap börjar få fäste bland kyrkor i hela landet. Ickevåldsfonden finansieras av insamlade medel från kyrkor, församlingskollektor och organisationer. Mer information om Ickevåldsfonden och hur man gör för att nominera en person eller organisation finns på www.ickevaldsfonden.org.

Fredsdeklarationen

Efter en gruppövning kring ickevåld och ekumeniskt arbete för fred i september 2008 tog SKR:s styrelse beslut om att påbörja arbetet som ska leda till en svensk ekumenisk deklaration för rättvis fred. Arbetet med deklarationen, som kommer att sammanfalla med finalen på Årtiondet för att övervinna våldet (DOV, Decade to Overcome Violence) 2011, har lett till ett fördjupat samarbete med Kyrkornas Globala Vecka. Tillsammans med Kristna Fredsrörelsen har vi börjat titta på nya former för Församlingar för Fred.

Hemsidan www.skr.org/fredskultur har använts som ett verktyg för att kommunicera Fredskulturprogrammets innehåll. Här har också månadens fredstanke lanserats, där ledamöterna i SKR:s styrelse turas om att skriva personliga reflektioner.

Program: Kyrka-Skola

De två första åren 2007-2008 har varit intensiva år för programmet Kyrka – Skola. Höjdpunkterna var den nationella konferensen Skolkyrkoforum i Göteborg i april 2007 och lanseringen av det nya ekumeniska utbildningsmaterialet Den blomstertid nu kommer. Utbildningsmaterialet var klart i oktober 2007 och har under 2008 gett upphov till många regionala och lokala utbildningar runt omkring i landet. Kyrka och skola har debatterats i media under åren och behovet av ekumenisk samordning av kyrkornas insatser i skolan och inom utbildningsområdet växer.

Ansvariga för programmet är samordnare Elaine E Lindblom och programrådet för Kyrka – Skola.

Programmets två första år

Programmet startade 2007 efter fem års arbete i projektform, där arbetet genom ekumenisk delegering samordnats av Sveriges Frikyrkosamråd.

Kyrka - Skola leds av ett programråd som utses av SKR:s styrelse. Programrådet har en vilja och en ambition att vara ett aktivt råd som tar initiativ till dialog och vill påverka skolpolitiska frågor och relationen kyrka – skola i positiv riktning.

Skolkyrkoforum

Med livet som insats – om livskunskap på skolan var temat för Skolkyrkoforum 17-19 april 2007 i Göteborg. Skolkyrkoforum är en viktig nationell mötesplats och ett bra fortbildningstillfälle för kyrkornas skolarbetare. Programmet var varierat med föreläsningar, seminarier, gudstjänster och panelsamtal om kyrkans roll i skolan. 250 deltagare trivdes och byggde nätverk för framtiden och kyrka-skola-arbetet.

Under 2008 startade arbetet med att planera för ett Skolkyrkoforum 2009 i Uppsala. Det blev dock inte möjligt att genomföra konferensen i Uppsala beroende på bristande ekumenisk förankring och för lite personella resurser. Den planeringsgrupp som var tillsatt i Uppsala lämnade tillbaka uppdraget att arrangera konferensen och i november 2008 tillfrågades Skolkyrkan i Örnsköldsvik om att stå som arrangör för Skolkyrkoforum 2010, vilket de accepterade. Ett första planeringsmöte genomfördes i december 2008.

Den blomstertid nu kommer...

Den 17 oktober 2007 var det äntligen dags att släppa och introducera det efterlängttade ekumeniska utbildningsmaterialet *Den blomstertid nu kommer*. En projektgrupp har under tre år arbetat med att, tillsammans med studieförbunden Bilda och Sensus, producera ett utbildningsmaterial för kyrkornas skolarbete. Materialet vill inspirera kyrkornas medarbetare att möta människor i skolans miljö och ge redskap för reflektion och ekumeniska samtal om förhållningssätt i skolan. 2008 gjordes ett tilltryck av materialet och under året har ett 20-tal kurser genomförts runt omkring i landet. Utbildningsmaterialet har tagits emot väl och fungerar bra i kurssammanhang men också som hjälp i det dagliga skolarbetet. Projektgruppen återsamlades i juni 2008 för en avstämning av de kurser som genomförts och insamling av idéer inför ett eventuellt nytryck. Programrådet har det fortsatta ansvaret för marknadsföring och uppföljning av materialet.

Det skolpolitiska arbetet

Den ekumeniska skolpolitiska gruppen avslutade sitt arbete under 2006 och det arbetet fördes in i programmet Kyrka – Skola. Programmet har en ambition att noga följa utvecklingen på utbildningsområdet och påverka genom dialog och opinionsbildning. Under perioden har programrådet följt arbetet med en ny gymnasieskola, tydligare mål och kunskapskrav i grundskolan, ny betygsskala, ny lärarutbildning och lärarauktorisering. Två yttranden är inlämnade under perioden, gällande SOU 2007:28, Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan och SOU 2008:27, Framtidsvägen – en ny gymnasieskola.

De konfessionella friskolorna har debatterats livligt de senaste åren och programrådet genomförde ett rådslag i mars 2008 för att öka kunskapen om de religiösa friskolornas situation. Skolavslutningar i kyrkan har debatterats i media från olika utgångspunkter. I slutet av 2007 gick utbildningsminister Jan Björklund ut och markerade i media att han gärna ser skolavslutningar i kyrkan och tror inte att det leder till ökad tolerans att avskaffa våra kulturella traditioner. Han menar vidare att varje skola och

Elaine Erlandsson Lindblom

Samordnare för programmet Kyrka-Skola. Folkhögskollärare och pastor i Svenska Baptistsamfundet.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Att ha varit redaktör för utbildningsmaterialet *Den blomstertid nu kommer* och genomfört ett 20-tal utbildningar i landet.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

Att avsätta tid och resurser för att följa utvecklingen på utbildningsområdet och kunna vara en positiv påverkanskraft.

David Ekh och Anders Sjöling medverkade när utbildningsmaterialet *Den blomstertid nu kommer* släpptes.

rektor själva får fatta sina beslut i frågan, efter eget omdöme och med hänsyn till lokala förhållanden. I materialet *Den blomstertid nu kommer* finns en bilaga omkring skolavslutningar i kyrkan med råd om förhållningssätt för kyrkorna i frågan.

Programrådet har under perioden arbetat med ett idédokument för det skolpolitiska arbetet i syfte att skapa en plattform att utgå ifrån vid yttranden och uttalanden i skolpolitiska frågor. Ett led i det arbetet är planeringen för en fördjupningskonferens april 2009 i kunskapsområdet kyrka – skola – samhälle.

Programrådet önskar vidare öka sin kompetens inom skolområdet genom utblickar i Europa, för att se hur kyrkor samverkar med skolan och genom att följa religionsämnets utveckling. I det syftet genomfördes en studieresa till Köpenhamn i november 2008.

Under perioden har en kontakt tagits av Bonniers inför ett nytt läromedel i religionskunskap. Den kontakten kommer att följas upp under 2009 för att undersöka möjligheterna till en dialog med läromedelsförlag om utformning av läromedel i religionskunskap.

Arbetet med nyhetsbrev, hemsida och uppdatering av adressregister för kyrkornas skolarbete har fortsatt under perioden.

Projekt: Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI) leds internationellt av Kyrkornas Världsråd (KV). Projektet startade i augusti 2002 efter en förfrågan om internationell närvaro från kyrkoledare i Jerusalem. Totalt har över 550 följeslagare tjänstgjort i området. SKR är huvudman för den svenska delen av programmet (SEAPPI). Syftet med insatsen är att dämpa våld, främja respekten för folkrätten samt visa solidaritet med utsatt civilbefolkning. Följeslagarna är ute i perioder om tre månader.

Projektsekreterarna Karin Hallin, Joanna Lilja och Johanna Wassholm har under perioden ansvarat för verksamheten, tillsammans med en styrgrupp med representanter från tretton kyrkor och organisationer. Emanuel Furbacken var ordförande för styrgruppen under 2007 och Ella-Britt Eriksson under 2008. Mats Högelius var kontrakterad under hösten 2007 för att arbeta i Jerusalem med det nya ansökningsförfarandet via den så kallade Consolidated Appeals Process (CAP) i Jerusalem. Under 2008 har Mats Svensson fortsatt detta arbete i Jerusalem.

Verksamheten under 2007-2008

SKR har under perioden skickat ut totalt 55 svenska följeslagare i åldrarna 25-70 år i nio grupper. Många av följeslagarna har anknytning till något av de samfund eller organisationer som står bakom programmet. Följeslagarna har varit placerade i Jerusalem, Betlehem, Hebron, Tulkarem, Jayyous och Yanoun.

SEAPPI har under perioden haft fyra omfattande rekryteringsprocesser, då man sökt följeslagare. Rekryteringarna har följts av en nio dagar lång utbildning.

Under perioden har åtta grupper av ekumeniska följeslagare kommit hem till Sverige efter tjänstföreling i fält. Varje grupps återkomst har följts upp med så kallade hemkomst dagar. Under dessa dagar har man arbetat med utvärdering, debriefing och förberedelser inför följeslagarnas informationsarbete.

Följeslagarna har under sin tid i fält skrivit texter utifrån sina upplevelser. Dessa har ofta publicerats i samfunds- och lokalpress, men också i rikspress. Ett urval av texterna går att finna på hemsidan: www.skr.org/foljeslagare. Väl hemma har följeslagarna bland annat besökt församlingar, organisationer och skolor för att berätta om sina erfarenheter och visa bilder.

Den tjugosjunde gruppen Ekumeniska följeslagare under förberedelserna inför sin utresa.

CAP

Efter nya direktiv från Sida (finansiär för SEAPPI), kan SKR inte längre söka medel direkt från Sida utan måste ansöka via CAP i Jerusalem. CAP är ett sätt att samordna allt humanitärt arbete i ett konfliktområde och leds av FN-organet UNOCHA. Ansökan till CAP lämnades in i början av oktober 2007 och en fullständig ansökan lämnades till Sida i slutet av november 2007. CAP:en lanserades internationellt i mitten av januari 2008 och SKR fick i mars 2008 besked om att ansökan beviljats. Under hösten 2008 har man följt samma procedur med ansökan för 2009 med stöd av Mats Svensson.

Samarbete med Sydafrikas Kristna Råd

Samarbetet med Sydafrikas Kristna Råd (SACC) har fortsatt under året. Canon Luke Pato är ansvarig för verksamheten i Sydafrika. SACC har under 2007 skickat ut åtta och under 2008 tio följeslagare till Israel och Palestina. Deras erfarenheter av konflikt och försoning är värdefulla i arbetet som följeslagare. SACC har under 2007 genomfört en utvärdering av deras del av programmet. Under 2008 har SEAPPI och SACC arbetat med att förbättra rekrytering och utbildning av följeslagare i Sydafrika.

Utvärdering

Under våren 2007 anlät SEAPPI en konsultfirma för att genomföra en utvärdering av projektet, både i Sverige och på plats i Israel och Palestina. Rapporten gav många bra synpunkter och rekommendationer, men framför allt var utvärderarna mycket positiva till programmet som helhet och rekommenderade en fortsättning. Under hösten 2007 genomfördes ytterligare en utvärdering av SEAPPI:s informations- och påverkansarbete av en annan konsultfirma. I denna rapport gavs rekommendationer för hur vi skall bli bättre på att arbeta med påverkansarbete. Under sommaren 2008 genomförde SEAPPI i Jerusalem en studie om vilken effekt programmet har på plats i Israel och Palestina. Denna studie visade att många känner till programmet, är väldigt nöjda med vårt arbete och gärna skulle se en expansion av programmet.

Material

Under 2007 trycktes en ny folder om SEAPPI. En ny plansch har också tagits fram. Under perioden har vi delat ut ca 4000 exemplar av boken "Med våra egna ögon", som bygger på resebrev som följeslagarna har skrivit under sina uppdrag. SEAPPI har ett nyhetsbrev som kommer ut 10-12 gånger om året. Under slutet av 2008 producerades också en folder om rörelserestriktioner på Västbanken. Allt material kan beställas på hemsidan.

Karin Hallin

Projektsekreterare
Ekumeniska följeslagarprogrammet

Joanna Lilja

Projektsekreterare
Ekumeniska följeslagarprogrammet

Johanna Wassholm

Projektsekreterare
Ekumeniska följeslagarprogrammet

Vad har varit det mest inspirerande under perioden?

Att möta alla följeslagare och följa dem på deras "resa" under följeslagaruppdraget – en både yttre och inre resa som påverkar många människor djupt.

Vad har varit mest utmanande under perioden?

Det har varit att ta del av processen för att söka pengar via CAP i Jerusalem under hösten 2007, samt att inte få besked om finansiering för 2008. förrän i mars 2008.

Projekt: Global utveckling och fattigdomsbekämpning – Kyrkornas globala vecka

Under de två senaste åren har Kyrkornas globala vecka vuxit i omfattning; fler och fler känner till och väljer att göra aktiviteter i samband med den. Temat ”Skapelsefeber” har visat sig ligga helt rätt i tiden och de material som producerats har tagits emot väl av kyrkor och församlingar.

Kyrkornas globala vecka är ett informationsprojekt som finansieras genom bidrag från Sida, samt under 2008 delvis genom Folke Bernadotte-Akademien. Under veckan vill SKR uppmuntra lokala församlingar att arrangera olika aktiviteter med fokus på globala rättvisefrågor. Tack vare ett gemensamt tillfälle då kyrkorna ekumeniskt – samtidigt och tillsammans – uppmärksammar frågan kan den få ett större genomslag. Under större delen av 2007 arbetade Sofia Walan, projektsekreterare på heltid, och Carl-Johan Friman, informatör på halvtid, med projektet. I början av 2008 efterträdde Maria Roxberg Carl-Johan som informatör och i augusti samma år började Johanna Olaison som vikarierande projektsekreterare under Sofias föräldraledighet. I september 2008 efterträddes Maria av Jacob Risberg.

Från och med början av hösten 2008 är SKR tillsammans med Svenska Missionsrådet huvudansvariga för Kyrkornas globala vecka; tidigare har SKR varit ensam huvudansvarig. Övriga arrangörer är Studieförbundet Bilda, Diakonia, Kristna Freds, Kyrkornas U-fond, Liv & Fredsinstitutet, PMU Interlife, Sensus Studieförbund och Rättvisenätverket SPEAK.

Skapelsefeber

Kyrkornas globala vecka firas veckan fram till Domsöndagen och gick 2007 under rubriken ”Skapelsefeber”, med fokus på rättvisaspekter av klimatförändringarna. Under 2008 fortsatte vi på samma tema, nu med underrubriken ”Klimat & Fred”.

Johanna Olaison

Vikarierande projektsekreterare
Global utveckling och
fattigdomsbekämpning,
Kyrkornas globala vecka

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Möten med lokala aktörer som satsar på Kyrkornas globala vecka, ser att konceptet fungerar

i deras sammanhang och verkligen anser sig få precis den draghjälp de behöver för att jobba med global rättvisa.

Vad är den största utmaningen på ert område just nu?

Att förvalta framgången! Projektets omfattning växer och det vill vi att den ska fortsätta att göra.

Sofia Walan

Projektsekreterare
Global utveckling och
fattigdomsbekämpning,
Kyrkornas globala vecka
(föräldraledig
fr o m augusti 2008)

Aktiviteter

Under båda åren har riksdagsseminarier arrangerats, med bland annat försvarsminister Sten Tolgfors som medverkande. Debattartiklar har publicerats i samfundspress, signerade av två eller flera av arrangörerna. Två gäster har bjudits in som veckans huvudtalare – Nafisa D’Souza, Indien och Olivia Kibui Mbugua, Kenya. Dessa har genomfört turnéer genom landet tillsammans med en representant från SKR och deltagit i aktiviteter anordnade i samverkan med lokala aktörer. Många av dessa har varit mycket positiva till att få besök.

Merparten av Kyrkornas globala vecka är förlagd till den lokala nivån, där en rad arrangemang har genomförts. Bland dessa återfinns till exempel sopplunch med föredrag i Borlänge, gudstjänst och filmvisning i Botkyrka, modevisning med secondhandkläder i Göteborg, miljöklaré i Hudiksvall, sång- och dansaktion i en mataffär i Kalmar, globalfest och provkörning av miljöbilar i Skellefteå, skapelsemusikal i Sollentuna och ekumenisk cafégudstjänst i Ulricehamn. Under de här två åren kan en ökning i lokala arrangemang konstateras, vilket är mycket glädjande.

Material

Inför vardera års vecka har en affisch och ett häfte tagits fram med fördjupningstexter, förslag till aktiviteter samt andakts-

och gudstjänstmaterial. Detta skickades ut till cirka 5000 församlingar tillsammans med ett erbjudande om att beställa ytterligare material – ett erbjudande många har hört sammat.

Kyrkornas globala veckas webbsida, som återfinns på adressen www.skr.org/globalaveckan, har fungerat som ett viktigt komplement till det tryckta materialet och innehållit en lista på föreläsare, mallar för debattartiklar, fördjupning i sakfrågan och mycket annat. Hemsidan har också fungerat som ett verktyg för att kommunicera med lokala aktörer, som i ökande utsträckning har rapporterat in sina aktiviteter via denna.

Kyrkornas globala vecka har ett nyhetsbrev som kommer ut cirka 7 gånger per år, anmälan görs via hemsidan.

Globala veckans gäst 2008 Olivia Kibui Mbugua från Kenya föreläser vid ett av flera besök i lokala sammanhang under veckan

Inspirationsdagar

Under 2007 erbjöd SKR stöd till lokala aktörer för att anordna lokala inspirationsdagar med anknytning till temat för veckan. Sju sådana genomfördes och ansågs mycket lyckade. Ett liknande initiativ med utbildningsdagar togs under 2008.

Utvärdering

Efter 2007 års globala vecka anlätades Butterfly Research & Consulting för att genomföra en kvalitativ utvärdering vars resultat återfinns i Utvärdering av Kyrkornas globala vecka (januari 2008). Mot slutet av 2008 har en utvärdering av årets vecka, som kommer att genomföras av SKRs personal, påbörjats.

Kyrka för Rättvisemärkt

Fairtrade Church är en utmärkelse, ursprungligen från Storbritannien till församlingar som engagerar sig för Rättvis handel. Under 2008 har SKR och Föreningen för Rättvisemärkt undersökt möjligheten att införa diplomeringen även i Sverige. Förutsatt att bidrag beviljas påbörjas ett pilotprojekt under 2009.

Ekologisk skuld

Kontakterna med Kyrkornas Världsråds grupp "Poverty, Wealth and Ecology" angående ekologisk skuld har fortsatt. Deltagande i ett seminarium på World Social Forum i Brasilien planeras till början av 2009.

Projekt: Religion och integration - för ökad kunskap och kompetens

SKR:s arbete inom detta område leds av Arbetsgruppen för migration och integration. I arbetsgruppen finns samlad en stor del av kyrkornas mest kompetenta medarbetare på området. Under perioden mars 2006-juni 2008 ledde arbetsgruppen ovan nämnda projekt, till hälften finansierat av (EU-fonden) Europeiska flyktingfonden II. (Den del av projektet som redovisas här är alltså perioden 1 januari 2007 – 30 juni 2008.) Projektet hade under verksamhetsperioden fokus på utbildningsdagar på olika orter i landet. Flera av arbetsgruppens ledamöter medverkade också som föreläsare.

Vidare har dokumentet *Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna* tagits fram och spritts under verksamhetsperioden.

Ansvarig för projektet har varit Peter Carlsson.

Charta Oecumenica

"...gemensamt bidra till att migranter, flyktingar och asylsökande får ett människovärdigt mottagande i Europa..."
(Ur Charta Oecumenica, avsnitt 8)

Utbildningsprojektet

Projektets inriktning har varit att stärka de som lokalt engagerar sig för flyktingar och asylsökande genom utbildningar som behandlar migration som globalt fenomen, den svenska asylprocessen och

rollen som stödperson. Teologiska utgångspunkter för kyrkornas arbete med flyktingar och asylsökande har berörts.

Huvudmålgrupp för utbildningarna har varit medarbetare i kyrkorna, men också personer verksamma i frivilligorganisationer, myndigheter och kommuner har deltagit i kurser och temadagar.

Under verksamhetsperioden har tre tvådagars grundkurser, med fokus på asylprocessen och Utlänningslagen, arrangerats, med sammanlagt ca 90 deltagare. En ytterligare grundkurs, komprimerad till en dag och med 20 deltagare, har hållits i samverkan med Islamiska förbundets lokalavdelning i Göteborg.

Fyra tvådagarsutbildningar om helhetssyn och samverkan i introduktions- och integrationsarbete har hållits. Sammanlagt har närmare 150 personer deltagit i de kurserna. Förutom arbetsgruppen har bland annat personer verksamma i regeringskansliet, länsstyrelser och kommuner medverkat.

En utbildning, också den på två dagar men inriktad på att möta traumatiserade flyktingar, har hållits, med drygt 50 deltagare.

Dokumentet *Detta vill vi!* Kyrkorna och migrationsfrågorna

Dokumentet utarbetades i Arbetsgruppen för migration och integration, bearbetades i styrelsen och i medlemskyrkorna och antogs vid SKR:s årsmöte i Göteborg i april 2007.

Det har utgivits på svenska, engelska, spanska och finska. Dokumentet beskriver kortfattat, i sex avsnitt, kyrkornas syn på asyl-, flykting-, migrations- och integrationsfrågor. Syftet med dokumentet är främst att stödja och inspirera dem som i kyrkor och närstående organisationer arbetar med dessa frågor. Det kan också med fördel användas som presentationsmaterial när kyrkor står inför samarbete med offentliga aktörer eller frivilligorganisationer.

Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna lanserades i Stockholm i september 2007 med 100 personer närvarande, allt ifrån kyrkans lokala medarbetare till tjänstemän i regeringskansliet. Två temadagar har därefter hållits kring dokumentet, med sammanlagt ca 70 deltagare.

Sammanfattningsvis kan sägas att utvärderingar vid kurser och temadagar genomgående har varit mycket positiva.

Peter Carlsson

Projektsekreterare
Religion och integration – för
ökad kunskap och kompetens
(till projektets slut 080630)
Pastor i Svenska Missionskyrkan.

Vad har varit det mest inspirerande under perioden?

Att möta så många människor
runt om i landet som är beredda
att lägga arbetstid och fritid på

att hjälpa medmänniskor i en svår situation.

Vilken är den största utmaningen inom området?

Att hitta formerna för fortsatt arbete. SKR har sökt
medel för ett nytt projekt men inte fått svar på ansökan
ännu.

Frikyrkofamiljen/Sveriges Frikyrkosamråd, FSR

Kansliarbetet, på Ekumeniska Centret, i Sundbyberg, har skett i nära samarbete med Sveriges Kristna Råd. Frikyrklig samordnare för Sveriges Frikyrkosamråd, FSR, har under åren varit Marianne Andréas. Konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården har varit Gunnel Andreasson. Konsulent för högskolearbetet har varit Elaine E Lindblom. Tjänsten inkluderar också sekreterar- och kansliansvar för Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO, samt att vara kontaktperson för tre nätverk: Nätverket för barnkonventionen, Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelse, SKUR, och Nätverket för barn och familj. Dessa nätverk övergår i SKR:s regi i samband med årsskiftet 08-09.

På kansliet har Inger Carnbo fungerat som assistent på deltid.

Ekonomiansvarig har varit Hillevi Törnkvist.

Integrationsarbetet FSR – SKR

Arbetet har fortsatt under dessa år. Evangeliska Frikyrkans och Pingst – fria församlingar i samverkan:s beslut att gå från observatörsskap till fullvärdigt medlemskap i SKR vid årsmötet 2007 underlättade detta.

Flera överläggningar har hållits med SKR:s presidium och med representanter för Svenska kyrkan angående integrationen. Speciellt har samtalen berört samordningsstrukturer för andlig vård inom hälso- och sjukvården samt högskolan. Då denna samordning för närvarande ej helt kan genomföras beslutades vid årsmötet 2008 att en integrering ska ske av de verksamheter som är möjliga att integrera, men att FSR tills vidare kvarstår med eget organisationsnummer och med förnyade stadgar som förväntas gälla från och med årsmötet 2009. Huvuduppgifter är bland annat samordningen av den andliga vården i sjukvård och högskola. Ekumenisk samverkan fortsätter omkring kriminalvården och skolarbetet.

Arbetet med församlingshandboken *Praktikan* har fortsatt i samarbete med Nämnden för Statligt Stöd till Trossamfund, SST. Pappersversionen av *Praktikan* är ersatt av nedladdningsbara PDF-filer som nås direkt via hemsidan www.praktikan.se. Tord Ström har, efter lång och trogen tjänst, avtackats som redaktör för *Praktikan* och efterträts av Herbert Sundin.

Arbetet med projektet Naturlig församlingsutveckling, NFU, har fortsatt och drygt 400 församlingar har jobbat med utvecklingsfrågor med NFU som koncept och redskap. Projektet drivs i samarbete med Svenska Baptistsamfundet. Mer information på www.naturligforsamlingsutveckling.se.

FSR har fortsatt att följa utvecklingen för gemensamma församlingar. Dokumentet *Att tänka på vid samgående av församlingar* presenterades och bearbetades vid en seminariedag i Nyköping i mars 2007, där ett fyrtiotal pastorer, medarbetare och nyckelpersoner i berörda samfund deltog.

Medlemskapet i Rådgivningsbyrån har fördjupat insikt och engagemang omkring flyktingpolitik och integrationsfrågor.

FSR har en plats i styrelsen för Sigtunastiftelsen. Lennart Molin har innehaft den platsen sedan 2004 och hans mandat har förnyats för ytterligare en period till och med 2009.

FSR har en plats i styrelsen i Stiftelsen Ansvar för Framtiden, och rätt att sända tre röstberättigade delegater till det årliga representantskapsmötet.

Marianne Andréas
Frikyrklig samordnare
Pastor i Pingströrelsen.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Årsmötet i Pingstkyrkan i Västerås, där FSR:s årsmöte inleddes med tre vittnesbörd från pastorer som i sina tjänster arbetar med andlig vård inom hälso- och sjukvården, högskola och kriminalvård och som utövar sin vardagsgärning i ekumeniska arbetslag.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

Att arbeta vidare med förhållningssätt och attityder i ekumeniska arbetslag på sjukhus, anstalt, i skola och högskola. Att enhet inte bara byggs av ord utan förkroppsligas i handling och tillitsbyggande.

Andlig vård i hälso- och sjukvården.

Genom arbetet i sjukhuskyrkan gör församlingarna en betydande samhällsinsats. På skiftande sätt omvittnas att sjukhuskyrkans medarbetare har en viktig kompletterande roll inom den svenska sjukvården. Inte minst tydliggörs detta när krisen drabbar en familj eller ett vidare sammanhang. Samtidigt krävs stora ansträngningar på många håll för att upprätthålla tjänsterna, eftersom de statliga bidragen urholkats alltmer. Idag täcker bidragen cirka ¼ av totalkostnaden för tjänsterna, medan församlingarna ansvarar för att samla in medel för resterande del. Något av det som är huvuduppgifterna för FSR i förhållande till arbetet inom sjukhuskyrkan är:

- Att finnas med i rekryteringen och utbildningen av medarbetare i sjukhuskyrkan.
- Att vara aktiv i förhållande till myndigheter för att påtala värdet av sjukhuskyrkans arbete och behovet av att bidragen åtminstone räknas upp mot inflationen.
- Att stödja och uppmuntra de lokala huvudmännen för sjukhuskyrkan.
- Att hålla kontakt med och vara ett stöd för medarbetarna i sjukhuskyrkan från frikyrkorna, Stockholms katolska stift och den ortodoxa kyrkofamiljen.
- Att tillsammans med Svenska kyrkan ansvara för samordning på riksplanet bland annat gällande sjukhuskyrkans utbildningar.

Tillsammans med Svenska kyrkan arbetar FSR även för att stärka de lokala församlingarnas arbete med den andliga vården i den öppna vården.

”Om utsatthet, brustenhet och en nödvändig kyrka!”

För att fördjupa engagemanget och motivationen i församlingarna för arbetet inom den andliga vården i hälso- och sjukvården, är det viktigt att lyfta fram att detta arbete är en omistlig del av församlingarnas diakoni. Att bära omsorg om och ge andlig vård till sjuka människor ges som ett mycket tydligt uppdrag till den kristna församlingen. Sjukhuskyrkan kan sättas in i detta sammanhang, liksom den andliga vården i den öppna vården. Med syfte att aktualisera detta inbjöd FSR till seminarier år 2007, under två av FSR:s medlemssamfundets årskonferenser. Rubriken för dessa seminarier var den som anges ovan, med viss variation. Det ena seminariet hölls på Baptistsamfundets konferens i Helsingborg. Det andra seminariet, som gavs två gånger under konferensdagarna, hölls under Alliansmissionen konferens i Jönköping. Sammanlagt samlade dessa seminarier cirka 150 personer.

Samtals- och utbildningstillfällen kopplade till institutionssjälavård

Den 3 september 2008 inbjöd SKR till en seminariedag kring den ekumeniska arbetsplatsen, med särskilt fokus på den andliga vården på fängelser/häkten, sjukhus och universitet/högskolor. Målgrupp för seminariedagen var Svenska kyrkans stiftssamordnare för fängelse-, sjukhus- och studentpräster/diakoner. Samtalet under dagen rörde olika aspekter av vad det innebär att arbeta på en ekumenisk arbetsplats.

I november 2008 deltog konsulenterna för andlig vård inom hälso- och sjukvården från både FSR och Svenska kyrkan i den studieresa som SKR arrangerade till St Philip's Centre i Leicester. Syftet var att ta vara på erfarenheter från England, kopplat till religions- och kulturmöten. En fråga som lyftes tydligt var hur man i England arbetar med den andliga vården på fängelser och sjukhus från de olika trosriktningarna.

Sjukhuskyrkan

I Grunddokumentet för andlig vård inom hälso- och sjukvården beskrivs Sjukhuskyrkan som ”det arbete som de kristna församlingarna tillsammans utför på sjukhusen i Sveriges genom anställda och frivilliga.” Detta grunddokument finns i sin helhet på FSR:s hemsida www.skr.org/fsr. Sjukhuskyrkan har idag cirka 350 anställda. Majoriteten av dessa tillhör Svenska kyrkan. Antalet medarbetare från

frikyrkan är 45 och ytterligare 7 medarbetare hör till Stockholms katolska stift. Under år 2007 tillskade Ortodoxa Samarbetskommittén i Göteborg en 25% sjukhusprästtjänst. Den ortodoxe sjukhusprästen betjänar hela Göteborgsområdet, men knyter särskilt an till sjukhuskyrkan på Östra Sjukhuset i Göteborg. Genom Kommittén för andlig vård i sjukvården, KAVIS, sker samordning av de delar av den andliga vården inom sjukvården som FSR ansvarar för. Detta samordningsansvar innefattar de frikyrkliga delarna av sjukhuskyrkans arbete, samt medarbetarna från de katolska och ortodoxa kyrkorna. Utifrån en avsiktsförklaring mellan FSR, Islamiska Samarbetsrådet och Nämnden för statligt stöd till trossamfund, SST, har FSR även en samordningsroll i förhållande till de muslimska tjänsterna.

Sjukhuskyrkans utbildningar

År 2001 genomfördes en ganska omfattande förändring av sjukhuskyrkans utbildningar, som är gemensamma för de olika kyrkofamiljerna. Eftersom förändringarna var så pass påtagliga, upplevdes det angeläget att utvärdera hur det nya utbildningsprogrammet fallit ut. En oberoende konsult anlätades för att genomföra uppdraget. Utredningsarbetet var klart i september 2007. Utredningen ger värdefulla synpunkter för att justera och vidareutveckla programmet, men den övergripande slutsatsen beskrevs med dessa ord: "Sammanfattningsvis kan konstateras att kurserna fyller sitt syfte, att de håller hög kvalitet och att de till såväl form som innehåll är anpassade till den kompetens en själavårdare på sjukhus behöver." (Sid 17 i utredningen som finns att tillgå på FSR:s kansli).

En påtaglig följd av utvärderingsarbetet var att benämningen av utbildningarna förändrats. Utbildningen heter nu Själavårdsutbildningen: Sjukhuskyrka – Öppenvård. Del 1 och Del 2. Under år 2007 och 2008 har sammanlagt 9 medarbetare deltagit i Del 1 i Uppsala och 5 personer i Del 2 i Umeå respektive Göteborg. Under år 2007 och 2008 har även ett erfarenhetsseminarium genomförts för medarbetare i sjukhuskyrkan som har sina grundutbildningar minst 10 år tillbaka i tiden. Seminariet har bestått av fyra kursveckor utspridda över fyra terminer. Den tredje veckan förlades till Irland i april 2008, vilket gav medarbetargruppen ett mycket meningsfullt utbyte med irländska kollegor. Sex medarbetare från FSR har deltagit. 2007 års fortbildningsdagar för medarbetare hölls i Visby i oktober. År 2008 var dessa dagar förlagda till Stiftsgården i Rättvik. FSR inbjöd till två regionala samlingar för medarbetare under år 2007 och två dagar under år 2008. Dessa samlingar riktar sig till medarbetare i Sjukhuskyrkan från frikyrkorna, Katolska Kyrkan och de ortodoxa kyrkorna.

Statliga bidrag och myndighetskontakter

Gång på gång får FSR del av vittnesbörd om den uppskattning som uttrycks till sjukhuskyrkans medarbetare från patienter, anhöriga och personal vid våra sjukhus. Medarbetarna är efterfrågade och kompletterar övrig personal på sjukhusen på ett viktigt sätt. Därför är det bekymmersamt att ekonomin kring tjänsterna på många håll blir alltmer ansträngd. Ett starkt skäl till det är att den statliga bidragen stått på samma nivå under flera år och därmed i praktiken urholkats. I budgetarbetet för år 2008 framgick att kostnaderna som de lokala församlingarna har för sjukhuspastorstjänsterna sammanlagt uppgår till cirka 14 miljoner kronor. Det statliga bidrag som de lokala församlingarna får för dessa tjänster, beräknas uppgå till cirka 3,6 miljoner kronor under år 2008. I budgetarbetet för år 2009 är siffrorna ungefär desamma. Det innebär att de lokala församlingarna bidrar med en betydande samhällsinsats genom tjänsterna i sjukhuskyrkan!

FSR arbetar kontinuerligt med att uppvakta myndigheterna för att göra dem uppmärksamma på

Gunnel Andréasson

Konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården.
Pastor i Svenska Baptistsamfundet.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Att få arbeta med och utvärdera vårt utbildningsprogram i Sjukhuskyrkan och få kvitto på att vi lyckats skapa en utbildning som håller hög kvalitet till nytta, glädje och inspiration för våra medarbetare.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

De fortsatta myndighetskontakterna och arbetet med att stärka motivationen i de lokala församlingarna för sjukhuskyrkans arbete som en del av församlingarnas diakoni!

insatsen som görs på våra sjukhus av sjukhuskyrkans medarbetare och problemet med att bidraget urholkas vilket får konsekvensen att allt fler tjänster dragits ner till deltid. I oktober 2007 togs en grupp från FSR emot av socialminister Göran Hagglund. Gruppen från FSR bestod av Anders Bengtsson, Marianne Andréas, Gunnel Andréasson, Carl-Axel Sköldeberg och Gunilla Wedin Halvardsson. Mötet resulterade i att FSR:s styrelse sände en skrivelse till Socialdepartementet med ett äskande om anslag ur 2009 års budget. Denna ansökan lämnades dock utan åtgärd i budgeten. I maj 2008 mötte Karin Wiborn, Roger Stenzelius, Marianne Andréas och Gunnel Andréasson Kulturutskottet. Syftet då var att lyfta frågan om hela bidraget till trossamfundet, varav bidraget till den andliga vården i hälso- och sjukvården är en del.

Andlig vård i den öppna vården

Den svenska sjukvården har under de senare 10-15 åren genomgått stora förändringar. Det har bland annat inneburit att alltmer avancerad vård sker i hemmen genom landstingens och kommunernas sjukvårdsteam. Detta ställer kyrkorna inför en nygammal utmaning! Församlingarnas omsorg om sjuka människor aktualiseras på nytt och en fråga som kommer i fokus är hur andlig vård kan erbjudas svårt sjuka människor när dessa vårdas i sina hem? I hemmiljön blir detta främst en utmaning för församlingarna och deras anställda, mer än till sjukhuskyrkan som fortfarande har sin huvuduppgift på sjukhusen. FSR:s Arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården, AVIÖV, har uppdraget att arbeta med dessa frågor. Gruppen tillsätts av FSR men har representation från Svenska kyrkan och från Riksförbundet Pensionärs gemenskap, RPG.

Under år 2007 tog AVIÖV initiativ till två seminariedagar kring frågor som rör andlig vård i öppenvården. Den första hölls i Vasakyrkan i Örebro den 21 april 2007 och den andra hölls i Jönköping den 13 oktober 2007. Sammanlagt deltog cirka 75 personer i dessa seminariedagar.

År 2008 har kontakter utarbetats med utbildnings- och fortbildningsansvariga inom några av FSR:s medlemssamfund. Syftet har varit att tydligt lyfta in frågorna som rör andlig vård i öppenvården i samfundens utbildnings- och fortbildningsprogram för pastorer och andra medarbetare. Ett resultat är att Del 1 i Sjukhuskyrkans utbildningar, som även är öppen för pastorer och diakoner i församlingstjänst, kommer att finnas med i det fortbildningsprogram som SMK, SB och MK erbjuder sina medarbetare.

En utbildningsdag på Korteboskolan har också börjat planeras under hösten 2008. Genom Gunnel Andréasson finns FSR representerad i SKR:s arbetsgrupp för ekumenisk diakoni.

Universitet och högskola

Varje vecka utförs ett omfattande och betydelsefullt arbete av pastorer, präster, diakoner och pedagoger på våra universitets- och högskoleorter. En utökad nationell samordning av kyrkornas arbete på högskolor och universitet kan bli en positiv signal och stödja ett ekumeniskt samarbete lokalt. 2008 togs ett gemensamt beslut om ny logga och nytt namn – Universitetskyrkan alt. Högskolekyrkan.

Ansvarig inom kansliet har under året varit Elaine E Lindblom (25 % tjänst)

Högskolekommittén

Frikyrkornas arbete på universitet och högskola samordnas nationellt av Högskolekommittén. Kommittén har till uppgift att ansvara för behörighetsfrågor, verksamhetsbidrag och fortbildningsprogram som arrangeras tillsammans med Svenska kyrkan. Kommittén sammanträder två gånger per termin och Pär Sandstedt, som varit ordförande i många år, ersattes vid årsmötet 2008 av Ulla Marie Gunner. De nya riktlinjerna som antogs 2006 gav under 2007 upphov till samtal med arbetsgivarförsamlingar vid ett gemensamt möte på Lidingö i januari och har sedan dess varit ett viktigt verktyg i arbetet. Riktlinjerna tydliggör och marknadsför arbetet på ett bra sätt.

Under perioden har 16 frikyrkliga studentpastorer och 2 studentdiakoner tjänstgjort på universitets- och högskoleorter i vårt land. På de flesta orter sker arbetet utifrån ekumeniska arbetslag. En ny

studentpastorstjänst på halvtid har skapats på Högskolan i Kalmar. Verksamhetsberättelserna från varje ort berättar om ett omfattande och betydelsefullt arbete som bedrivs varje vecka på universitet och högskolor.

Samarbetet med Svenska kyrkan

Högskolekommittén och Svenska kyrkans arbetsgrupp möts varje år vid två tillfällen. Gemensamt har grupperna ansvar för grundutbildning, fortbildningsprogram och hemsidesportalen www.kyrkanihogskolan.se.

Under perioden har långtgående samtal förts om utökad ekumenisk samordning av högskolearbetet i Sveriges Kristna Råd, detta med anledning av förslag i samband med integrationen FSR och SKR. Svenska kyrkan nationellt har uttryckt en vilja att öka samordningen. Inga konkreta beslut har fattats under perioden. Inom SKR:s ram har gruppen samordnare för institutionssjälvård utökat sitt samarbete. Svenska kyrkans stiftssamordnare inbjöds till en dag i september 2008 om den ekumeniska arbetsplatsen.

Ny logotype och nytt namn

Under 2008 har en ekumenisk arbetsgrupp arbetat fram en ny logga och ett nytt namn för arbetet, på uppdrag av Högskolekommittén och Svenska kyrkans arbetsgrupp för högskolefrågor.

Logga och namn erbjuds nu till alla orter att använda och förhoppningen är att namnet Universitetskyrkan alternativt Högskolekyrkan ska användas enhetligt över hela landet. Namn och logga kommer att börja användas under 2009.

Grundutbildning och fortbildning

En grundkurs i ekumeniskt högskolearbete med två kurstillfällen genomfördes 07/08 i Uppsala. Grundkursen lanseras som en obligatorisk kurs för alla nya medarbetare.

Varje år genomförs också en fortbildningsvecka som 2007 hölls i Karlstad och 2008 i Skövde. Veckan samlar ett 40-tal präster, pastorer, diakoner och pedagoger utifrån ett fastställt tema till fortbildning och gemensamma överläggningar om verksamheten.

Internationellt

Det europeiska nätverket CEUC möttes till konferens i Holland sommaren 2007 och Anette Brandt, studentpastor i Uppsala, deltog och rapporterade till Högskolekommittén. Sommaren 2008 hölls en världskonferens i Tammerfors, Finland som samlade 250 studentkaplaner från olika religioner och från hela världen. Temat var Reflecting light och programmet var digert under en vecka med föreläsningar, seminarier och sociala aktiviteter.

Under konferensen bildades IACHE, International Association of Chaplains in Higher Education som har till uppgift att vart fjärde år arrangera liknande världskonferenser. Den svenska gruppen bestod av 24 deltagare och konferensen följdes upp under hösten med en dokumentation och rapportering vid höstens fortbildningsvecka.

Samtalsdagar

Varje vår inbjöds de frikyrkliga medarbetarna till samtalsdagar för arbetshandledning, kollegial gemenskap och möte med Högskolekommittén. 2007 arrangerades dessa dagar på Vårdnäs stiftsgård utanför Linköping och 2008 på Örestrands distriktsgård utanför Höganäs.

Elaine Erlandsson Lindblom

Konsulent för högskolefrågor.
Folkhögskollärare och pastor i Svenska Baptistsamfundet.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Det stora engagemanget för studentarbete jag fick uppleva vid världskonferensen för studentkaplaner i Finland sommaren 2008. Det var mycket inspirerande för den stora svenska grupp som deltog i konferensen.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

Att samordna arbetet helt i SKR och lansera ny logga och nytt namn för kyrkornas högskolearbete.

Frikyrkliga forskningsrådet – FRIFO

Behöver frikyrkorna forskning om frikyrkan? Det är en fråga som varit aktuell under perioden. FRIFO har genomfört en genomlysning av sin verksamhet och arbetat, på uppdrag av Frikyrkosamråd, med frikyrkobegreppet.

Ansvarig på kansliet har under perioden varit Elaine E Lindblom (10 % tjänst)

Uppgift

Frikyrkliga forskningsrådet har som uppgift att stödja forskning om frikyrkornas identitet, uppgift, utveckling samt roll i samhället och världen. FRIFO har två kommittéer, en för verksamhet och en för handläggning av stipendieansökningar, främst i samband med ansökningar till stiftelsen C E Wikströms minne.

Forskningsrådet

Under perioden har FRIFO haft åtta sammanträden och ordförande har varit Gunilla Gunner.

I mars 2007 mötte representanter från FRIFO FSR:s styrelse till samtal med anledning av den genomlysning som gjorts av FRIFO:s verksamhet från starten 1984-2006. Samtalet med styrelsen berörde även forskningen i framtiden. Kan forskningen hjälpa frikyrkorna att hitta nycklar för framtiden och hur uppmuntras unga forskare att forska om frikyrkan med de små medel som FRIFO har till sitt förfogande?

Frågan om vad som händer med FRIFO vid en integration mellan FSR och SKR har diskuterats flitigt under perioden. Att verksamheten kan fortsätta har för FRIFO varit den viktigaste frågan och lyftes fram på ett tydligt sätt i den inventering som FRIFO gjorde under hösten 2008 på uppdrag av FSR:s styrelse.

Frikyrkobegreppet

FRIFO har på uppdrag av FSR:s styrelse under perioden arbetat med frågan om frikyrkobegreppet i en ny tid. Ett antal forskare och författare tillfrågades att skriva om frikyrka och frikyrkobegreppet från olika perspektiv. Resultatet av arbetet samlades i ett temanummer av Tro och Liv, nr 1/08, och en dag om frikyrka och frikyrkobegreppet i februari 2008 på Teologiska Högskolan i Stockholm. Ett 60-tal deltagare fick lyssna till intressanta föredrag och delta i intensiva diskussioner. FRIFO följde under 2008 upp arbetet med ännu ett temanummer med nya aspekter på ämnet i Tro och Liv, nr 6/08.

Riktlinjer för stipendier

Varje år bereder FRIFO:s stipendiekommitté forskningsansökningar för C E Wikströms minnefond. Under perioden har FRIFO reviderat de riktlinjer som finns för beviljande av medel från FRIFO/C E Wikströms minne. FRIFO har även tagit beslut om jävsregler för arbetet och att de prioriterade ämnesområden som funnits sedan år 2000 inte längre relaterar till enskilda teologiska högskolor.

Ortodoxa kyrkofamiljen

Den särskilda fråga, som under 2007 löpte som en röd tråd genom kyrkofamiljens och samordnarens arbete, var ecklesiologin. Detta i hög grad väglett av SKR:s övergripande mål "att lära känna varandra på djupet" och ett intensivt arbete inom Arbetsgruppen för ecklesiologi. Av stor betydelse har även varit impulser som kommer från den internationella dialogen mellan Romersk-katolska Kyrkan och Ortodoxa Kyrkan, som rör ämbete och Kyrkans katolicitet, och som även haft stor påverkan på den nationella bilaterala dialogen mellan de två kyrkotraditionerna. Ortodoxa kyrkofamiljen vill även framledes behålla fokus på de fyra viktiga "E-frågorna", som hör nära samman med varandra och som är av avgörande betydelse för Kyrkans enhet: ecklesiologi, eukaristi, eskatologi, ekumenik. En annan viktig "e-fråga" som under året fått aktualitet är etik - ethos. Detta främst i arbetet kring antropologiska frågor som äktenskap och samlevnad, samt globala frågor som rör skapelsen och människans mikrokosmiska ansvar för och förvaltarens ansvar av densamma.

En annan stor fråga, som allt tydligare gör sig gällande för den Ortodoxa kyrkofamiljen, är de ortodoxa systerkyrkornas engagemang i den svenska ekumeniken och den mellankristna dialogen. Under verksamhetsåret 2008 har den ortodoxe samordnaren tillsammans med Ortodoxa Referensgruppen (OREF) och vissa utvalda nyckelpersoner sökt reflektera över svårigheter, möjligheter, hinder och utmaningar, bland annat genom ett utvidgat seminarium i slutet av maj. Fokus har därvid riktats mot unga ortodoxa. Kontakter och samarbete har inletts med ortodoxa ungdomsförbund och deras företrädare.

Ortodox samordnare är f. Misha Jaksic.

Besök hos de ortodoxa medlemskyrkorna

Samordnaren har under perioden besökt ett antal ortodoxa medlemskyrkor, antingen vid någon av deras festdagar eller för samtal med deras företrädare. Huvudsyftet är att få en insikt i kyrkornas liv och arbete, samt att stärka relationen mellan dem och SKR.

Bilaterala dialoger

Ortodoxe samordnaren har deltagit i och haft en samordnande roll i den katolsk-ortodoxa dialogen, liksom i dialogen mellan Svenska kyrkan och Serbisk-ortodoxa kyrkan. En lyckad dialog har inletts med företrädare för Pingströrelsen. Den katolsk-ortodoxa dialogen gjorde under 2008 en studieresa till Serbien med utflykter även till Bosnien-Hercegovina och Kroatien. Huvudsyftet med resan var att ta del av kyrkornas liv och inbördes relationer efter kriget på Balkan, på platsen där den stora kyrkoschismens stora spricka gick.

Föreläsningar

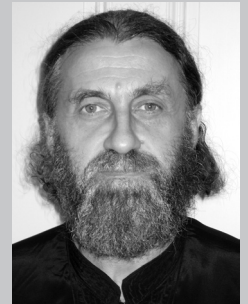
Vid ett antal tillfällen under perioden har den ortodoxe samordnaren föreläst om och utifrån den ortodoxa kyrkotraditionen, till exempel för studenter på Missionsskolan i Örebro, vid en heldag med diakonistuderande vid diakoniutbildningen Bräcke och i församlingar i Svenska kyrkan.

Under 2007 också vid ett seminarium på Uppsala stift om konst i kyrkan och vid en romersk-katolsk Mariaretreat.

Under 2008 i böneveckan för kristen enhet i S:ta Eugenia katolska kyrka, vid seminariet Migration and the Changing Ecclesial Landscape och vid ett orientaliskt ortodoxt ungdomsseminarium. Han har introducerat företrädare för den svenska Kosovobataljonen i ortodox kristen spiritualitet och kultur inför deras uppdrag inom KFOR. Tillsammans med en grupp ortodoxa och katoliker besökte han, på

Misha Jaksic

Ortodox samordnare
Präst i Serbiska ortodoxa kyrkan.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Samtalen och reflektionerna kring de ecklesiologiska frågorna.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

Att bidra till att de kristna enhetsfrågorna hålls vid liv inom Ortodoxa Kyrkan, liksom det ortodoxa engagemanget och närvaron inom ekumeniken.

inbjudan av socialministern, företrädare för Kristdemokraterna, och informerade om Ortodoxa Kyrkans syn på frågor som rör etik och familjen.

Samtalsdagarna, kyrkoledardagarna, OÖKER

Ortodoxe samordnaren har varit med i planeringen och genomförandet av samtalsdagar (mellan Svenska kyrkan och de ortodoxa kyrkorna), som under 2007 genomfördes i S:t Savas Serbisk-ortodoxa kyrka, där han även bidrog med en föreläsning om dopets liv. 2008 års samtalsdagar hölls i Göteborg. Samordnaren har deltagit vid SKR:s kyrkoledardagar i klostret Bose i norra Italien. Han har även deltagit i planeringen av innehållet för möten inom de Ortodoxa och österländska kyrkornas ekumeniska råd (OÖKER) och där fungerat som en länk till SKR.

Arbetsgrupper och nätverk

De ortodoxa kyrkorna har genom sin samordnare och andra representanter representerats i olika ekumeniska arbetsgrupper och nätverk: religionsteologi, migration och integration, mission och evangelisation, äktenskapsfrågor och genderfrågor. Kyrkofamiljen har varit representerad i Regeringens råd för kontakt med trossamfunden.

Samordnaren har varit kyrkofamiljens representant i arbetsgruppen för ecklesiologiska frågor och frågor som relaterar till dokumentet *Charta Oecumenica*. Han har under 2007 även deltagit i planering och genomförande av de pastorala samarbetsträffarna mellan Svenska kyrkan (Stockholms stift) och de ortodoxa kyrkorna i Stockholmsregionen.

Ortodoxa referensgruppen och samarbetet med Studieförbundet Bilda/OBK

Ortodoxa referensgruppen (OREF) har under 2007 haft två träffar. De viktigaste frågorna som gruppen hanterade var frågor om ecklesiologi, äktenskap, samt frågor som rör den ortodoxa diasporasituationen. Under 2008 hölls två träffar och ett större utvidgat seminarium (se ovan). De viktigaste frågorna under 2008 har varit frågor om ecklesiologi och det ortodoxa engagemanget inom ekumeniken.

Ortodoxe samordnaren har haft ett nära samarbete med Avdelningen för ortodox bildning och kultur (OBK) inom Studieförbundet Bilda, under 2007 bland annat i uppbyggnaden av det ortodoxa profilmrådets organisation, seminarier och föreläsningar. Han har i egenskap av präst lett en veckolång pilgrimsresa till Heliga Landet med en grupp ortodoxa från olika kyrkor.

Under 2008 bidrog samordnaren bland annat med arbete inom Bilda/OBK:s samrådsgrupp och presidium, vidare genom en föreläsning om "gemenskapens teologi" vid en ortodox ledarutbildning, samt seminarier under Globala veckans Chrysostomosföreläsningar i Göteborg. Han har deltagit vid Bilda/OBK:s arbetsgrupps arbets- och studieresa till Serbien. Under året har han deltagit i diskussionerna kring ett planerat bildningssamarbete mellan Bilda/OBK och Newmaninstitutet.

Katolska och lutherska kyrkofamiljerna

Inom SKR finns alltså anställda samordnare för den frikyrkliga kyrkofamiljen för den ortodoxa kyrkofamiljen, som båda består av ett flertal kyrkor. Vid SKR:s kansli finns också ekumeniska handläggare från de katolska och lutherska kyrkofamiljerna placerade. Dessa är dock ej anställda av SKR och deras verksamhet redovisas inte i denna verksamhetsberättelse.

Handläggare har under perioden varit Åke Göransson från den katolska kyrkofamiljen. Från den lutherska kyrkofamiljen har Eva Christina Nilsson under perioden efterträtt av Cajsa Sandgren.

Fråga Abraham!

Glimtar från en studieresa till S:t Philips centre i Leicester, England

Sista dagen, den 20 nov 2008, på vår studieresa satt vi i kyrksalen tillsammans med några engelska präster och pastorer som var på kurs och fick ställa frågor till en panel med präster/pastorer från olika kyrkor i Leicester. En fråga från en av våra engelska kollegor var hur kristna ska se på troende från andra religioner. Den irländske katolske prästen i panelen fick frågan och svarade att ”om vi nu är skapade till Guds avbild och därför duger i Guds ögon så borde vi väl därför också duga för varandra”.

Vi var 16 deltagare i gruppen som tillsammans hade åkt till S:t Philips centre i Leicester för att fördjupa oss i religionsteologi och religionsdialog. Vi representerade tre av Sveriges Kristna Råds fyra kyrkofamiljer och initiativet till resan hade tagits av SKR:s arbetsgrupp för religionsteologi. Vi var en grupp där några hade doktorerat i frågan, några skrivit artiklar, några jobbar lokalt, nationellt eller internationellt, några ansvarar för institutionssjälavård och några jobbar med religionsteologi och dialog som en viktig fråga inom det ekumeniska samtalet.

S:t Philips centre grundades 2006 och ägs av Anglikanska kyrkan men har som huvudmän samfund från flera religioner i Leicester.

Centret har till uppgift att ge kurser för kristna, andra troende och civila myndigheter när det gäller frågor som rör hur vi möter och lever i ett mångreligiöst samhälle. Det kan röra frågor om institutionssjälavård, att stödja myndigheter vid konflikter på gatorna, skapa dialogutrymme för människor med olika tro och religion.

Vad fick vi då möta? Vi fick möta en stad där ingen religion är i majoritet. Kristna, muslimer och hinduer är ungefär lika många. Detta gör att de lever i en, till det yttre i alla fall, jämlikhet med varandra. Något som säkert spelar en viktig roll när det gäller religionsdialog och det gemensamma byggandet av ett gott samhälle.

Vi fick med hjälp av den fantastiska gruppen medarbetare på centret under ledning av den i dessa sammanhang mycket kände och kunnige dr Andrew Wingate, rådgivare till ärkebiskopen av Canterbury, bland annat möta nyutbildade sjukhusimamer och besöka såväl moské, hindutempel som buddhistempel. Vi diskuterade samarbetet mellan polis och religiösa företrädare, såg på vilket sätt en stad kan underlätta för olika religiösa grupper att leva tillsammans. Både som grupp och tillsammans med medarbetarna på centret fick vi prata om och lyssna till erfarenheter kring äktenskap mellan personer av olika religioner, konversioner, diskutera alla de pastoral utmaningar, glädjeämnen och problem som kan finnas i ett mångreligiöst samhälle, särskilt när vi accepterar att det faktiskt existerar.

Ett möte bland alla möten under veckan som särskilt stannat kvar hos mig var när vi fick träffa den anglikanske biskopen i Leicester Tim Stevens. Han har tagit på sig uppgiften att regelbundet samla ”faithleaders”, alltså de religiösa ledarna i Leicester, för överläggningar om de olika troendes gemensamma liv, ansvar och problem.

Åter till sista dagens panelsamtal. En av våra engelska kollegor som var med vid detta tillfälle frågade panelen om det verkligen var så att kristna och muslimer tillber samme Gud. Återigen fick den irländske katolske prästen frågan och svarade: ”Det ska du inte fråga mig om, fråga Abraham.”

Åke Göransson
Katolsk kyrkofamiljesamordnare på SKR

Information och kommunikation

Perioden har präglats av såväl kontinuitet som förändring. Kontinuitet i form av att kommunikationspolicy och rutiner som tidigare utarbetats för produktion av hemsida och nyhetsbrev, för presskontakter och mediebevakning, legat till grund för informations- och kommunikationsarbetet. Förändring dels i form av personalförändringar, dels vad gäller tjänsteutformning. De internationella projekt SKR bedriver – Ekumeniska följeslagarprogrammet och Kyrkornas globala vecka – har från ingången av 2008 delat på en heltids informatörstjänst. Detta informationsarbete redovisas i anslutning till projektets verksamhetsberättelser. Från årsskiftet 2008 utökades tjänsten med ansvar för det för hela SKR gemensamma informationsarbetet från en halvtids- till en heltidstjänst, varav 25% ägnas åt information om programmet Ekumenik i Norden.

Ansvarig för området är Peter Carlsson.

Peter Carlsson

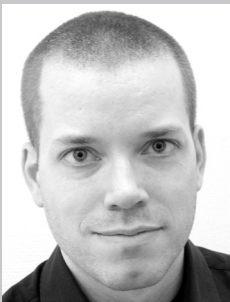
Informationssamordnare
(vikarierande fr o m februari
2008, ordinarie fr o m
november 2008)
Pastor i Svenska
Missionskyrkan. Teol kand och
journalist.

Vad har varit mest inspirerande under perioden?

Att börja använda de nya verktygen för presskontakter och mediebevakning, med större träffsäkerhet och bättre täckning.

Vilken är den största utmaningen inom området framöver?

Att ta fram ett nytt informationsmaterial om SKR, med profil och med matnyttigt innehåll.

Carl-Johan Friman

(Informationssamordnare t o m
oktober 2007)

Kommunikationspolicy

Policyn, som togs i bruk 2005, har varit grunden för SKR:s informationsarbete under perioden. Vid styrelsens tvådagarssammanträde i september 2008 aktualiserades policyn och några smärre förändringar gjordes.

Nyhetsbrev

SKR:s nyhetsbrev har utkommit med fyra nummer per år. Nyhetsbrevet skickas ut såväl i pappersform som i elektronisk form och läggs dessutom ut på hemsidan. Förutom till medlemskyrkorna och till ledamöter i rådsförsamling, styrelse och arbetsgrupper förmedlas nyhetsbrevet till omkring 350 lokala ekumeniska råd och ungefär lika många enskilda prenumeranter.

Hemsida

Det publiceringsverktyg som används för webbsidan www.skr.org gör det möjligt för program- och projektansvariga att själva, om så önskas, bygga ut och uppdatera sina respektive delar av webbsidan. Detta sker i någon mån. Ansvarig för helheten är informationssamordnaren.

Under slutet av 2008 har ytterligare en webbsida lanserats, www.kyrkornaocheu2009.se. För denna ansvarar SKR tillsammans med Kyrkornas EU-kontor och sidan kommer att bli något av ett centrum för kyrkornas arbete inför EU-parlamentsvalet i juni 2009 och Sveriges ordförandeskapsperiod under andra halvåret.

Presskontakter och mediebevakning

Vid viktiga beslut i styrelse eller Au, eller när situationer i omvärlden särskilt påkallar en reaktion från SKR, förmedlas pressmeddelanden via hemsidan, men också via direktutskick till journalister i såväl dagspress som samfundspress.

Under hösten 2008 har ett verktyg för ändamålet prövats, som innebär bättre spridning och större träffsäkerhet i förmedlingen av ”SKR-nyheter”. Verktyget kommer att tas i bruk fullt ut under kommande verksamhetsperiod.

För att i någon mån följa vad som kommer ut av pressmeddelanden och andra presskontakter, har SKR under perioden använt sig av ett mediebevakningsföretags tjänster. Denna bevakning innefattar endast papperstidningar och görs utifrån ett antal sökord. Rapportering sker genom att tidningsklipp veckovis inkommer till kansliet.

I slutet av perioden prövades ett komplement till denna bevakning. I denna nya del, som från och med kommande verksamhetsperiod blir en del av det ordinarie pressarbetet, bevakas flera tusen medieföretags webbupplagor och ett stort antal bloggar, såväl i Sverige som utomlands. Olika verksamhetsområden ges möjlighet att skapa egna bevakningsprofiler med sina respektive sökord och rapportering sker genom e-postutskick med länkar till artiklar och webbsidor.

Public service

Under våren 2007 hölls i Sigtuna ett välbesökt och lyckat seminarium kring public service-frågorna. Ett av syftena med seminariet var att utarbeta riktlinjer för en arbetsgrupp som tillsattes. Arbetsgruppen avrapporterade sitt arbete till styrelsens sista sammanträde 2008. Utifrån förändringar i medielandskapet föreslog arbetsgruppen bland annat en breddning av perspektiven: Idag finns ett stort antal medieföretag, vid sidan av public service-företagen SR och SvT. Flera av dessa producerar program som tar upp religions- och existentiella frågor, några producerar även gudstjänster, och det kan vara fruktbart att inte ägna all kraft åt att försöka förändra public service-företagens inställning till dessa ämnesområden.

Informationssamordnaren

Carl-Johan Friman, som under många år innehaft tjänsten som informationssamordnare, var tjänstledig från och med november 2007. Under de första månaderna av tjänstledighetsperioden understödde Fredrik Wallstedt (Kyrkornas EU-kontor, Studieförbundet Bilda) informationsverksamheten inom SKR.

I verksamhetsplan och budget för 2008 ingick en utökning av informationstjänsten från 50% tjänst till 100%, varav 25% för programmet Ekumenik i Norden. Från februari 2008 vikarierade Peter Carlsson på tjänsten, först på deltid och från sommaren på heltid. I samband med att tjänstledige Carl-Johan Friman valde att avsluta sin tjänst under hösten 2008, tillträdde Peter Carlsson som ordinarie informationssamordnare.

Ekumeniska nätverk

Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser – SKUR

Nätverkets syfte är att verka för ekumeniska mötesplatser för de kristna ungdomsrörelsernas ledningar. Nätverket möts regelbundet med roterande värdskap och sekreterarskap. En mindre samordningsgrupp är navet i nätverket, gruppen möts för att bereda frågor mellan nätverkets träffar.

I april varje år arrangeras SKUR:s kyrkoledardygn. 2007 samlades SKUR på Hjälmareds folkhögskola utanför Alingsås ett dygn före SKR:s årsmöte i Göteborg. 2008 var platsen Lövudden, Västerås, även då i samband med SKR:s årskonferens i Västerås. Syftet med dygnet är att stärka relationerna på ledarnivå inom de kristna ungdomsrörelserna, ge ekumenisk utbildning och därefter delta aktivt i SKR:s årsmöte.

Under 2007 arbetade SKUR fram riktlinjer för en barn- och ungdomsreferensgrupp i Sveriges Kristna Råd. Uppgifterna för referensgruppen är att följa och följa upp SKR:s arbete utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv, samt att fånga upp nya idéer och trender inom den unga ekumeniken och hur unga tänker kring ekumenik och föra in dem i SKR. Referensgruppen började sitt arbete under

2008 och består av åtta ungdomar från olika kristna ungdomsrörelser. Gruppen har under året haft fyra möten och tagit tid för att arbeta sig samman och lära känna SKR:s verksamhet.

I februari 2007 antog SKUR en ny handlingsplan för 2007-2008. Handlingsplanen innehåller fyra områden som ungdomsrörelserna vill samlas omkring till fördjupning och aktivitet. Det är organisation, teologi, opinionsbildning, lokalekumenik.

Under 2008 har en representant från SKUR inbjudits till ett nytt ungdomspolitiskt råd med ungdomsminister Nyamko Sabuni. SKUR har även fått en inbjudan under 2008 till ett dialogmöte med barnombudsman Fredrik Malmberg.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom.

Nätverket Barn och Familj

Nätverket för kristet barn- och familjearbete startade med syfte att vara en ekumenisk mötesplats för barn- och familjefrågor inom kyrkor/samfund och ungdomsförbund. Initiativet till nätverket kom från den avgående styrelsen för Nya Barntidningsförlaget som lades ner 2004. Nätverket leds av en styrgrupp och ambitionen med verksamheten är att arrangera en studiedag på hösten och en nätverksdag på våren. Under 2007 arrangerade nätverket endast en nätverksdag. Då möttes representanter från olika kyrkor i S:t Eugenia församling, Stockholm. Deltagarna fick inblick i Katolska kyrkans barn- och familjearbete, Hela Människan berättade om projektet De glömda barnen och Pingst – fria församlingar i samverkan berättade om familjeprojektet Tillsammans. I maj 2008 var Nätverket medarrangör till en nordisk konsultation om barn och teologi. Representanter från Child Theology Movement medverkade i konsultation som hölls i Uppsala.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom

Nätverket för barnkonventionen

Detta nätverk består av ett 60-tal ideella organisationer som vill värna och arbeta aktivt för att FN:s konvention om barnets rättigheter ska efterlevas i Sverige. Sveriges kristna råd är medlemsorganisation i nätverket och kontaktperson på kansliet är Elaine E Lindblom.

Kyrkornas nätverk för skolfrågor

I samband med att SKR inrättade ett program för kyrka – skola omvandlades kyrkornas nätverk för skolfrågor till ett informationsnätverk med regelbundna nyhetsbrev. Informationsnätverket har idag ca 450 e-postadresser till medarbetare från olika kyrkor och samfund som arbetar med skolarbete. Adressregistret uppdateras regelbundet.

Kontaktperson för informationsnätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom

Ekumeniska nätverket för universitet och högskola

Svenska kyrkans arbetsgrupp för högskolearbete och Sveriges Frikyrkosamråds Högskolekommitté möts regelbundet och bildar tillsammans nätverket. Nätverket ansvarar för ett rullande fortbildningsprogram med grundkurs och årlig fortbildningsvecka. Nätverket har också ansvar för en gemensam hemsidesportal med adress www.kyrkanihogskolan.se.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom

Uttalanden och yttranden

Sveriges Kristna Råd har under 2007-08 bland annat gjort följande offentliga uttalanden och upprop:

070604	Uttalande för en rättvis fred i Mellanöstern 40 år efter sexdagarskriget.
070911	SKR-presidiet kräver politiskt ansvarstagande, uttalande mot den hårdare prövning av afghanska och irakiska flyktingars skäl att få stanna i Sverige.
071116	Öppet brev till Carl Bildt angående försäljning av JAS 39 Gripen till Thailand.
080516	Debattartikel i Aftonbladet tillsammans med företrädare för flera organisationer om svensk vapenexport till Colombia, Pakistan och Saudiarabien.
081027	SKR och Svenska missionsrådet skriver till regeringen om situationen för kristna i Indien

Uttalandena, liksom yttrandena nedan, finns på www.skr.org.

Styrelsen, arbetsutskottet eller generalsekreteraren har under 2007-08 avgett remissyttranden över följande utredningar eller rapporter:

- Yttrande angående förslaget till Ekumenisk fältandaktsbok med interreligiösa inslag.
- Yttrande över betänkandet Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan (SOU 2007:28).
- Svar på enkät rörande de etiska aspekterna av patentskyddet för biotekniska uppfinningar.
- Yttrande angående Arbetskraftsinvandring till Sverige - förslag och konsekvenser (SOU 2006:87 och Ett effektivt och flexibelt system för arbetskraftsinvandring (Ds 2007:27).
- Yttrande över Ändrad könstillhörighet - förslag till en ny lag. Betänkande av Könstillhörighetsutredningen (SOU 2007:16).
- Yttrande över betänkandet Äktenskap för par med samma kön - Vigsselfrågor (SOU 2007:17).
- Yttrande över Rörelser i tiden. Slutbetänkande av utredningen om den statliga folkrörelsepolitiken i framtiden (SOU 2007:66).
- Yttrande över departementspromemorian Lissabonfördraget (Ds 2007:48).
- Yttrande över betänkandet Föräldraskap vid assisterad befruktning (SOU 2007:3).
- Yttrande över betänkandet Skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas (SOU 2007:34).
- Yttrande över Förslag till överenskommelse mellan regeringen och idéburna organisationer inom det sociala området.
- Yttrande över En förändrad utbildning för Svenska kyrkan (Svenska kyrkans utredningar 2007:2).
- Yttrande över betänkandet Patentskydd för biotekniska uppfinningar (SOU 2008:20).
- Yttrande över betänkandet Kontinuitet och Förändring (SOU 2008:64).

Remissyttranden från SKR

När SKR besvarar statliga remisser är det i de flesta fall regeringen som skickat en utredning eller liknande till SKR. Det betyder att det vanligtvis är det ansvariga departementet som avgör om man vill veta vad kyrkornas anser. Ofta handlar det om migration och integration, men det kan också röra medicinsk-etiska frågor, det som rör religioner, fredsområdet eller mänskliga rättigheter. Alla remissyttranden presenteras på SKR:s hemsida.

Det händer också att SKR tar egna initiativ och lämnar remissvar utan att regeringen bett om det, så kallad spontanremiss. SKR:s arbetsgrupper spelar en viktig roll. De bevakar noga vad som är aktuellt inom regering och riksdag. Dessutom är det ofta dessa grupper som skriver de svar som sedan antas av SKR:s styrelse, AU eller generalsekreterare.

En del utredningar som skickas på remiss till SKR besvaras inte. I första hand prioriteras yttranden som anses ha särskild etisk och teologisk betydelse. I andra hand yttrar sig SKR på områden, där kyrkorna har en tradition att uttala sig och där en gemensam principiell grundinställning har uttryckts vid andra tillfällen. Det kan handla till exempel skolfrågor, invandrings- och integrationsfrågor, mänskliga rättigheter och fredsfrågor.

Lennart Molin, direktor, Ekumenisk diakoni

Ekumeniska arrangemang och händelser

2007

Januari

- 15 Martin Luther King-dagen
- 18-25 Böneveckan för kristen enhet, tema "Öppna dig!"
- 23-29 CEC Mission Consultation i Budapest

Februari

Mars

- 21 "Evangeliet och kulturerna", SKR-SMR-SIM-seminarium om aktuell missionsforskning
- 27-29 Kriminalvårdskonferens "Religion as a positive force", Sigtunastiftelsen. Arr: EIN
- 29 Seminarium om illegitim skuld. Gäster från Argentina. Arr: SKR, SMR, Svenska kyrkan, Diakonia, Forum Syd

April

- 11-16 Resa till Andalusien. Arr: SKR, Sveriges Unga Muslimer, Judiska församlingen i Stockholm
- 12 "Mission i Europa", SKR-SMR-seminarium med rapport från CEC Mission Consultation
- 25-26 SKR:s årsmöte, Betlehemskyrkan, Göteborg

Maj

- 8-9 Kursdagar "Att möta traumatiserade flyktingar", Göteborg
- 21-25 Grundkurs för fängelsesjälavårdare, Vadstena
- 24 Forum för mission i Sverige om ekumeniska förnyelserörelser (Focolare, Taizé, Iona med flera)

Augusti

- 31-31 Kursdagar "Delaktighet i introduktions- och integrationsarbete – vision eller verklighet?", Göteborg

September

- 11 Releaseparty för "Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna", S:ta Eugenia, Stockholm
- 13-14 Grundkurs i ekumeniskt högskolearbete
- 14 Diakoniforum, tema "Vem bryr sig?" Immanuelskyrkan, Stockholm

Oktober

- 30-31 Religionsmöte – ekumeniskt samtal om pastorala frågor. Konferens i Göteborg

November

- 6-9 Global Christian Forum, Nairobi
- 18-25 Kyrkornas globala vecka, tema "Skapelsefeber"
- 30 Icke-våldets dag och Icke-våldsfondens prisutdelning, Fryshuset

December

- 6 SKR-SMR-SIM-seminariet "Arkiv, demokrati och civilt samhälle"

2008

Januari

- 25-26 Helg för SKR:s barn- och ungdomsreferensgrupp

Februari

- 11-12 "Kvinnosyn – religionsdialog och genderperspektiv", Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté, Stockholm

Mars

- 7 Temadag om "Detta vill vi!", Göteborg
- 7 "Varje del bär helheten i sig", SKR-SMR-SIM-seminarium om Diakonias teologiprojekt
- 9-10 Ekumeniskt Idéforum, Sigtuna
- 14 Konsultation kring religionsteologi och missionsteologi på Sigtunastiftelsen

April

- 2 Pastoralteologisk konsultation, Ekumeniska centret i Sundbyberg
- 7-9 Samtalsdagar frikyrkliga studentpastorer och -diakoner
- 9 SKR-SMR-SIM-seminarium på Etnografiska muséet om arkiv, kultur och försoning
- 9 Idé- och informationsdag om diplomering av "Kyrka för Rättvisemärkt", Svenska Missionskyrkan
- 24 Forum för mission i Sverige om ekumeniska förnyelserörelser

Maj

- 12-15 "Se Guds rike", Nordisk konsultation om barn och teologi, Uppsala
- 26-30 Europeisk konferens för fängelsepräster, Tyskland
- 27 "En röst ropar i öknen", konferens om ortodoxa och ekumeniken, Koptisk-ortodoxa kyrkan i Hägersten

Juni

- 11 Seminarium om överenskommelse mellan regeringen och idéburna organisationer
- 30-4/7 Global conference for university chaplains, Finland

Augusti

- 7-9 "Källor till liv", Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté, Skálholt, Island
- 12-17 Utbildning för blivande följeslagare, SEAPPI

September

- 3 "Den ekumeniska arbetsplatsen" – möte mellan SKR/FSR:s handläggare för institutionssjälavården och Svenska kyrkans stiftssamordnare
- 15 Diakoniforum, Norrmalmskyrkan i Stockholm
- 15-19 Fördjupningskurs för fängelsesjälavårdare, Vadstena
- 21 Internationella böndagen för fred
- 21 Seminarium om vapenhandel/Colombia, S:ta Eugenia kyrka, Stockholm

Oktober

- 14-15 Nordiskt Faith and Order-seminarium i Uppsala, EIN
- 16-18 "Together in Mission and Ministry", Porvoo Research Network, Åkersberg
- 17-18 "Tro, hopp och hälsa", seminarium på Sigtunastiftelsen
- 20-24 EAPPI:s årsmöte i Jerusalem
- 22 Forum för missionsvetenskap om teologi från hela världen, ekoteologi och arkivfrågor

November

- 4 Besök från Ugandas Kristna Råd inklusive möte om arkivfrågor
- 6 Forum för mission i Sverige om vuxenpedagogiska modeller (Alpha, Frälsarkransen etc)
- 17-21 Studieresa (kring interreligiös dialog) till Leicester, England

December

- 3 Konsultation om jämställdhet i kyrka och samhälle, Stockholm

Material och publikationer

Periodiska publikationer

Nyhetsbrev från Sveriges Kristna Råd

Utkom med fyra nummer per år under 2007 och 2008

Nyhetsbrev från Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Sveriges Kristna Råds skriftserie

Nr 11 Kan vi be tillsammans?

Nr 12 En kyrka för alla

Övrigt

Böneveckan för kristen enhet

Tema 2007 Öppna dig!

Tema 2008 Be ständigt!

Material utgivet i samarbete med Svenska Bibelsällskapet

Kyrkornas globala vecka

Tema 2007 Skapelsefeber

Tema 2008 Skapelsefeber – klimat och fred

Inspirations- och gudstjänstmaterial inför Kyrkornas globala vecka i november respektive år.

Sveriges Kristna Råds årsbok 2007

Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna (på svenska, engelska, finska och spanska)

Den blomstertid nu kommer – ekumeniskt utbildnings- och inspirationsmaterial för Skolkyrkans medarbetare.

Vittnesmål vid EU:s gräns – om Grekland flyktingmottagande och Dublinförordningens tillämplighet

Hemsidor

Sveriges Kristna Råd	www.skr.org
EU-arbetet under 2009	www.kyrkornaocheu2009.se
Sveriges Frikyrkosamråd	www.skr.org/fsr
Praktikan	www.praktikan.se
Följeslagarprogrammet	www.skr.org/foljeslagare <i>alternativt</i> www.skr.org/seappi
Kyrkornas globala vecka	www.skr.org/globalaveckan
Nätverket för högskola och universitet	www.kyrkanihogskolan.se
Ickevaldsfonden	www.ickevaldsfonden.org
Nathan Söderbloms minnesfond	www.skr.org/nathan

Förvaltningsberättelse för Sveriges Kristna Råd

2007-01-01 – 2007-12-31

Org.-nr 817603-0735

Sveriges Kristna Råds syfte är att uttrycka och verka för kristen enhet genom att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd, vara mötesplats för kyrkor, samfund och församlingar samt vara samlande och samordnande ekumeniskt organ i Sverige.

Rådets medlemmar utgörs av kyrkor, kristna samfund och församlingar i Sverige. Vid årsmötet mottogs Evangeliska Frikyrkan och Pingst – fria församlingar i samverkan som medlemmar. Dessa samfund har sedan SKRs bildande varit observatörer. Vid 2007 års utgång hade Sveriges Kristna Råd därmed 27 medlemmar och en observatör.

SKR:s resurser och struktur styrs av medlemskyrkornas ekumeniska ambitioner, rådets förmåga att svara mot medlemskyrkornas förväntningar och kyrkornas beredskap och resurser att bära rådet finansiellt. Rådet har ett brett förtroende och en stark ställning bland medlemskyrkorna och ett växande kontaktnät i samhället i övrigt.

Resultat och ställning

I budgeten för 2007 var resultatet beräknat till ett underskott om 53,4 tkr, efter fördelning av årets resultat. I bokslutet redovisas ett överskott på 120,8 tkr, kvarstående belopp för året. För Fredskulturprogrammet hade ett underskott om 53,4 tkr budgeterats. I stället redovisas ett överskott på 29,3 tkr, detta beror i huvudsak på lägre personalkostnader på grund av ordinarie tjänsteinnehavares föräldraledighet, samt att vissa planerade aktiviteter av samma skäl senarelagts. Kärnområdenas och kärnhusets verksamhetskostnader har också varit lägre än budgeterat. Informationsamordnaren har under slutet av året varit tjänstledig. Genom samutnyttjande av lokaler har lokal- och kontorskostnader kunnat hållas nere. Datakostnaderna har också under året blivit lägre genom att den buffert som skapats för långsiktiga investeringar kunnat reduceras och delvis användas för årets löpande verksamhet. Intäkterna för material och deltagaravgifter har också överstigit de budgeterade. En aktiv bevakning av alla kostnader för att kontinuerligt balansera brister i inbetalning av medlemsavgifter har lyckats väl. År 2006 redovisades ett överskott på 144 tkr.

Den modell för beräkning av medlemsavgifterna som fastställdes av årsmötet 2001 har tillämpats. Inte heller i år har alla medlemskyrkor förmått betala full beslutad avgift. Budgeterade medlemsavgifter uppgick till 5 300 tkr, medan den faktiska intäkten blev 5 037,5 tkr vilket motsvarar 95 % av fakturerat belopp. (2006: 96,4 %, 2005: 96,5 %, 2004: 95,1 % av fakturerat belopp). En specifikation av inbetalda medlemsavgifter redovisas i not 2 till resultaträkningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Vid årets årsmöte togs beslut om ett idédokument för verksamheten 2008-2011. Dokumentet har namnet: *Lära känna varandra på djupet – för att världen ska tro och leva*. Detta dokument ligger till grund för de årliga handlingsplanerna under perioden. Årsmötet 2007 var det första enligt den nya arbetsordningen med biennala beslutande årsmöten. Rådsförsamlingen kommer under 2008 att sammankallas till ett beredande årsmöte – en årskonferens för fördjupningsseminarier om verksamheten inom SKR. Årsmöte för beslut om styrelsens ansvarsfrihet för perioden 2007-2008, val av styrelse etc, sammanträder först under 2009.

Från och med januari 2007 är verksamheten Kyrka-skola ett program inom SKR. Tidigare utfördes verksamheten av Sveriges Frikyrkosamråd på delegation från SKR.

Programmet Kyrka-skola har under året utgivit ett ekumeniskt utbildningsmaterial, *Den blomstertid nu kommer*, som kommer att bli ett viktigt redskap för utvecklingen av verksamheten lokalt.

Med hjälp av de båda skrifterna *Religionsmöte – Ekumeniska dokument* och den under året utgivna *Kan vi be tillsammans – Ett ekumeniskt material om bön i mångreligiös kontext* har arbetet med de prioriterade religionsteologiska frågorna kunnat föras vidare.

Projektet *Religion och integration – för ökad kunskap och kompetens*, har fortgått under året. Projektet avslutas efter första halvåret 2008. Dokumentet *Detta vill vi! Kyrkorna och migrationsfrågorna* antogs av SKR:s årsmöte och har tryckts, lanserats och spritts till lokala församlingar i SKR:s medlemskyrkor.

Ett arbete med ett gemensamt policydokument om kyrkorna och funktionshinder, *En kyrka för alla* har påbörjats under året.

Ett dokumentationsprojekt kring de svenska kyrkornas roll i kampen mot apartheid i södra Afrika har under året avslutats och resulterat i boken *Gör ni då inte åtskillnad...?* med Rune Forsbeck som författare.

Efter direktiv från Sida kan SKR inte längre söka medel direkt från Sida för det ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina-Israel, SEAPPI, utan måste ansöka via CAP i Jerusalem. CAP är ett sätt att samordna allt humanitärt arbete i en konfliktzon och leds av ett FN-organ – UNOCHA. Detta kommer att vara ett återkommande ansökningsförfarande, då man via CAP bara kan söka för ett år i taget.

Sidafinansiering av informationsprojekt som fram till och med 2007 söktes direkt hos Sida samordnas från och med 2008 inom ramen för Svenska missionsrådets Sidaansökan.

Beslut fattades vid ett möte gemensamt för Svenska missionsrådets styrelse och SKRs arbetsutskott i november om prioriterade områden för fördjupad samverkan mellan de båda organisationerna.

Fredskulturprogrammet har under 2007 helt kunnat finansieras med externa medel.

Efter samråd med de nationella kristna råden i Norden har SKR åtagit sig att härbärgera projektet Ekumenik i Norden från och med 1 april 2007. Verksamheten, som består i att arrangera nordiska ekumeniska konferenser, ge stöd åt ekumeniskt studium och forskning samt samordna ekumeniska nätverk i regionen blir från och med 2008 ett program inom SKR. Programmet totalfinansieras av en rad nordiska kyrkor, bland dem SKRs medlemmar Stockholms katolska stift, Svenska Missionskyrkan och Svenska kyrkan. Som ledare för verksamheten har anställts Gunnel Borgegård.

Hyreskontraktet för Ekumeniska centret löper ut den 31 maj 2008. Ett nytt hyreskontrakt avseende samma lokaler har i december undertecknats för en treårsperiod med början 1 juni 2008. Detta hyresavtal har kunnat tecknas till ett väsentligt lägre kvadratmeterpris än tidigare kontrakt.

NAV-konsulenten Kjell Mazetti har under året gått i pension och efterträds den 1 januari 2008 av Margareta Säfwenbergs, präst vid Österåkersanstalten. Doris Bernhardsson har under året anställts som projektsekreterare för arbetet med IPCA Worldwide.

Genom beslut i styrelsen i december utökades tjänsten som informationssamordnare inom SKRs kärnverksamhet från 50 till 75 % från och med 1 januari 2008.

Även 2007 har präglats av stabilitet inom personalområdet.

En fylligare redogörelse för rådets verksamhet under 2007-2008 ges i en särskild verksamhetsberättelse till årsmötet 2009.

Framtida utveckling

Beslut togs vid årsmötet att uppdras till styrelsen att under perioden fram till årsmötet 2009 fatta nödvändiga beslut i ärenden som rör integration av Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd. Integrationsarbetet FSR – SKR har under året fortsatt. Till detta bidrog beslut av Evangeliska Frikyrkan och Pingst – fria Församlingar i Samverkan att gå från observatörskap till fullt medlemskap i SKR. Under året har arbetet med att hitta samordningsstrukturer mellan de av FSR organiserade verksamheterna och Svenska kyrkan, särskilt inom andlig vård inom hälso- och sjukvården samt inom högskolan, intensifierats.

De breda insatserna i externt finansierade program och projekt inom SKR väntas fortsätta. Kärnverksamheten bör dock inte göras beroende av projekt för sin finansiering. Vad gäller

medlemsavgifterna, som utgör grunden för finansiering av kärnverksamheten har många samfund en vikande betalningsförmåga. Fortsatt bearbetning av dessa problem tillsammans med medlemssamfunden krävs för att trygga SKRs kärnverksamhet.

Kraven på egenfinansiering av Sidafinansierade informationsprojekt förenat med korta beslutsperioder innebär problem som också behöver fortsatt bearbetning tillsammans med medlemssamfunden och Svenska missionsrådet under kommande år.

SKR står ständigt inför nya förväntningar, såväl från medlemssamfunden, som från det omgivande samhället. Med begränsade kansliresurser kan dessa förväntningar ibland mötas genom inrättande av projekt, eller genom att enskilda medlemskyrkor ställer sina resurser till förfogande för det gemensamma arbetet. Även projekten innebär dock ett ökat tryck på SKR:s kärnverksamhet. Efter det att SKR fick sin nuvarande personalorganisation 1998 har mycket hänt. En utökning av personal genom inrättande av nya program och projekt ställer ökade krav på ekonomi- och personaladministration. Under den närmaste tiden väntas också en total fusion mellan SKRs och FSRs verksamheter. Under hösten fattades därför beslut om en förnyad organisationsöversyn med hjälp av en fristående konsult. Avsikten är att förslag till en förnyad organisationsstruktur, som tar hänsyn till dessa förändringar, skall kunna föreläggas styrelsen under våren 2008.

Genom inlemmandet av de nya medlemmarna under 2007 är Sveriges Kristna Råd ett av världens bredaste nationella ekumeniska råd (kanske det mest heltäckande vad gäller de kristna traditioner som är företrädda). Detta innebär en breddad kontaktyta med nationella och internationella kristna samverkansorgan. Samtidigt innebär det också nya utmaningar när det gäller att möta en snabbt växlande ekumenisk lokalgeografi i Sverige i samverkan med lokala och regionala ekumeniska råd.

Förutom till förändrade strukturer utmanar denna situation framförallt till fördjupat teologiskt arbete. Detta blir alltmera nödvändigt för att, utifrån den rika mångfald av traditioner som SKR representerar, kunna följa den gemensamma kallelsen att söka och uttrycka den kristna enheten i bekännelse, vittnesbörd och tjänst.

SVERIGES KRISTNA RÅD

RESULTATRÄKNING	Not 1	2007	2006
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Avgifter från medlemmar och observatörer	Not 2	5 037 498	4 821 500
Anslag	Not 3	13 585 832	11 619 584
Gåvor och kollekter		355 247	327 451
Material, deltagaravgifter, mm		3 335 909	3 261 720
Övriga intäkter		14 437	2 958
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER		22 328 923	20 033 213
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader		-7 053 217	-7 019 290
Övriga externa kostnader		-2 725 100	-2 832 699
Personalkostnader	Not 4	-12 043 360	-10 129 631
Avskrivningar	Not 6	-46 573	-37 649
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER		-21 868 250	-20 019 269
VERKSAMHETSRESULTAT		460 673	13 944
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>	Not 5		
Ränteutgifter och liknande resultatposter		85 953	87 953
Räntekostnader		-980	-431
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		84 973	87 522
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		545 646	101 466
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT			
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	Not 10	545 646	101 466
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/ fonderingar från tidigare år		5 000	95 540
Reservering av ändamålsbestämda medel/ fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-429 848	-53 324
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		120 798	143 682

SVERIGES KRISTNA RÅD

BALANSRÄKNING		2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 6	65 584	29 721
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	Not 7	1	1
Summa Anläggningstillgångar		65 585	29 722
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 763 944	997 965
Övriga fordringar		207 852	213 273
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 8	730 126	773 826
<i>Summa Kortfristiga fordringar</i>		2 701 922	1 985 064
<i>Kortfristiga placeringar</i>	Not 9	3 015 685	2 970 088
<i>Kassa och bank</i>		2 376 088	9 627 785
Summa Omsättningstillgångar		8 093 695	14 582 937
SUMMA TILLGÅNGAR		8 159 280	14 612 659
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 10		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		1 141 577	716 729
Balanserat överskott		2 479 869	2 359 071
Summa Eget kapital		3 621 446	3 075 800
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		439 843	693 025
Skuld till Sida och övriga bidragsgivare		1 178 075	7 902 913
Övriga skulder		1 265 405	1 099 960
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 11	1 654 511	1 840 961
Summa Kortfristiga skulder		4 537 834	11 536 859
Summa Skulder		4 537 834	11 536 859
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 159 280	14 612 659
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Kristna Råd 2007

Not I Resultaträkning för SKR-ramen

SKRs resultaträkning omfattar hela omslutningen med självbärande projekt och enheter utöver den beslutade budgeten. SKR-kansliramen omfattar den av årsmötet och styrelsen beslutade budgeten för 2007.

RESULTATRÄKNING för SKR-kansliramen med budgetjämförelse

INTÄKTER	2007	Budget	2006
Avgifter från medl. & observatörer	5 037 498	5 301 000	4 821 500
Anslag	4 088 435	3 165 000	1 871 373
Gåvor och kollekter	355 147	300 000	323 606
Försäljning material, deltagaravgifter,mm	1 251 657	1 263 800	1 207 020
Övriga intäkter	7 576	3 000	14 661
SUMMA INTÄKTER	10 740 313	10 032 800	8 238 160
KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader	-2 098 960	-2 142 700	-1 302 903
Övriga externa kostnader	-1 376 292	-1 516 400	-1 178 788
Personalkostnader	-6 983 412	-6 676 100	-5 672 270
Avskrivningar	-34 549	-46 000	-28 039
SUMMA KOSTNADER	-10 493 213	-10 381 200	-8 182 000
VERKSAMHETSRESULTAT	247 100	-348 400	56 160
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	85 971	100 000	87 953
Räntekostnader	-713	0	-431
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>	<i>85 258</i>	<i>100 000</i>	<i>87 522</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING	332 358	-248 400	143 682
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT			
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	332 358	-248 400	143 682
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år	0	195 000	0
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året	-211 560		0
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital	120 798	-53 400	143 682

Not 2: Avgifter från medlemmar och observatörer

Bulgariska ortodoxa kyrkan	4 000	Pingst FFS	378 314
Estniska ev-luth kyrkan	15 000	Rumänska ortodoxa kyrkan	7 000
Etiopiska ortodoxa kyrkan	14 000	Ryska ortodoxa kyrkan	3 000
Evangeliska Frikyrkan	155 962	Serbiska ortodoxa kyrkan	112 000
Finska ortodoxa kyrkan	2 500	SjundedagsAdventistsamfundet	11 964
Franska reformerta kyrkan	742	Svenska Alliansmissionen	108 098
Frälsningsarmén	94 824	Svenska Baptistsamfundet	144 151
Hi Sergij ryska ortodoxa församling	4 000	Svenska kyrkan med EFS	2 677 000
Katolska kyrkan	525 000	Svenska Missionskyrkan	603 082
Koptiska ortodoxa kyrkan	7 000	Vineyard Norden	4 742
Lettiska ev-luth kyrkan	9 000	Östassyriska kyrkan	22 000
Metodistkyrkan	34 119	Sveriges frikyrkosamråd	100 000
		Summa	5 037 498

Avgifter från medlemsorganisationer och observatörer uppgick år 2006 till 4 821 500 kr

Not 3: Externa Anslag

	2007	2006
Anslag, SIDA	8 593 745	8 736 260
Anslag, Folke Bernadotteakademien	320 711	350 552
Anslag, övriga statliga	2 348 071	2 022 384
Anslag, Europeiska flyktingfonden	398 555	237 262
Anslag, övriga	1 924 750	273 126
Summa	13 585 832	11 619 584

Not 4: Personalkostnader

	2007	2006
Löner och andra ersättningar:		
- Generalsekreterare	511 432	441 042
- Övriga anställda	5 710 664	4 710 670
- Lön till övriga	1 724 674	1 338 523
<i>Summa löner och andra ersättningar</i>	<i>7 946 770</i>	<i>6 490 235</i>
Sociala kostnader	3 248 201	2 830 794
- varav pensionskostnader	(615 160)	(568 212)
Övriga personalkostnader	848 389	808 602
Summa	12 043 360	10 129 631

Av pensionskostnaderna avser 127,2 tkr generalsekreterare. Lön till övriga avser personer som ej är arbetstagare enligt 1§ Lagen 1982 om anställningsskydd och finansieras till största delen av Sida och Kriminalvården

Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 5: Övriga ränteintäkter & liknande resultatposter

	2007	2006
Utdelning	31 684	73 117
Ränteintäkter	44 114	14 836
Räntekostnader	-980	-431
Nedskrivningar/uppskrivningar av fonder	10 155	0
Summa	84 973	87 522

	2007	2006
Not 6: Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	447 375	453 805
Inköp	82 436	22 309
Utrangeringar	<u>-38 996</u>	<u>-28 739</u>
Utgående ackumulerade anskaffningar	490 815	447 375
Ingående avskrivningar	-417 654	-408 744
Utrangeringar	38 996	28 739
Årets avskrivning	<u>-46 573</u>	<u>-37 649</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-425 231	-417 654
Utgående bokfört värde	65 584	29 721

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

Posten motsvarar 103 andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society. Marknadsvärdet baserat på kursen per 07-06-15 är 29 026,76 EUR, ca 280,3 tkr (268,0 tkr).

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2007	2006
Förutbetalda hyror	193 090	157 105
Övriga förutbetalda kostnader	284 091	545 110
Upplupna intäkter	<u>252 945</u>	<u>71 611</u>
Summa	730 126	773 826

Not 9: Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar innehåller medel placerade i räntefonder i Robur.

De har värderats till marknadsvärdet per 2007-12-31.

Not 10: Eget kapital

	Reservering för projekt	Reservering för kansliram	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	270 806	445 923	2 359 071	3 075 800
Reserveringar	218 288	211 560		429 848
Utnyttjanden	-5 000			-5 000
Kvarstående belopp för året			120 798	120 798
Utgående balans	484 094	657 483	2 479 869	3 621 446

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2007	2006
Upplupna semesterlöner	651 204	545 202
Övriga upplupna kostnader	714 091	649 851
Förutbetalda intäkter	<u>289 216</u>	<u>645 908</u>
Summa	1 654 511	1 840 961

Not 12: Medelantal anställda

	2007	2006
Antal anställda (årsarbetskrafter)	27,6	24,3
Varav män	11,9	13,5

Not 13: Sjukfrånvaro	2007	2006
Total sjukfrånvaro	4,90%	2,60%
sjukfrånvaro för kvinnor	7,20%	2,40%
sjukfrånvaro för män	1,90%	2,70%
anställda 30-49 år	9,80%	2,10%
anställda 50 år -	1,80%	3,20%

Övriga uppgifter har ej lämnats då respektive kategori antingen består av 10 personer eller färre, alternativt har färre än 3 personer med sjukfrånvaro.

Not 14: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2007		2006	
	Antal på	Varav	Antal på	Varav
	balansdagen	män	balansdagen	män
Styrelseledamöter	15	80%	15	80%
Generalsekreterare och andra ledande befattningshavare	3	67%	3	67%

Sundbyberg den 6 mars 2008

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare

Anders Wejryd
Ordförande

Bo Lennart Anbäcken
Anders Bengtsson
Fredrik Emanuelsson
Tikhon Lundell
Jenny Sjögren
Hans Wallmark
Karin Wiborn

Anders Arborelius
Julia Damerau
Sten-Gunnar Hedin
Anders Sjöberg
Anders Svensson
Süleyman Wanness
Göran Zettergren

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Kristna Råds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av medlemsavgifter, gåvor, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns.

Gåvor intäktsförs som huvudregel när transaktionen sakrättsligt är genomförd.

Anslag från Sida, och övriga myndigheter

Begreppet anslag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan. Anslag intäktsredovisas när anslagsberättigade utgifter uppkommer eller över den tid som anslaget avser att täcka.

Anslag redovisas i enlighet med BFN R5 om statligt stöd, dvs intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, dvs att organisationen haft utgifter för ändamålet. Anslag skuldförs därför till dess att de utgifter som anslaget ska täcka uppkommer.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktion av böcker, videoband mm direkt.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider.

Inventarier	5 år
Installationer och datorer	3 år

Organisationens policy för aktivering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde över 5 000 kr aktiveras. Inventarier som används i projekt och finansieras helt av projektanslag kostnadsförs enligt, med finansiär, avtalad budget.

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society, har bokförts till 1 krona.

Innehavet är en placering för att stödja Oikocredits utlåning i utvecklingsländer.

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

Revisionsberättelse

Till Rådsförsamlingens årsmöte i Sveriges Kristna Råd

Org nr 817603-0735

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och generalsekreterarens förvaltning i Sveriges Kristna Råd för år 2007. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och generalsekreterarens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och generalsekreteraren gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter och generalsekreteraren har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att Rådsförsamlingen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 mars 2008

Jonas Grahn
Auktoriserad revisor

Gunnar Nygren

Förvaltningsberättelse för Sveriges Kristna Råd

2008-01-01 – 2008-12-31

Org. nr 817603-0735

Sveriges Kristna Råds syfte är att uttrycka och verka för kristen enhet genom att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd, vara mötesplats för kyrkor, samfund och församlingar samt vara samlande och samordnande ekumeniskt organ i Sverige.

Rådets medlemmar utgörs av kyrkor, kristna samfund och församlingar i Sverige. Vid 2008 års utgång hade Sveriges Kristna Råd 27 medlemmar och 1 observatör.

SKR:s resurser och struktur styrs av medlemskyrkornas ekumeniska ambitioner, rådets förmåga att svara mot medlemskyrkornas förväntningar och kyrkornas beredskap och resurser att bära rådet finansiellt. Rådet har ett brett förtroende och en stark ställning bland medlemskyrkorna och ett stort kontaktnät i samhället i övrigt.

Resultat och ställning

I budgeten för 2008 var resultatet beräknat till 253 tkr, efter fördelning av årets resultat. I bokslutet redovisas ett överskott på 491 tkr. Kärnområdenas och kärnhusets verksamhetskostnader har varit lägre än budgeterat. Tjänsten som informationssamordnare har under en del av året varit vakant. En längre tids sjukskrivning har minskat personalkostnaderna inom frikyrkofamiljen. Intäkterna från projekten har också överstigit de budgeterade. Inom kärnområdet Ekumenisk teologi har dels viss trycksaksproduktion uppskjutits till 2009, dels har medel från försäljning av skriftserien kunnat användas för att minska kostnaderna för skriftserien jämfört med de budgeterade. Från 1 juni 2008 gäller ett nytt hyreskontrakt för lokalerna, som kraftigt minskat kvadratmeterhyran. Då Sveriges Kristna Råds andel av den gemensamma ytan dock ökat något får denna hyressänkning inte fullt genomslag i det ekonomiska utfallet. En aktiv bevakning av alla kostnader för att kontinuerligt balansera brister i inbetalning av medlemsavgifter har lyckats väl. År 2007 redovisades ett överskott på 120,8 tkr.

Årets resultat har också gjort det möjligt att reservera medel för en planerad kompetensutvecklings-satsning tillsammans med Svenska missionsrådet, samt till en projekterad delegationsresa till Syrien, att genomföras under 2010.

Den modell för beräkning av medlemsavgifterna som fastställdes av årsmötet 2001 har tillämpats. Inte heller i år har alla medlemskyrkor förmått betala full beslutad avgift. Budgeterade medlemsavgifter uppgick till 6090 tkr, medan den faktiska intäkten blev 5 808,5 tkr vilket motsvarar 95,4 % av fakturerat belopp. (2007: 94,9 %, 2006: 96,4 %, 2005: 96,5 %, av fakturerat belopp). En specifikation av inbetalda medlemsavgifter redovisas i not 2 till resultaträkningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Handlingsplanen för 2008 hade sin grund i det idédokument för verksamhetsperioden 2008-2011, som fastställdes av 2007 års årsmöte. Dokumentet bär namnet Lära känna varandra på djupet – för att världen ska tro och leva. I enlighet med den nya arbetsordningen samlades Rådsförsamlingen under 2008 till ett beredande årsmöte, en fördjupningskonferens. En särskild rapport från denna konferens har tryckts, och kommer att sändas ut till Rådsförsamlingen och medlemskyrkorna inför årsmötet 2009. Beslutande årsmöte avhålls under 2009.

Ett gemensamt policydokument om kyrkorna och funktionshinder, *En kyrka för alla* har arbetats fram av SKR:s arbetsgrupp för frågor kring handikapp och funktionshinder. Detta policydokument har

under året antagits av styrelsen.

Ekumenik i Norden har fullbordat första hela året som program inom SKR. Initiativ har under året tagits till ett nytt nordiskt teologiskt nätverk för samverkan kring Faith and order-frågor i relation till Kyrkornas Världsråds Faith and Orderkommission.

Som en uppföljning av de teologiska skrifter som gavs ut under 2007 anordnade arbetsgruppen för religionsteologi en ekumenisk studieresa till St. Philip's Centre i Leicester i november.

Under våren 2008 gjordes en översyn av SKR:s organisation av en fristående konsult. Med utgångspunkt i konsultens rapport togs därefter en rad beslut för att anpassa organisationsstrukturerna till den nya situation som råder på grund av den växande omfattningen av program och projekt.

För att svara mot det ökade trycket på verksamhetens ledning och ekonomiska administration, har bland annat följande beslut tagits: Löneadministrationen har från 1 november 2008 lejt ut till företaget Payday. Verksamhets- och personalansvar för stabsfunktionerna och de för Ekumeniska centret gemensamma tjänsterna delegeras från den 1 januari 2009 till ekonomiansvarig, som blir kontorschef. Vad gäller övriga funktioner sker under 2009 en omfördelning av personal- och verksamhetsansvar mellan generalsekreterare och biträdande generalsekreterare. En halvtidstjänst som personalsekreterare har inrättats och kommer att rekryteras under början av år 2009.

Under året har en rad viktiga personalskiftet skett. Daniel Uddling har lämnat sin tjänst som koordinator för Fredskulturprogrammet och efterträts av Maria Bäcklund, inom servicefunktionerna i reception och vaktmästeri har Gerd Karlsson och Margit Nällesjö avgått med pension. Bengt-Åke Jureskog har gått i delpension för att våren 2009 avgå med pension. Nya i serviceteamet är Kristoffer Broström, Lena Sameland och, från början av 2009, Hans Carnbo. Carl-Johan Friman har lämnat sin tjänst som informationssamordnare och efterträts av Peter Carlsson.

Under 2008 har ytterligare steg tagits i integrationsprocessen FSR-SKR, men under året har också konstaterats att FSR under överskådlig tid kommer att kvarstå som egen organisation med ansvar bland annat för samordning av sjukhussjälavården. Inom FSR förbereds inför årsmötet 2009 en uppdatering av stadgarna med anledning av genomförda och planerade förändringar av FSR:s roll.

En fylligare redogörelse för rådets verksamhet under 2007-2008 ges i en särskild verksamhetsberättelse till årsmötet 2009.

Framtida utveckling

I anslutning till projektet Global rättvisa och fattigdomsbekämpning har under året ett projekt till stöd till lokala församlingars engagemang i de globala rättvisefrågorna förberetts. Projektet har fått namnet Kyrka för Rättvisemärkt och beräknas under 2009 drivas med finansiella medel från Svenska kyrkan.

Sveriges Kristna Råds kärnverksamhet är helt beroende av medlemskyrkornas avgifter. Även programmet Kyrka-Skola och SKR:s stöd till de olika barn- och ungdomsnätverken kommer att vara knutna till denna finansiering, efter det att de initiala bidragen från FSR fasats ut. Försvagad ekonomi i flera medlemssamfund bidrar till ett behov av kontinuerlig översyn av prioriteringar inom verksamheten. Vid första sammanträdet 2009 tog SKR:s arbetsutskott därför beslut att föreslå den vid årsmötet 2009 nyvalda styrelsen att tillsätta en framtidsgrupp för att bereda frågan om framtida verksamhet, finansiering och prioriteringar.

Inför hotet om en krympande ekonomi finns å ena sidan en risk att satsningar på det gemensamma får vika i konkurrens med det egna samfundets verksamhet. Å andra sidan gör en krympande ekonomi det än viktigare att finna områden för fördjupad samverkan och delande av resurser mellan samfunden. Den ekumeniska drivkraften är teologisk och får sin näring ur visionen om enhet. Det skymmer dock inte att det även är praktiskt och ekonomiskt klokt att söka samverkan på alla de områden där det är möjligt.

SVERIGES KRISTNA RÅD

RESULTATRÄKNING	Not 1	2008	2007
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Avgifter från medlemmar och observatörer	Not 2	5 808 500	5 037 498
Anslag	Not 3	14 394 686	13 585 832
Gåvor och kollekter		367 742	355 247
Material, deltagaravgifter,mm		3 985 002	3 335 909
Övriga intäkter		12 515	14 437
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER		24 568 445	22 328 923
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader		-8 417 865	-7 053 217
Övriga externa kostnader		-3 181 193	-2 725 100
Personalkostnader	Not 4	-11 976 242	-12 043 360
Avskrivningar	Not 6	-52 875	-46 573
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER		-23 628 175	-21 868 250
VERKSAMHETSRESULTAT		940 270	460 673
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>	Not 5		
Ränteintäkter och liknande resultatposter		23 150	85 953
Räntekostnader		-3 000	-980
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		<i>20 150</i>	<i>84 973</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		960 420	545 646
<hr/>			
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	Not 10		
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)		960 420	545 646
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/ fonderingar från tidigare år		18	5 000
Reservering av ändamålsbestämda medel/ fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-469 800	-429 848
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		490 638	120 798

SVERIGES KRISTNA RÅD

BALANSRÄKNING		2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 6	61 812	65 584
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	Not 7	1	1
Summa Anläggningstillgångar		61 813	65 585
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		959 299	1 763 944
Övriga fordringar		202 724	207 852
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 8	1 038 307	730 126
<i>Summa Kortfristiga fordringar</i>		<i>2 200 330</i>	<i>2 701 922</i>
<i>Kortfristiga placeringar</i>	Not 9	<i>2 888 595</i>	<i>3 015 685</i>
<i>Kassa och bank</i>		<i>4 917 827</i>	<i>2 376 088</i>
Summa Omsättningstillgångar		10 006 752	8 093 695
SUMMA TILLGÅNGAR		10 068 565	8 159 280
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	Not 10		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		1 611 359	1 141 577
Balanserat överskott		2 970 507	2 479 869
Summa Eget kapital		4 581 866	3 621 446
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		603 820	439 843
Skuld till Sida och övriga bidragsgivare		2 245 997	1 178 075
Övriga skulder		1 080 211	1 265 405
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 11	1 556 671	1 654 511
Summa Kortfristiga skulder		5 486 699	4 537 834
Summa Skulder		5 486 699	4 537 834
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 068 565	8 159 280
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Kristna Råd 2008

Not I Resultaträkning för SKR-ramen

SKRs resultaträkning omfattar hela omslutningen med självbärande projekt och enheter utöver den beslutade budgeten.

SKR-kansliramen omfattar den av årsmötet och styrelsen beslutade budgeten för 2008.

RESULTATRÄKNING för SKR-kansliramen med budgetjämförelse

INTÄKTER	2008	Budget	2007
Avgifter från medl. & observatörer	5 808 500	6 090 000	5 037 498
Anslag	4 837 133	5 128 200	4 088 435
Gåvor och kollekter	366 431	303 000	355 147
Försäljning material, deltagaravgifter,mm	1 472 636	712 000	1 251 657
Övriga intäkter	4 254	10 000	7 576
SUMMA INTÄKTER	12 488 954	12 243 200	10 740 313
KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader	-3 045 712	-2 604 300	-2 098 960
Övriga externa kostnader	-1 607 820	-1 696 500	-1 376 292
Personalkostnader	-6 949 478	-7 488 500	-6 983 412
Avskrivningar	-38 125	-41 100	-34 549
SUMMA KOSTNADER	-11 641 135	-11 830 400	-10 493 213
VERKSAMHETSRESULTAT	847 819	412 800	247 100
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter *	23 150	80 000	85 971
Räntekostnader	-3 000		-713
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>	<i>20 150</i>	<i>80 000</i>	<i>85 258</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING	867 969	492 800	332 358
<hr/>			
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT			
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	867 969	492 800	332 358
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år			0
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året	-377 331	-80 000	-211 560
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital	490 638	412 800	120 798

* Avvikelsen i det här visade budgeterade resultatet jämfört med det beslutade budgeterade resultatet (252 800 kr) hänförs till ränteintäkter som noterats med omvänt förtecken.

Not 2: Avgifter från medlemmar och observatörer

Bulgariska ortodoxa kyrkan	4 000	Ryska ortodoxa kyrkan	5 000
Estniska ev-luth kyrkan	24 000	Serbiska ortodoxa kyrkan	122 000
Etiopiska ortodoxa kyrkan	15 000	SjundedagsAdventistsamfundet	14 000
Evangeliska Frikyrkan	269 000	Svenska Alliansmissionen	124 000
Finska ortodoxa kyrkan	2 500	Svenska Baptistsamfundet	153 000
Frälsningsarmén	1 14 000	Svenska kyrkan med EFS	3 045 000
Katolska kyrkan	525 000	Svenska Missionskyrkan	665 000
Koptiska ortodoxa kyrkan	8 000	Vineyard Norden	5 000
Metodistkyrkan	39 000	Östassyriska kyrkan	24 000
Pingst FFS	651 000		
		Summa	5 808 500

Avgifter från medlemsorganisationer och observatörer uppgick år 2007 till 5 037 498 kr

Not 3: Externa anslag

	2008	2007
Anslag, SIDA	9 000 981	8 593 745
Anslag, Folke Bernadotteakademin	442 391	320 711
Anslag, övriga statliga	2 548 747	2 348 071
Anslag, Europeiska flyktingfonden	133 980	398 555
Anslag, övriga	<u>2 268 587</u>	<u>1 924 750</u>
Summa	14 394 686	13 585 832

Not 4: Personalkostnader

	2008	2007
Löner och andra ersättningar:		
- Generalsekreterare	509 430	511 432
- Övriga anställda	6 318 429	5 710 664
- Lön till övriga	<u>1 339 021</u>	<u>1 724 674</u>
<i>Summa löner och andra ersättningar</i>	<i>8 166 880</i>	<i>7 946 770</i>
Sociala kostnader	3 024 228	3 248 201
- varav pensionskostnader	(336 422)	(615 160)
Övriga personalkostnader	<u>785 134</u>	<u>848 389</u>
Summa	11 976 242	12 043 360

Av pensionskostnaderna avser 75,6 tkr generalsekreterare.

Lön till övriga avser personer som ej är arbetstagare enligt 1§ Lagen 1982 om anställningsskydd och finansieras till största delen av Sida och Kriminalvårdsmyndigheten.

Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 5: Övriga ränteintäkter & liknande resultatposter

	2008	2007
Utdelning	222 180	31 684
Ränteintäkter	150 239	44 114
Räntekostnader	-3 000	-980
Nedskrivningar/uppskrivningar av fonder	<u>-349 269</u>	<u>10 155</u>
Summa	20 150	84 973

Not 6: Inventarier	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	490 815	447 375
Inköp	49 103	82 436
Utrangeringar	-52 427	-38 996
Utgående ackumulerade anskaffningar	487 491	490 815
Ingående avskrivningar	-425 231	-417 654
Utrangeringar	52 427	38 996
Årets avskrivning	-52 875	-46 573
Utgående ackumulerade avskrivningar	-425 679	-425 231
Utgående bokfört värde	61 812	65 584

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

Posten motsvarar 103 andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society. Marknadsvärdet baserat på kursen per 08-06-11 är 29 601,66 EUR, ca 325,2 tkr (280,3 tkr).

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2008	2007
Förutbetalda hyror	179 918	193 090
Övriga förutbetalda kostnader	462 195	284 091
Upplupna intäkter	396 194	252 945
Summa	1 038 307	730 126

Not 9: Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar innehåller medel placerade i räntefonder i Robur. De har värderats till marknadsvärdet per 2008-12-31.

Not 10: Eget kapital

	Reservering för projekt	Reservering för kansliram	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	484 094	657 483	2 479 869	3 621 446
Reserveringar		469 800		469 800
Utnyttjanden	-18			-18
Kvarstående belopp för året			490 638	490 638
Utgående balans	484 076	1 127 283	2 970 507	4 581 866

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2008	2007
Upplupna semesterlöner	740 874	651 204
Övriga upplupna kostnader	659 182	714 091
Förutbetalda intäkter	156 615	289 216
Summa	1 556 671	1 654 511

Not 12: Medelantal anställda

	2008	2007
Antal anställda (årsarbetskrafter)	31,4	27,6
Varav män	12,9	11,9

Not 13: Sjukfrånvaro

	2008	2007
Total sjukfrånvaro	4,48%	4,90%
sjukfrånvaro för kvinnor	6,57%	7,20%
sjukfrånvaro för män	1,41%	1,90%
anställda 30-49 år	2,32%	9,80%
anställda 50 år -	6,09%	1,80%

Övriga uppgifter har ej lämnats då respektive kategori antingen består av 10 personer eller färre, alternativt har färre än 3 personer med sjukfrånvaro.

Not 14: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2008		2007	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	15	80%	15	80%
Generalsekreterare och andra ledande befattningshavare	3	67%	3	67%

Sundbyberg den 12 mars 2009

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare

Tikhon Lundell
Ordförande

Bo Lennart Anbäcken
Anders Bengtsson
Fredrik Emanuelsson
Anders Sjöberg
Anders Svensson
Süleyman Wanness
Karin Wiborn

Anders Arborelius
Julia Damerau
Sten-Gunnar Hedin
Jenny Sjögren
Hans Wallmark
Anders Wejryd
Göran Zettergren

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Kristna Råds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av medlemsavgifter, gåvor, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns.

Gåvor intäktsförs som huvudregel när transaktionen sakrättsligt är genomförd.

Anslag från Sida och övriga myndigheter

Begreppet anslag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan. Anslag intäktsredovisas när anslagsberättigade utgifter uppkommer eller över den tid som anslaget avser att täcka.

Anslag redovisas i enlighet med BFN R5 om statligt stöd, dvs intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, dvs att organisationen haft utgifter för ändamålet. Anslag skuldförs därför till dess att de utgifter som anslaget ska täcka uppkommer.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktion av böcker, videoband mm direkt.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5 år
Installationer och datorer	3 år

Organisationens policy för aktivering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde över 5 000 kr aktiveras. Inventarier som används i projekt och finansieras helt av projektanslag kostnadsförs enligt, med finansiär, avtalad budget.

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society, har bokförts till 1 krona. Innehavet är en placering för att stödja Oikocredits utlåning i utvecklingsländer.

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

Revisionsberättelse

Till Rådsförsamlingens årsmöte i Sveriges Kristna Råd

Org nr 817603-0735

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och generalsekreterarens förvaltning i Sveriges Kristna Råd för år 2008. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och generalsekreterarens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och generalsekreteraren gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter och generalsekreteraren har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att Rådsförsamlingen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 mars 2009

Jonas Grahn
Auktoriserad revisor

Astrid Pålson

Förvaltningsberättelse för Sveriges Frikyrkosamråd

2007-01-01 - 2007-12-31

Organisationsnr. 802006-1571

Sveriges Frikyrkosamråd, FSR, är ett samarbetsorgan för kyrkor och samfund i Sveriges vilka består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

Sveriges Frikyrkosamråds uppgift är utgöra frikyrkofamiljen inom Sveriges kristna råd, särskilt främja mission och evangelisation i Sverige, vara ett forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar och handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

Inom FSR finns tre prioriterade arbetsområden: andlig vård inom hälso- och sjukvården, arbete vid skolor och högskolor samt andlig vård inom kriminalvården.

FSR är en egen juridisk person med eget kapital, egen avkastning och egen verksamhet. FSR finansieras genom verksamhetsspecifika statliga bidrag, avkastning från kapital, anslag och försäljningsintäkter.

Väsentliga händelser under 2007

Vid FSR:s årsmöte 2007 beslutades att, under förutsättning att godtagbara lösningar går att finna på ännu obesvarade frågor, och att SKR:s övriga kyrkofamiljer uttrycker vilja till integration, ett samgående ska ske. Svenska kyrkans kyrkostyrelse har under året tagit avsiktsbeslut att inte behålla några parallellstrukturer utan samverka ekumeniskt fullt ut i områden omkring andlig vård i hälso- och sjukvården samt det kristna högskolarbetet.

FSR:s presidium har under året haft överläggningar med företrädare för Svenska Kyrkan och SKR:s presidium. Ordförande Anders Bengtsson har utarbetat ett förslag till genomförande av integration av FSR och SKR som ska behandlas på FSR:s årsmöte 2008.

Den andliga vården inom hälso- och sjukvården är ett prioriterat område för Sveriges Frikyrkosamråd. Uppdraget som FSR har inom detta fält går utöver de egna medlemssamfundet och innefattade under år 2007 samordning för cirka 45 sjukhuspastorer/diakoner och 7 medarbetare från Katolska Kyrkan. Under år 2007 har Ortodoxa samarbetskommittén i Göteborg tillsatt en ortodox sjukhuspräst på 25 % tjänst. FSR:s konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården har under året även bistått den Judiska församlingen i Stockholm i beredningen av en ansökan om SST-medel med inriktning på andlig vård i sjukvården i Stockholmsområdet.

FSR bistår även de muslimska församlingarna i arbetet med att inrätta sjukhusimamtjänster. Detta gäller främst beredning av ansökningar om medel från Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST.

Samtidigt som en tydlig trend är att den andliga vården inom hälso- och sjukvården är alltmer efterfrågad idag, blir den ekonomiska situationen på många håll alltmer ansträngd. Ett starkt skäl till detta är att det statliga bidraget stått på samma nivå under flera år och därmed i praktiken urholkats. I budgetarbetet för år 2008 framgick att kostnaderna som de lokala församlingarna har för sjukhuspastorstjänsterna sammanlagt uppgår till nära 14 miljoner kronor. Det statliga bidrag som de lokala församlingarna får för dessa tjänster, beräknas uppgå till cirka 3,6 miljoner kronor under år 2008.

Anhållan om uppvaktning av Kulturministern eller andra ansvariga på Kulturdepartementet har under 2007 inte givit resultat. Däremot genomfördes uppvaktningar på Socialdepartementet för att lyfta fram frågeställningarna. En delegation från FSR togs emot av socialminister Göran Hägglund den 1 oktober 2007. Samtalet med ministern och hans medarbetare var positivt. Mötet har följts upp med att FSR sänder en skrivelse med vädjan om anslag från Socialdepartementet till arbetet i sjukhuskyrkan inför budgetarbetet för år 2009.

Under år 2007 har sammanlagt 7 medarbetare deltagit i den grundläggande praktiskt teologiska kursdelen, PTD i Uppsala och 4 i den pastoralkliniska kursdelen i Umeå respektive Göteborg. Under år 2007 och 2008 genomförs också ett erfarenhetsseminarium för medarbetare i sjukhuskyrkan som har sina grundutbildningar minst 10 år tillbaka i tiden.

FSR:s arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården, AVIÖV har under året tagit initiativ till två seminariedagar kring frågor som rör andlig vård i öppenvården. Den första hölls i Vasakyrkan i Örebro den 21 april 2007. Temat var "Och ni besökte mig... - gammal utmaning i en ny tid." Den andra seminariedagen hölls i Jönköping den 13 oktober 2007. Rubriken denna gång var "Vardagshjältar" och ett fokus låg även här på besök hos äldre och sjuka. Båda dagarna hade en god uppslutning.

Under året har 15 frikyrkliga studentpastorer och 2 studentdiakoner tjänstgjort på universitets- och högskoleorter i vårt land, på de flesta orter sker arbetet utifrån ekumeniska arbetslag. En ny studentpastorstjänst på halvtid har skapats på Högskolan i Kalmar. De nya riktlinjerna som antogs 2006 har under 2007 gett upphov till samtal med arbetsgivarförsamlingar vid ett gemensamt möte på Lidingö i januari och varit ett bra hjälpmedel vid samtal inför nya tjänster.

Under året har samtal förts om utökad ekumenisk samordning med anledning av den kommande integrationen mellan FSR och SKR. Svenska kyrkan nationellt har uttryckt en vilja att öka samordningen, medan arbetsgrupperna känner en viss oro inför stora olikheter i strukturer för arbetet.

En grundkurs i ekumeniskt högskolearbete med två kurstillfällen genomförs 07/08 i Uppsala. Grundkursen lanseras som en obligatorisk kurs för alla nya medarbetare. Varje år genomförs också en fortbildningsvecka som detta år hölls i Karlstad. Det europeiska nätverket CEUC möttes till konferens i Holland sommaren 2007 och Anette Brandt, studentpastor i Uppsala, deltog och rapporterade till Högskolekommittén.

Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO, har genomfört en genomlysning av sin verksamhet och under året arbetat på uppdrag av Frikyrkosamråd med frikyrkobegreppet. Frågor som varit aktuella under året är om det behövs forskning om frikyrkan och vad som händer med FRIFO efter en integration mellan FSR och SKR. Resultatet av arbetet samlas i ett temanummer av Tro och Liv, nr 1/08 och en konferens i början av 2008.

Under 2007 har Frikyrkosamråd ansvarat för samordning och viss verksamhet för nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser, SKUR, och Nätverket för kristet barn- och familjearbete.

Arbetet med församlingshandboken *Praktikan* har fortsatt i nära samarbete med Samarbetsnämnden för bidrag till trossamfund. Pappersversionen av Praktikan är ersatt av nedladdningsbara PDF-filer som nås direkt via hemsidan www.praktikan.se. Redaktör Tord Ström har avtackats efter lång och trogen tjänst. Herbert Sundin har axlat uppdraget som redaktör för Praktikan.

FSR fortsätter att följa utvecklingen för gemensamma församlingar och utarbetade under 2006 dokumentet *Att tänka på vid samgående av församlingar* som en hjälp i sådana processer. Dokumentet presenterades och bearbetades vid en seminariedag i Nyköping i mars 2007, där ett fyrtital pastorer, medarbetare och nyckelpersoner i berörda samfund deltog.

Arbetet med projektet *Naturlig församlingsutveckling*, NFU, har fortsatt och drygt 330 församlingar har jobbat med utvecklingsfrågor med NFU som koncept och redskap.

Medlemskapet i Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar har fördjupat insikt och engagemang omkring flyktingpolitik och integrationsfrågor.

Resultat och ställning

FSR:s budget för 2007 var underbalanserad med 995,8 tkr efter fördelning av årets resultat. I boksluttet redovisas ett underskott efter fördelning på 412,4 tkr. Att underskottet stannar vid 412,4 tkr beror främst på att finansiella intäkter överstiger budget, att budgeterad personalkostnad, t.ex. årskort, inte utnyttjats och planerad personalutbildning inte genomförts samt att verksamhetskostnader inom Andlig vård i sjuk- och hälsovården har blivit lägre än budgeterat, då deltagandet i utbildningarna har varit lägre än beräknat.

Verksamheten inom Andlig vård i sjuk- och hälsovården uppvisar ett underskott på 106,5 tkr. Under-

skottet har tagits ur reserverade medel för Andlig vård i sjukvården. Inom högskoleverksamheten har reserven på 181,6 tkr upplösts under året. Kvar finns en reserv på 96,5 tkr för kommande kostnader för fortbildningsveckor.

Frikyrkliga Forskningsrådet, FRIFO, som är en del av FSR, finansieras bl.a. genom anslag från C E Wikströms minnesfond och avkastning av egna fonder. Bidrag har under året ej utbetalats ur forskningsfonden. Från C E Wikströms minnesfond har bidrag erhållits för en konferens som kommer att hållas i februari 2008. 60,2 tkr har reserverat för detta.

Verksamheten Kyrka-skola har under året överförs till Sveriges Kristna Råd och öronmärkta medel för Skolkyrkoforum och skolkyrkomaterial, totalt 114,4 tkr, har därför utbetalats till Sveriges Kristna Råd.

Framtida utveckling

Integrationsarbetet FSR/SKR kommer att intensifieras. Pingst - Fria Församlingar i Samverkan och Evangeliska Frikyrkans beslut att gå från observatörskap till fullvärdigt medlemskap i SKR underlättar processen. Dessa två samfund välkomnades som medlemmar vid SKR:s årsmöte 2007.

Sju av FSR:s åtta medlemssamfund äger nu fullt medlemskap i SKR. Sjundedags Adventistsamfundet står ännu kvar med observatörskap i SKR.

Frågor omkring samverkan inom institutionssjälavården kommer att bli föremål för bearbetning. Samtal omkring begrepp som frikyrka och kyrkofamilj kommer att föras.

Kyrkornas arbete på universitet och högskolor sker oftast genom ekumeniska arbetslag på varje högskoleort. På nationell nivå kan en integration FSR/SKR innebära en utökad ekumenisk samordning som bättre återspeglar den lokala situationen och syftar till att ge bättre stöd för verksamheten och dess utveckling för framtiden.

Frikyrkliga forskningsrådets framtid i en integration FSR/SKR är osäker. Frågan är vilken forskning svensk frikyrka behöver i framtiden och vikten av ett fristående forskningsråd i relation till de teologiska högskolorna och samfunden. Samtal och samråd under våren 2008 får utvisa nya vägar för arbetet.

Sveriges Frikyrkosamråd

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETENS INTÄKTER	Not	2007	2006
Anslag			
Anslag från medlemssamfunden		740 000	786 004
Anslag från SST	1	1 387 000	1 387 000
Övriga anslag		64 500	94 864
Summa anslag		2 191 500	2 267 868
Övriga intäkter		23 607	84 714
Summa intäkter		2 215 107	2 352 582
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Anslag och bidrag	2	-1 173 606	-804 487
Direkta verksamhetskostnader		-1 037 350	-1 090 782
Övriga externa kostnader		-659 687	-672 828
Personalkostnader	3	-943 860	-1 086 819
Avskrivningar	6	-10 063	-16 108
Summa kostnader		-3 824 566	-3 671 024
Verksamhetsresultat		-1 609 459	-1 318 442
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	796 067	1 087 424
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	39 206	6 663
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		835 273	1 094 087
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-774 186	-224 355
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	10		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-774 186	-224 355
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar		2 402 657	1 786 240
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-2 040 908	-1 701 972
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-412 437	-140 087

Sveriges Frikyrkosamråd

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2007-12-31	2006-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	10 103	5 011
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	11 055 369	11 759 088
Summa anläggningstillgångar		11 065 472	11 764 099
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		148 516	33 243
Övriga fordringar		42 360	43 905
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	37 141	39 100
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>228 017</i>	<i>116 248</i>
<i>Kortfristiga placeringar</i>	9	0	26 931
<i>Kassa och bank</i>		<i>89 809</i>	<i>204 834</i>
Summa omsättningstillgångar		317 826	348 013
SUMMA TILLGÅNGAR		11 383 298	12 112 112
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		2 612 820	2 974 569
Balanserat kapital		8 231 824	8 644 261
Summa eget kapital		10 844 644	11 618 830
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		406 115	326 258
Övriga skulder		13 795	21 494
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	118 744	145 530
Summa kortfristiga skulder		538 654	493 282
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 383 298	12 112 112
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Frikyrkosamråd 2007

Not 1: Anslag från Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

	2007	2006
Anslag från Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (SST)		
Andlig vård i sjukvården, verksamhets- och utbildningsbidrag	1 387 000	1 387 000

Not 2: Anslag och bidrag

	2007	2006
Verksamhets- och utbildningsbidrag sjukhuspastorer	1 13 678	137 304
Verksamhetsbidrag studentpastorer	280 500	229 440
Verksamhetsbidrag NAV	0	23 188
Anslag beviljade av FRIFO	0	14 685

Diverse anslag

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar	0	10 000
Sveriges Kristna Råd, del av samfundens medlemsavgifter	100 000	178 870
Sveriges Kristna Råd, Kyrka-Skola	300 000	0
Sveriges Kristna Råd, Skolkyrkoforum, material Kyrka-Skola	1 14 428	0
Svenska Baptistsamfundet, Naturlig församlingsutveckling	265 000	211 000
Summa	1 173 606	804 487

Not 3: Personalkostnader

	2007	2006
Löner och andra ersättningar		
- Anställda	624 363	705 923
- Lön till övriga	<u>18 570</u>	<u>45 168</u>
<i>Summa löner och andra ersättningar</i>	642 933	751 091
Sociala kostnader	246 261	270 132
- Varav pensionskostnader	(47 277)	(43 431)
Övriga personalkostnader	<u>54 666</u>	<u>65 596</u>
Summa	943 860	1 086 819

Lön utgår ej till frikyrklig samordnare då samordnare för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd och uppbär lön från Sveriges Kristna Råd. Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 4: Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2007	2006
Utdelning	120 442	358 596
Realisationsresultat vid försäljning fondandelar	<u>675 625</u>	<u>728 828</u>
Summa	796 067	1 087 424

Not 5: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2007	2006
Utdelning	0	895
Räntor	8 326	5 768
Realisationsresultat vid försäljning	<u>30 880</u>	<u>0</u>
Summa	39 206	6 663

Not 6: Inventarier	2007	2006
Ingående anskaffningsvärde	110 554	110 554
Inköp	15 155	0
Utrangeringar	<u>-12 000</u>	<u>0</u>
Utgående ackumulerade anskaffningar	113 709	110 554
Ingående avskrivningar	-105 543	-89 435
Utrangeringar	12 000	0
Årets avskrivningar	<u>-10 063</u>	<u>-16 108</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-103 606	-105 543
Utgående bokfört värde	10 103	5 011

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Robur Ethica Global Mega, fondandelar	688 771	769 507
Robur Ethica Sverige Mega, fondandelar	1 929 553	2 272 769
Robur Penningmarknadsfond Mega, fondandelar	4 168 288	4 187 191
Robur Talenten räntefond Mega, fondandelar	<u>4 268 757</u>	<u>4 172 289</u>
Summa långfristiga värdepappersinnehav	11 055 369	11 401 756
	(11 759 088)	(12 700 315)

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2007	2006
Förutbetalda hyror	28 358	30 020
Övriga förutbetalda kostnader	<u>8 783</u>	<u>9 080</u>
Summa	37 141	39 100

Not 9: Kortfristiga placeringar

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktie-Ansvar fondandelar	0	0
	(26 931)	(52 171)

Not 10: Eget kapital

	Forsknings-fond	Reserverade projektmedel						Balanserat kapital	Totalt eget kapital
		FRIFO	Barn & familj	Skola	Högskola	Andlig vård i sjukvård	NAV		
Ingående balans	500 000	169 911	75 063	114 428	264 809	1 817 556	32 802	8 644 261	11 618 830
Reserveringar		99 678			431 990	1 389 230	120 010		2 040 908
Utnyttjanden		-39 443		-114 428	-600 280	-1 495 694	-152 812		-2 402 657
Kvarstående belopp för året								-412 437	-412 437
Utgående balans	500 000	230 146	75 063	0	96 519	1 711 092	0	8 231 824	10 844 644

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2007	2006
Upplupna semesterlöner	20 829	17 453
Upplupna sociala avgifter	15 154	18 604
Övriga upplupna kostnader	82 761	109 473
Förutbetalda intäkter	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa	118 744	145 530

Not 12: Medelantal anställda	2007	2006
Antal anställda (årsarbetskrafter)	2,03	2,41
Varav män	0,03	0,06

Uppgift om sjukfrånvaro har ej lämnats då antalet anställda är färre än 10 personer.

Not 13: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2007		2006	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	10	10	10	10

Samordnaren för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd, Marianne Andréas, leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd.

Sundbyberg den 5 mars 2008

Marianne Andréas
Frikyrklig samordnare

Anders Bengtsson
Ordförande

Klas Eriksson
Knut-Bertil Nyström
Victor Poke
Pär Sandstedt
Göran Zettergren

Sten-Gunnar Hedin
Bimbi Ollberg
Björn Ottesen
Roger Stenzelius

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Frikyrkosamråds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av bidrag, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktioner av böcker mm direkt.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde), för värdepappersportföljen i sin helhet, i enlighet med den sk portföljmetoden.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den beräknade ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5 år
Installationer och datorer	3 år

Organisationens policy för aktivering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde över 5 000 kr aktiveras.

Kortfristiga placeringar

Innehavet av kortfristig placering i Aktie-Ansvar Sverige har sålts under året.

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Sveriges Frikyrkosamråd

Org nr 802006-1571

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sveriges Frikyrkosamråd för år 2007. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskaphandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 mars 2008

Förvaltningsberättelse för Sveriges Frikyrkosamråd

2008-01-01 - 2008-12-31

Organisationsnr. 802006-1571

Sveriges Frikyrkosamråd, FSR, är ett samarbetsorgan för kyrkor och samfund i Sveriges vilka består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

Sveriges Frikyrkosamråds uppgift är utgöra frikyrkofamiljen inom Sveriges kristna råd, särskilt främja mission och evangelisation i Sverige, vara ett forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar och handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

Inom FSR finns tre prioriterade arbetsområden: andlig vård inom hälso- och sjukvården, arbete vid skolor och högskolor samt andlig vård inom kriminalvården.

FSR är en egen juridisk person med eget kapital, egen avkastning och egen verksamhet. FSR finansieras genom verksamhetsspecifika statliga bidrag, avkastning från kapital och anslag.

Väsentliga händelser under 2008

Integrationsarbetet FSR/SKR har fortsatt under 2008. Speciellt har samtalen berört samordningsstrukturer för andlig vård inom hälso- och sjukvården samt högskolan. Då denna samordning för närvarande inte helt kan genomföras beslutades vid årsmötet 2008 att en integrering ska ske av de verksamheter som är möjliga, men att FSR tills vidare kvarstår som egen organisation. Huvuduppgiften för FSR fortsätter att vara samordningen av den andliga vården i sjukvård och högskola. Ekumenisk samverkan möjliggörs inom SKR omkring kriminalvården och skolarbetet. Under året fattades beslut om att återlämna delegationen av de två nätverken "Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser" SKUR och "Nätverket för kristet barn- och familjearbete" till SKR. Från och med 2009 ansvarar SKR för samordningen av dessa nätverk. FSR:s presidium har arbetat med en översyn och revidering av FSR:s stadgar.

En huvuduppgift inom den andliga vården inom hälso- och sjukvården är samordningen av drygt 50 tjänster inom sjukhuskyrkan. Huvuddelen av dessa tjänster innehas av pastorer inom FSR:s medlemssamfund, men FSR har även ett samordningsansvar i förhållande till medarbetarna från Katolska kyrkan och de Ortodoxa/Orientaliska kyrkorna. Sedan år 2004 bistår FSR även de muslimska församlingarna i arbetet med att inrätta tjänster inom den andliga vården i sjukvården. Detta gäller främst beredning av ansökningar om medel från Nämnden för statligt stöd till trossamfund, SST. År 2007 och 2008 har FSR på ett liknande sätt även bistått den Judiska Församlingen i Stockholm, med en projektansökan gällande andlig vård i sjukvården.

Det ekonomiska läget för tjänsterna inom den andliga vården i hälso- och sjukvården har under flera år varit ansträngd. En starkt bidragande orsak till det är att de statliga bidragen för detta ändamål legat stilla på samma nivå under cirka 10 år. För FSR:s medlemssamfund innebär det att det blir alltmer betungande för församlingarna att understödja tjänsterna i sjukhuskyrkan. Under år 2008 har det tillkommit projekt och tjänster inom den andliga vården för judiska och muslimska trosbekännare. Dock har inga ytterligare medel skjutits till från staten. Det innebär att samma bidragspott riktad till den andliga vården i hälso- och sjukvården, nu delas mellan ännu fler aktörer. I maj 2008 mötte en delegation från FSR Kulturutskottet och lyfte i det sammanhanget frågan om hela bidraget till trossamfundet.

Frikyrkornas arbete på universitet och högskola samordnas nationellt av Sveriges Frikyrkosamråds Högskolekommittén. Under perioden har 16 frikyrkliga studentpastorer och 2 studentdiakoner tjänstgjort på universitets- och högskoleorter i vårt land. På de flesta orter sker arbetet utifrån ekumeniska arbetslag. En ny studentpastorstjänst på halvtid har skapats på Högskolan i Kalmar. Verksamhetsberät-

telserna från varje ort berättar om ett omfattande och betydelsefullt arbete på universitet och högskolor. Högskolekommittén och Svenska kyrkans arbetsgrupp möts varje år vid två tillfällen. Gemensamt har grupperna ansvar för grundutbildning, fortbildningsprogrammet och hemsidesportalen www.kyrkanihogskolan.se.

Sommaren 2008 arrangerades en världskonferens i Tammerfors, Finland som samlade 250 studentkaplaner från olika religioner och från hela världen till en vecka med föreläsningar, seminarier och sociala aktiviteter. Under konferensen bildades IACHE, International Association of Chaplains in Higher Education som har till uppgift att vart fjärde år arrangera liknande världskonferens. Den svenska gruppen bestod av 24 deltagare och konferensen följdes upp under hösten med en dokumentation. Varje vår inbjuds de frikyrkliga medarbetarna till samtalsdagar för arbetshandledning, kollegial gemenskap och möte med Högskolekommittén. 2008 arrangerades dessa dagar på Örestrands distriktsgård utanför Höganäs.

Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO, har som uppgift att stödja forskning om frikyrkornas identitet, uppgift, utveckling samt roll i samhället och världen. FRIFO har två kommittéer, en för verksamhet och en för handläggning av stipendieansökningar, främst i samband med ansökningar till stiftelsen C E Wikströms minne. FRIFO har på uppdrag av FSR:s styrelse under året arbetat med frågan om frikyrkobegreppet i en ny tid. Arbetet resulterade i två temanummer i tidskriften "Tro och Liv" och en konferensdag om frikyrka och frikyrkobegreppet.

Under 2008 har Frikyrkosamråd ansvarat för samordning och viss verksamhet för Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser, SKUR, och Nätverket för kristet barn- och familjearbete. SKUR arrangerade i samband med SKR årsmöte i Västerås ett ledardyggn med syfte att stärka relationerna på ledarnivå inom de kristna ungdomsrörelserna, ge ekumenisk utbildning och därefter delta aktivt i SKR:s årsmöte. Ett arbete med en barn- och ungdomsreferensgrupp i SKR med initiativ från SKUR har startat under året. Under 2008 har en representant från SKUR inbjudits till ett nytt ungdomspolitiskt råd med ungdomsminister Nyamko Sabuni. SKUR har även fått en inbjudan till ett dialogmöte med barnombudsman Fredrik Malmberg. I maj 2008 var Nätverket för kristet barn- och familjearbete medarrangör till en nordisk konsultation om barn och teologi.

Arbetet med församlingshandboken "*Praktikan*" har fortsatt i samarbete med Nämnden för statsbidrag till trossamfund, SST. Arbetet med projektet "*Naturlig församlingsutveckling*", NFU, har fortsatt och drygt 400 församlingar har jobbat med utvecklingsfrågor med NFU som koncept och redskap. Medlemskapet i *Rådgivningsbyrån* för asylsökande och flyktingar har fördjupat FSR:s insikt och engagemang omkring flyktingpolitik och integrationsfrågor.

Resultat och ställning

FSR:s budget för 2008 var underbalanserad med 1 055 tkr efter fördelning av årets resultat. I bokslutet redovisas ett underskott efter fördelning på 1 338 tkr. Att underskottet blivit så mycket större beror främst på att resultatet från finansiella investeringar understiger budget med 749 tkr. Däremot har övriga kostnader blivit avsevärt lägre än budget. Verksamhetskostnader har hållits nere och övriga externa kostnader har blivit lägre då tjänster inte kunnat köpas i den utsträckning som beräknats.

Verksamheten inom Andlig vård i sjuk- och hälsovården uppvisar ett underskott på 27 tkr. Underskottet har tagits ur reserverade medel för Andlig vård i sjukvården.

Ur högskoleverksamhetens projektmedel för fortbildningsveckor har 53 tkr använts under året.

Frikyrkliga Forskningsrådet, FRIFO, som är en del av FSR, finansieras bl.a. genom anslag från C E Wikströms minnesfond och avkastning av egna fonder. Bidrag har under året ej utbetalats ur forskningsfonden. Från reserverade projektmedel i FRIFO har 150 tkr förts över till forskningsfonden, och 21 tkr har använts för en konferens som hölls i februari 2008.

Framtida utveckling

Under de senaste åren har långtgående samtal förts om utökad ekumenisk samordning av högskolearbetet i Sveriges Kristna Råd, detta med anledning av integrationen FSR och SKR. Svenska kyrkan nationellt har uttryckt en vilja att öka samordningen. Inga konkreta beslut har fattats under året men ambitionen finns att ekumeniskt samordna högskolearbetet i SKR. Under 2008 har en ekumenisk arbetsgrupp arbetat fram en ny logga och ett nytt namn för arbetet. Logga och namn erbjuds nu till alla orter att använda och förhoppningen är att namnet Universitetskyrkan alt. Högskolekyrkan ska användas enhetligt över hela landet. Det nya namnet och logotypen kommer att börja användas under 2009.

Som ett led i arbetet med integrationen mellan FSR och SKR, påbörjades ett arbete under år 2008 att hitta en ny form för de frågor som Arbetsgruppen för andlig vård i öppenvård, AVIÖV, arbetat med. Syftet har varit att få en bredare ekumenisk förankring av gruppen, samtidigt som styrelsen också strävat efter samordningsvinster. Vilken form som gagnar arbetet bäst är ännu inte helt utrett. Detta arbete beräknas slutföras under år 2009.

En utmaning inför framtiden är att finna vägar att stärka ekonomin kring tjänsterna i sjukhuskyrkan. I budgeten för 2009 finns åtstramningar för de sjukhuspastorstjänster som funnits sedan tidigare i Sjukhuskyrkan och för FSR:s samordning, och inför 2010 kommer detta vara än mer påtagligt. Arbetet fortsätter med att uppvakta myndigheter och departement och påtala problemet med den frysta bidragsnivån.

Sveriges Frikyrkosamråd

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETENS INTÄKTER	Not	2008	2007
Anslag			
Anslag från medlemssamfunden		740 000	740 000
Anslag från SST	1	1 372 000	1 387 000
Övriga anslag		66 875	64 500
Summa anslag		2 178 875	2 191 500
Övriga intäkter		77 058	23 607
Summa intäkter		2 255 933	2 215 107
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Anslag och bidrag	2	-850 245	-1 173 606
Direkta verksamhetskostnader		-1 078 885	-1 037 350
Övriga externa kostnader		-574 647	-659 687
Personalkostnader	3	-926 371	-943 860
Avskrivningar	6	-5 052	-10 063
Summa kostnader		-3 435 200	-3 824 566
Verksamhetsresultat		-1 179 267	-1 609 459
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	-228 136	796 067
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	9 715	39 206
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		<i>-218 421</i>	<i>835 273</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-1 397 688	-774 186
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	9		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-1 397 688	-774 186
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar		233 724	2 402 657
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-183 719	-2 040 908
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-1 347 683	-412 437

Sveriges Frikyrkosamråd

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2008-12-31	2007-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	5 051	10 103
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	9 627 799	11 055 369
Summa anläggningstillgångar		9 632 850	11 065 472
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		14 527	148 516
Övriga fordringar		33 957	42 360
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	44 475	37 141
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		92 959	228 017
<i>Kassa och bank</i>		381 013	89 809
Summa omsättningstillgångar		473 972	317 826
SUMMA TILLGÅNGAR		10 106 822	11 383 298
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	9		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		2 562 815	2 612 820
Balanserat kapital		6 884 141	8 231 824
Summa eget kapital		9 446 956	10 844 644
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		253 732	406 115
Övriga skulder		35 053	13 795
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	371 081	118 744
Summa kortfristiga skulder		659 866	538 654
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 106 822	11 383 298
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Frikyrkosamråd 2008

Not 1: Anslag från Nämnden för statligt stöd till trossamfund

	2008	2007
Anslag från Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)		
Andlig vård i sjukvården, verksamhets- och utbildningsbidrag	I 372 000	I 387 000

Not 2: Anslag och bidrag

	2008	2007
Verksamhets- och utbildningsbidrag sjukhuspastorer	127 000	113 678
Verksamhetsbidrag studentpastorer	249 500	280 500
Anslag beviljade av NAV	8 745	0
Anslag beviljade av FRIFO	0	0

Diverse anslag

Sveriges Kristna Råd, del av samfundens medlemsavgifter	0	100 000
Sveriges Kristna Råd, Kyrka-Skola	200 000	300 000
Sveriges Kristna Råd, Skolkyrkoforum, material Kyrka-Skola	0	114 428
Svenska Baptistsamfundet, Naturlig församlingsutveckling	<u>265 000</u>	<u>265 000</u>
Summa	850 245	I 173 606

Not 3: Personalkostnader

	2008	2007
Löner och andra ersättningar		
- Anställda	612 735	624 363
- Lön till övriga	<u>14 660</u>	<u>18 570</u>
Summa löner och andra ersättningar	627 395	642 933
Sociala kostnader	241 266	246 261
- Varav pensionskostnader	(26 951)	(47 277)
Övriga personalkostnader	<u>57 710</u>	<u>54 666</u>
Summa	926 371	943 860

Lön utgår ej till frikyrklig samordnare då samordnare för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd och uppbär lön från Sveriges Kristna Råd. Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 4: Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2008	2007
Utdelning	735 171	120 442
Realisationsresultat vid försäljning fondandelar	-84 381	675 625
Nedskrivning	<u>-878 926</u>	<u>0</u>
Summa	-228 136	796 067

Not 5: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2008	2007
Räntor	9 715	8 326
Realisationsresultat vid försäljning	<u>0</u>	<u>30 880</u>
Summa	9 715	39 206

Not 6: Inventarier	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	113 709	110 554
Inköp	0	15 155
Utrangeringar	<u>0</u>	<u>-12 000</u>
Utgående ackumulerade anskaffningar	113 709	113 709
Ingående avskrivningar	-103 606	-105 543
Utrangeringar	0	12 000
Årets avskrivningar	<u>-5 052</u>	<u>-10 063</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-108 658	-103 606
Utgående bokfört värde	5 051	10 103

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Robur Ethica Global Mega, fondandelar	595 773	595 773
Robur Ethica Sverige Mega, fondandelar	1 790 093	1 790 093
Robur Penningmarknadsfond Mega, fondandelar	3 635 998	3 635 998
Robur Talenten räntefond Mega, fondandelar	<u>3 605 935</u>	<u>3 605 935</u>
Summa långfristiga värdepappersinnehav	9 627 799	9 627 799
	(11 055 369)	(11 401 756)

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2008	2007
Förutbetalda hyror	27 087	28 358
Övriga förutbetalda kostnader	<u>17 388</u>	<u>8 783</u>
Summa	44 475	37 141

Not 9: Eget kapital

	Forsknings-fond	Reserverade projektmedel				Balanserat kapital	Totalt eget kapital
		FRIFO	Barn & familj	Högskola	Andlig vård i sjukvård		
Ingående balans	500 000	230 146	75 063	96 519	1 711 092	8 231 824	10 844 644
Reserveringar	150 000				33 719		183 719
Utnyttjanden		-171 084	-9 992	-52 648			-233 724
Kvarstående belopp för året						-1 347 683	-1 347 683
Utgående balans	650 000	59 062	65 071	43 871	1 744 811	6 884 141	9 446 956

Not 10: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2008	2007
Upplupna semesterlöner	11 943	20 829
Upplupna sociala avgifter	17 355	15 154
Övriga upplupna kostnader	341 783	82 761
Förutbetalda intäkter	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa	371 081	118 744

Not 11: Medelantal anställda	2008	2007
Antal anställda (årsarbetskrafter)	2,00	2,41
Varav män	0,00	0,06

Uppgift om sjukfrånvaro har ej lämnats då antalet anställda är färre än 11 personer.

Not 12: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2008		2007	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	10	10	10	10

Samordnaren för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd, Marianne Andréas, leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd.

Sundbyberg den 11 mars 2009

Marianne Andréas
Frikyrklig samordnare

Anders Bengtsson
Ordförande

Stefan Beimark
Bimbi Ollberg
Pär Sandstedt
Roger Stenzelius
Göran Zettergren

Knut-Bertil Nyström
Victor Poke
Bobby Sjölander
Per Westholm

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Frikyrkosamråds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av bidrag, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktioner av böcker mm direkt.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde), för värdepappersportföljen i sin helhet, i enlighet med den sk portföljmetoden.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den beräknade ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5 år
Installationer och datorer	3 år

Organisationens policy för aktivering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde över 5 000 kr aktiveras.

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Sveriges Frikyrkosamråd

Org nr 802006-1571

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sveriges Frikyrkosamråd för år 2008. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 mars 2009

Jonas Grahn
Auktoriserad revisor

Folke Hjelmstam

Adresser

Uppgifter giltiga från
1 januari 2009

Sveriges Kristna Råd

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11,
Sundbyberg (T-Duvbo)
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 00
Telefax: 08-453 68 29
E-post info@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 817603-
0735
Plusgiro: 648 97 51-5
Bankgiro: 5834-8756

Sveriges

Frikyrkosamråd

(frikyrkofamiljen inom SKR)

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11,
Sundbyberg (T-Duvbo)
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 30
Telefax: 08-453 68 29
E-post fsr@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 802006-
1571
Postgiro: 35 94 59-5
Bankgiro: 5705-4090

MEDARBETARE INOM SKR/FSR

Sven-Bernhard Fast

Generalsekreterare
08-453 68 01, sven-bernhard.fast@skr.org

Marianne Andréas

Frikyrklig samordnare samt ansvarig för
Sveriges Frikyrkosamråd
08-453 68 31, marianne.andreas@skr.org

Gunnel Andréasson

(Sveriges Frikyrkosamråd)
Konsulent för andlig vård inom hälso- och
sjukvården
08-453 68 33, gunnel.andreasson@skr.org

Doris Bernhardson

Projektsekreterare, International Prison
Chaplain Association (IPCA)
08-453 68 13, doris.bernhardson@skr.org

Gunnel Borgegård

Teologisk sekreterare, EIN - Ekumenik i
Norden
08-453 68 19, gunnel.borgegard(a)skr.org

Maria Bäcklund

Koordinator, Ekumeniska programmet för
en fredskultur (föräldraledig)
maria.backlund@skr.org

Peter Carlsson

Informationssamordnare
0705-20 37 63, 08-453 68 57
peter.carlsson@skr.org

Inger Carnbo

Assistent, Sveriges Frikyrkosamråd
08-453 68 32, inger.carnbo@skr.org

Pieter-Jan van Eggermont

Vik koordinator för
Fredskulturprogrammet
08-453 68 24, pieter-jan.
vaneggermont@skr.org

Eva Grunge

Ekonomiassistent
08-453 68 16, eva.grunge@skr.org

Karin Hallin

Projektsekreterare, Ekumeniska
följeslagarprogrammet i Palestina och
Israel
08-453 68 26, karin.hallin@skr.org

Misha Jaksic

Samordnare av den ortodoxa
kyrkofamiljen i Sveriges Kristna Råd
08-453 68 20, misha.jaksic@skr.org

Joanna Lilja

Projektsekreterare, Ekumeniska
följeslagarprogrammet i Palestina och
Israel
08-453 68 37, joanna.lilja@skr.org

Elaine E Lindblom

Handläggare, programmet Kyrka - Skola
Konsulent för högskola (Sveriges
Frikyrkosamråd)
08-453 68 34, elaine.lindblom@skr.org

Lennart Molin

Biträdande generalsekreterare
Direktor, Ekumenisk diakoni/kyrka-
samhälle
08-453 68 23, lennart.molin@skr.org

Gunnel Näsfors

Organisationssekreterare
Assistent för NAV, Andlig vård i
kriminalvården
08-453 68 36, gunnel.nasfors@skr.org

Johanna Olaison

Vik projektsekreterare, Global utveckling
och fattigdomsbekämpning
08-453 68 14, johanna.olaison@skr.org

Jacob Risberg

Informator, Globala veckan och
Följeslagarprogrammet
08-453 68 03, jacob.risberg@skr.org

Henrik Rosén

Direktor, Ekumeniskt vittnesbörd
08-453 68 22, henrik.rosen@skr.org

Lars-Gunnar Skogar

Konsulent, programmet Andlig vård i
kriminalvården
08-453 68 11, lars-gunnar.skogar@skr.org

Margareta Säfwenber

Konsulent, programmet Andlig vård i
kriminalvården
08-453 68 21, margareta.safwenberg@skr.
org

Hillevi Törnkvist

Ekonomiansvarig
08-453 68 02, hillevi.tornkvist@skr.org

Sofia Walan

Projektsekreterare, Global utveckling och
fattigdomsbekämpning (föräldraledig)
sofia.walan@skr.org

Johanna Wassholm

Projektsekreterare, Ekumeniska
följeslagarprogrammet i Palestina och
Israel
08-453 68 37, johanna.wassholm@skr.org

Birgitta Winberg

Ordförande, International Prison
Chaplains' Association
08-453 68 13, president@ipcaworldwide.
org

Katrin Åmell

Direktor, Ekumenisk teologi
08-453 68 10, katrin.amell@skr.org

ÖVRIGA MEDARBETARE I
EKUMENISKA CENTRET

Annika Damirjian

Generalsekreterare, Sveriges Ekumeniska
Kvinnoråd (SEK)
08-453 68 04, sek@ekuc.se

Åke Göransson

Katolska kyrkan
08-453 68 17, aconis@bredband.net

Cajsa Sandgren

Svenska kyrkan
018-16 96 38, cajsa.
sandgren@svenskakyrkan.se

GEMENSAMMA FUNKTIONER FÖR
EKUMENISKA CENTRET

Kristoffer Broström
Vaktmästare
08-453 68 27, kristoffer.brostrom@skr.org

Hans Carnbo
Vaktmästare
08-453 68 05, hans.carnbo@ekuc.se

Bengt-Åke Jureskog
Vaktmästare
08-453 68 06, bengt-ake.jureskog@skr.org

Oscar Kindbom
IT-ansvarig
08-453 68 25, oscar.kindbom@skr.org

Lena Sameland
Receptionist
08-453 68 00, receptionen@skr.org

MEDLEMSKYRKOR

Armeniska Apostoliska kyrkan
c/o Vahe Mahdessian
Hillerödsgränd 4
164 46 KISTA.
Tel 08-751 87 12

Bulgariska Ortodoxa kyrkan
c/o Peter Kadiev
Narviksgatan 9
164 33 KISTA
Tel 08-751 22 61

Estniska Evangelisk-Lutherska kyrkan
Box 45074
104 30 STOCKHOLM
Tel 08-20 69 78

Estniska Ortodoxa kyrkan
c/o David Papp
Rigagatan 2
115 27 STOCKHOLM
Tel 08-660 50 26

Etiopiska Ortodoxa kyrkan
Box 16043
103 21 STOCKHOLM
Tel 08-724 60 76

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
751 70 UPPSALA
Tel 018-16 98 00, fax 018-16 98 01
E-post: efs@efs.svenskakyrkan.se
Webbsida: www.efs.nu
(EFS ingår i SKR som en del i Svenska kyrkan)

Evangeliska Frikyrkan
Box 1624
701 16 ÖREBRO
Besöksadress: Olaigatan 4
Tel 019-16 76 00, fax 019-16 76 11
E-post: info@evangeliskafrikyrkan.se
Webbsida: www.evangeliskafrikyrkan.se

Finska Ortodoxa kyrkan
c/o Cedergren
Floragatan 7
114 31 Stockholm
E-post: finska.ortodoxa@swipnet.se

Frälsningsarmén
Box 5090
102 42 STOCKHOLM
Tel 08-562 282 00, fax 08-562 283 91
E-post: info@fralsningsarmen.se
Webbsida: www.fralsningsarmen.se

Koptiska Ortodoxa kyrkan
Värgatan 2 nb
126 33 HÄGERSTEN
Tel 08-740 54 13

Lettiska Evangelisk-Lutherska kyrkan
c/o Ieva Graufelde
Malmvägen 16B
191 60 SOLLENTUNA
E-post: ieva.graufelde@svenskakyrkan.se

Makedoniska Ortodoxa kyrkan
Hagalundsgatan 5
214 32 MALMÖ
Tel 040-19 28 02, 92 65 14, fax 040-19 28 02

Metodistkyrkan i Sverige
Danska vägen 20
412 66 GÖTEBORG
Tel 031-733 78 40, fax 031-733 78 49
E-post: info@metodistkyrkan.se
Webbsida: www.metodistkyrkan.se

Pingst – Fria församlingar i samverkan
141 99 STOCKHOLM
Tel 08-608 96 00
E-post: info@pingst.se
Webbsida: www.pingst.se

Rumänska Ortodoxa kyrkan
Vanäsgratan 66
216 20 MALMÖ
Tel/fax 040-13 46 54

Ryska Ortodoxa kyrkan (Kristi Förklarings församling)
Box 19027
104 32 STOCKHOLM
Tel 08-15 63 16

Ryska Ortodoxa kyrkan (Moskva-patriarkatet)
Hl. Sergij församling
c/o Vladimir Aleksandrev
Prästgårdsgatan 28
172 32 SUNDBYBERG
Tel 08-643 22 74, fax 08-28 75 14

Serbiska Ortodoxa kyrkan
Bägerstavägen 68
120 47 ENSKEDE GÅRD
Tel 08-722 99 30, 043-58 00 60 (även fax)

Stockholms Katolska Stift
Box 4114, 102 62 STOCKHOLM
Tel 08-462 66 00, fax 08-462 94 25
E-post: info@katolskakyrkan.se
Webbsida: www.katolskakyrkan.se

Svenska Alliansmissionen
Box 615
551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@alliansmissionen.se
Webbsida: www.alliansmissionen.se

Svenska Baptistsamfundet
172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-564 827 00, fax 08-564 827 27
E-post: baptist@baptist.se
Webbsida: www.baptist.se

Svenska kyrkan
751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-16 96 40
E-post: info@svenskakyrkan.se
Webbsida: www.svenskakyrkan.se

Svenska Missionskyrkan
Box 6302
113 81 STOCKHOLM
Tel 08-674 07 00, fax 08-674 07 93
E-post: info@missionskyrkan.se
Webbsida: www.missionskyrkan.se

Syrisk-ortodoxa ärkestiftet
Förvaltarvägen 38
151 47 SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 656 44, 550 860 86, fax 08-550 868 83

Syrisk-ortodoxa patriarkatets ställföreträdarskap
Klockarvägen 110
151 61 SÖDERTÄLJE.
Tel 98-550 611 76, 08-550 101 01, fax 08-550 843 00.

Ungerska Protestantiska kyrkan
c/o Pal Molnar Veress
Granövägen 126
151 64 SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 160 66
E-post: parokia@telia.com

Vineyard Norden
c/o Sundberg
Malma Bergsväg 34B
756 45 UPPSALA
Tel 018-54 61 50
E-post: hans.sundberg@vineyard.se
Webbsida: www.vineyard.se

Österns Assyriska kyrka
c/o Daniel Shammon
Oxhagsgatan 145
561 50 HUSKVARNA
Tel 036-14 35 15
E-post: dan.sham@hotmail.com

OBSERVATÖR

Adventistsamfundet
Box 536
101 30 STOCKHOLM
Tel 08-545 29 770, fax 08-20 48 68
E-post: info@adventist.se
Hemsida: www.adventist.se

UNGDOMSFÖRBUND

EFK UNG

Olaigatan 4, Box 1624
701 16 ÖREBRO
Tel 019 - 16 76 00, fax 019 - 16 76 11
Webbsida: www.efk-ung.se

Equumenia (gemensam organisation för riksförbunden MKU, SBUF och SMU)
Box 6302
113 81 STOCKHOLM
Tel 08-545 915 30, fax 08-674 07 94
E-post: info@equumenia.se
Webbsida: www.equumenia.se

Frälsningsarméns barn- och ungdomsarbete

Box 5090
102 42 STOCKHOLM
Tel 08-562 282 00
Webbsida: www.fralsningsarmen.se/ung

Pingst ung

141 99 STOCKHOLM
TEL 08-619 25 80
E-post: info@pingstung.se
Webbsida: www.pingstung.se

Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK)

Box 4007
102 61 STOCKHOLM
Tel 08-641 78 15, fax 08-556 017 74
E-post: suk@suk.se
Webbsida: www.suk.se

Salt – barn & unga i EFS

751 70 UPPSALA
Tel 018-169800
E-post: salt@efs.svenskakyrkan.se
Webbsida: www.salt.efs.se

Svenska Alliansmissionens Ungdom

Västra Storgatan 14
551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@sau.nu
Webbsida: www.sau.nu

Svenska Frälsningsarméns Ungdom

Åses v. 7
746 38 BÅLSTA
Tel 0171-59386

Svenska Kyrkans Unga

751 70 UPPSALA
TEL 018-640 640, fax 018-640 655
E-post: unga@svenskakyrkan.se
Webbsida: www.svenskakyrkansunga.org

Syrisk-ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund, SOKU

Klockarvägen 104
151 61 SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 401 53, fax 08-550 401 53
E-post: kansliet@soku.org
Webbsida: www.soku.org

Ung Adventist

Box 536
101 30 STOCKHOLM
Tel 08-545 29 770, fax 08-20 48 68
Webbsida: www.ung.adventist.se

EKUMENISKA ORGAN OCH ORGANISATIONER

Diakonia

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 69 00, fax 08-453 69 29
E-post: diakonia@diakonia.se
Webbsida: www.diakonia.se

Studieförbundet Bilda

Box 79
125 22 ÄLVSJÖ
Tel 08-727 17 10, fax 08-727 17 28
E-post: info@bilda.nu
Webbsida: www.bilda.nu

FRIFO – Frikyrkliga forskningsrådet

Sveriges Frikyrkosamråd
172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 30
E-post: frifo@skr.org
Webbsida: www.frifo.se

Förbundet för kristen enhet, FKE

c/o Per Englund (ordf)
Russinvägen 8
741 31 KNIVSTA
Webbsida: <http://kristenenhet.nu>

Ickevaldsfonden

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 00
Webbsida: www.ickevaldsfonden.org

Hela Människan

Box 92022
120 06 STOCKHOLM
Tel 08-691 06 60
E-post: info@helamanniskan.se
Webbsida: www.helamanniskan.se

Kristna Fredsrörelsen

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 40, fax 08-453 68 29
E-post: kristna.freds@krf.se
Webbsida: www.krf.se

Kristna Studentrörelsen i Sverige

c/o Klas Corbelius
Bäckgatan 30
603 58 NORRKÖPING
E-post: exp@kriss.se
Webbsida: www.kriss.se

Kyrkornas EU-kontor

172 99 SUNDBYBERG
TEL 08-453 68 50, fax 08-453 68 60
Chapmansgatan 6
414 54 GÖTEBORG
Tel 031-714 93 49
E-post: info@kyrkornaseukontor.se
Webbsida: www.kyrkornaseukontor.se

Stiftelsen Kyrkornas U-fond

Box 1816
751 48 UPPSALA
Tel 018-15 22 50, fax 018 - 14 85 05
E-post: office@ufond.org
Webbsida: www.ufond.org

Liv och Fredsinstitutet

Sysslomansgatan 7
753 11 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-69 30 59
E-post: info@life-peace.org
Webbsida: www.life-peace.org

Nathan Söderbloms minnesfond

Sveriges Kristna Råd
172 99 SUNDBYBERG
Webbsida: www.skr.org/nathan

Nämnden för statligt stöd till trossamfund, SST

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 70, fax 08-453 68 29
E-post: info@sst.a.se
Webbsida: www.sst.a.se

Riksförbundet Pensionärs gemenskap

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 90
E-post: rpg@crossnet.se
Webbsida: www.rpg.org.se

Sensus studieförbund

Box 40
125 21 ÄLVSJÖ
Tel 08-727 17 50, fax 08-727 17 58
E-post: info@sensus.se
Webbsida: www.sensus.se

Svenska Bibelsällskapet

Box 1235
751 42 UPPSALA
Tel 018-18 63 30
Fax 018 - 18 63 31
E-post: info@bibeln.se
Webbsida: www.bibelsallskapet.se

Svenska missionsrådet
172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 80
Fax 08-453 68 81
E-post: info@missioncouncil.se
Webbsida: www.missioncouncil.se

Svenska Soldathemsförbundet
172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 69 63
Fax 08-453 69 29
E-post: info@soldathem.org
Webbsida: www.soldathem.org

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 04
E-post: sek@ekuc.se
Webbsida: www.skr.org/sek

Sveriges Kristna Handikappförbund
c/o Inger Svantesson (ordförande)
Loo Lommerhall 264
466 92 SOLLEBRUNN
Tel 0322-44021
E-post: inger.svantesson@skrh.se
Webbsida: www.skrh.se

INTERNATIONELLA
EKUMENISKA ORGAN

**Churches Commission for Migrants
in Europe**
Ecumenical Centre
174, Rue Joseph II
BE-1000 Brussels
BELGIEN
Tel +32 2 234 68 00, fax +32 2 231 14 13
E-post: info@ccme.be
Webbsida: www.ccme.be

Conference of European Churches
PO Box 2100
150, route de Ferney
CH-1211 Geneva
SCHWEIZ
Tel +41 22 791 61 11, fax +41 22 791
62 27
E-post: cec@cec-kek.org
Webbsida: www.cec-kek.org

**Conference of European Churches -
Commission for Church and Society**
Kontor i Bryssel
Ecumenical Centre
rue Joseph II, 174,
BE-1000 Brussels
Tel +32 2 230 17 32, fax +32 2 231 14 13
E-post: csc@cec-kek.be
Kontor i Strasbourg
8, rue du Fossé des Treize
FR - 67000 Strasbourg
Tel +33 3 88 15 27 60,
fax +33 3 88 15 27 61
E-post: csc@cec-kek.fr

Evangelical Alliance
Whitefield House
186 Kennington Park Road
London SE11 4BT
ENGLAND
Tel +44 020 7207 2100, fax: 020 7207 2150
E-post: info@eauk.org
Webbsida: www.eauk.org

**European University Chaplains
Conference**
Nås via ordförande Markus Anker:
markus.anker@unisg.ch
eller sekreterare Evy Toolenaar
toolenaar@mail.dk
Webbsida: www.ceuc.org

**International Prison
Chaplains' Association, IPCA**
Christian Council of Sweden
SE-172 99 Sundbyberg,
SWEDEN
Tel +46 8 453 68 00, fax +46 8 453 68 29
E-post: president@ipcaworldwide.org
Webbsida: www.ipcaworldwide.org

World Council of Churches
150 route de Ferney
P.O. Box 2100
1211 Geneva 2
SWITZERLAND
Tel (+41 22) 791 6111,
fax (+41 22) 791 0361
Webbsida: www.oikoumene.org

World Evangelical Alliance
Suite 1153, 13351 Commerce Parkway
Richmond, BC.V6V 2X7
CANADA
Tel +1 604-214-8620
Fax +1 604-214-8621
Webbsida: www.worldevangelicals.org

**World Student Christian Federation
- Europe**
Kálvin tér 8
1091 Budapest
HUNGARY
Tel +36 1 219 5166
E-post: regionaloffice@wscf-europe.org
Webbsida: www.wscf-europe.org

NATIONELLA EKUMENISKA
ORGAN I ÖVRIGA NORDEN

Danske Kirkers Råd
Peter Bangs Vej 1D
DK-2000 Frederiksberg
DANMARK
Tel +45 35 43 29 43, fax +45 38 87 14 93
E-post: dkr@danskekirkeksraad.dk
Webbsida: www.danskekirkeksraad.dk

Ekumeniska rådet i Finland
Katajanokankatu / Skatuddsgatan 7 A 3
PL / PB 185
FIN-00161 Helsinki / Helsingfors
FINLAND
Tel +358 9180 2369, fax +358 9 174 313
E-post: sen@ekumenia.fi
Webbsida: www.ekumenia.fi

**Suomen Vapaan Neuvosto (Finlands
frikyrkoråd)**
Suomen vapaakristillinen neuvosto
SVKN ry
Noljakantie 25 A 8
FIN-80140 Joensuu
FINLAND
E-post: toimisto@svkn.fi
Webbsida: www.svkn.fi

Norges Kristne Råd
Rådhusgata 1-3
NO-0151 Oslo
NORGE
Tel +47 23 08 13 00
E-post: post@norkr.no
Webbsida: www.norgeskristnerad.no

Arbetsgrupper, nätverk och andra grupper inom SKR och FSR

Uppgifterna är aktuella från årsskiftet 2008-09

GRUPPER – EKUMENISK TEOLOGI

Arbetsgruppen kring Charta Oecumenica

Johan Dalman, SvK (t o m september 2008)
Christopher Meakin, SvK (fr o m september 2008)
Bengt Ekelund, MK
Fredrik Emanuelson, RKK
Sven-Bernhard Fast, SKR
Misha Jaksic, ortodox samordnare, SKR
Karin Wiborn, SB, adj
Karin Åmell, SKR

Referensgruppen för ekumeniska religionsteologiska dokument

Kajsa Ahlstrand, SvK
Gunnel Borgegård, EIN, adj
Bengt Ekelund, MK
Kaj Engelhart, RKK
Cajsa Sandgren, SvK
Karin Åmell, SKR

Arbetsgruppen för ekklesiologi

Johan Dalman, SvK
Fredrik Emanuelson, RKK
Sune Fahlgren, EFK
Misha Jaksic, ortodox samordnare, SKR
Birgit Karlsson, SB
Dan Salomonsson, Pingst – ffs
Per-Magnus Selinder, SMK
Karin Åmell, SKR

GRUPPER – EKUMENISKT VITNESBÖRD/MISSION-EVANGELISATION

Referensgruppen för mission i Sverige

Marianne Andréas, FSR
Fredrik Emanuelsson, RKK
Ulla-Marie Gunner, SMK
Misha Jaksic, ortodox samordnare, SKR
Stefan Nordström, RKK
Torbjörn Söder, Pingst - ffs
Katarina Tingström, SvK
Vakant, SvK

GRUPPER – EKUMENISK DIAKONI/ KYRKA-SAMHÄLLE

Arbetsgruppen för ekumenisk diakoni

Gunnel Andréasson, FSR
Margareta Björn, SMK
Gunvor Englund, MK
Moni Höglund, EFK
Liisa Jönsson, SvK
Curt Karlsson, Pingst – ffs
Kenneth Karlsson, FA
Kjell Larsson, SAM
Manuel Pizarro Lopez, RKK
Frank Åkerman, Hela Människan
Lennart Molin, SKR

Arbetsgruppen för migration och integration:

Daniel Calero, SvK
Kristina Hellqvist, SvK
Misha Jaksic, ortodox samordnare, SKR
George Joseph, RKK
Peter Lööv, SvK
Jean Luc Martin, SvK
Lena Rösell, Sociala Missionen
Markus Sand, EFK
Anders Sundquist, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar
Michael Williams, SvK

Referensgrupp för Fredskulturprogrammet:

Kerstin Bergeå, KrF
Joel Malmvall, SMR
Åke Göransson, RKK
Kristina Lundborg, Liv och fred-institutet
Helena Koumi KrF/de ortodoxa kyrkorna
Stefan Sköld, KRIS

Arbetsgruppen för Kyrkornas globala vecka

Kerstin Bergeå, Kristna Freds
Katherine Cash, SMR
Pieter-Jan van Eggermont, SKR
Stefan Ershammar, Rättvisenätverket
SPEAK
Malin Fröjmark, SB (t o m vårterminen 2008)
Anna Gustafsson, PMU (t o m vårterminen 2008)
Karin Haglind, KrF
Gunilla Hjelmåker, SMK (t o m vårterminen 2008)
Viktoria Isaksson, SMR
Carl-Henrik Olaison Jacobsson, SvK:s
Unga
Petter Jakobsson, Diakonia

Rachel Norborg Jerkeby, Diakonia
Marie Lennerhed, Sensus
Kristina Lundborg, Liv & Fred
Kent Malmqvist, Bilda
Håkan Mårtensson, KrF
Johanna Olaison, SKR
Sofia Orelund, SvK
Sara Persson, SKR
Jacob Risberg, SKR
Maria Roxberg, SKR (t o m vårterminen 2008)
Anna Thors, SMR
Tove Zetterström, Diakonia
Sofia Walan, SKR

Styrgrupp för Ekumeniska följeslagarprogrammet – SEAPPI

Anita Andersson, KFUK-KFUM
Karin Bengtsson, IM
Maria Bäcklund, SKR
Ulf Carmesund, Broderskapsrörelsen
Lars-Inge Claesson, Studieförbundet Bilda
Per Duregård, Svenska Missionskyrkan
Pieter-Jan van Eggermont, SKR
Ella-Britt Eriksson, Svenska Kyrkan (ordförande)
Sven-Bernhard Fast, SKR
Madeleine Fredell, Justitia et Pax
Alexandra Fritzson, IM
Emanuel Furbacken, Svenska Missionskyrkan
Lisa Grotherus, KFUK-KFUM
Frida Gunnarsson, SEK
Åke Göransson, Justitia et Pax
Bernt Jonsson, Broderskapsrörelsen
Kent Jonsson, Sabeel Scandinavia
Birgitta Larsson, SEK
Sara Lindblom, Kristna Freds
Anette Månsson, Kristna Freds
Tina Persson, SB
Ulrika Persson, Svenska Kyrkan
Monika Rohdin, Sabeel Scandinavia
Jonas Thorängen, SB
Lott Törngren, KFUK-KFUM
Helene von Wachenfelt, IM
Joakim Wohlfeil, Diakonia

Styrgrupp för NAV - Andlig vård i kriminalvården

Roger Blomberg, FA
Toader Doroftei, Rumänska ortodoxa kyrkan
Lars-Olof Egbäck, P-ffs
Ieva Graufelde, Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan
Mats Hagelin, SvK
Johan Lindén, RKK
Gunnel Näsfors, SKR
Pär Sandstedt, SMK
Lars-Gunnar Skogar, SKR
Per-Åke Ståhl, Kriminalvården
Margareta Säfwenbergs, SKR
Birgitta Winberg, SvK

Arbetsgruppen för frågor om handikapp och funktionshinder

Matilda Andin, Föreningen Furuboda
Turid Apelgårdh, SvK
Curt Karlsson, Pingst-ffs
Lennart Molin, SKR
Lena Nilsson, Föreningen Furuboda (sammankallande)
Pierre Aziz Nehme, Syrisk-ortodoxa kyrkan
Tomas Nordlöf, RKK
Inger Svantesson, Sveriges Kristna Handikappförbund

Arbetsgruppen för Kyrka-Arbetsliv i samverkan

Håkan Altemar, SMK
Erling Andersson, SKR och SMK
Christina Eriksson - Sveriges Kommuner och Landsting
Mats Erikson, LO
Lars Henningson - Arbetsgivaralliansen
Charlotta Krafft, SACO
Leif Lindberg - Sveriges Kommuner och Landsting
Lars Joakim Lundquist, Svenskt Näringsliv
Anna von Malmberg, SvK
Nils Åberg, SvK
Vakant, TCO

Styrgruppen för Kyrka-Polis i samverkan

Lisa-Gun Bernerstedt, SvK
Claes Erik Claesson, Rikspolisstyrelsen (Representant för arbetsgruppen)
Ulla-Marie Gunner, SMK
Sebastian Torvald Jansson, RKK
Eva Årestad Radner, Polismyndigheten i Skåne län
Marina Rydholm, Rikspolisstyrelsen

Arbetsgruppen för Kyrka-Polis i samverkan

Göran Bjerhem, SMK
Claes-Erik Claesson, HR-avdelningen Rikspolisstyrelsen
Sebastian Torvald Jansson, RKK

Tom Johnson, Statsanställdas förbund inom Polisen,
Hans Olsson, Polisförbundet
Agneta Salomonsson, Nätverket Kyrka-Polis i Samverkan
Katarina Tingström, SvK (Stockholms stift)

Arbetsgruppen för genusfrågor

Vilande

Nätverket Sveriges Kristna Ungdomsrörelser, samordningsgrupp

Klas Corbelius, KRIS
Johan Nilsson, equmena
Maria Wingård, Svenska kyrkans Unga
Kontaktperson på SKR:s kansli: Elaine E Lindblom

Programrådet för kyrka - skola

David Ekh, SvK
Peter Ekman, SvK (ordf)
Joachim Främberg, de ortodoxa kyrkorna i SKR
Sofia Hedman, SvK
Inga Johansson, SMK
Ola Rikner, equmena
Daniel Sundberg, EFK
f. Conny Årlind, RKK

Nätverket för högskola och universitet

Består av FSR:s högskolekommitté och Svenska kyrkans arbetsgrupp för högskolefrågor
Kontaktperson på SKR:s kansli: Elaine E Lindblom

Nätverket för Barn och Familj

Peter Ekman, SvK
Christina Vauhkola, FAU
Kontaktperson på SKR:s kansli: Elaine E Lindblom

GRUPP ORTODOXA KYRKOFAMILJEN

Ortodoxa referensgruppen för ekumeniska frågor, OREF

f. Mihai Radu, Rumänsk-ortodoxa kyrkan (ordf)
Tekola Worku, Etiopisk-ortodoxa kyrkan (vice ordf)
Susanne Ayoub, Studieförbundet Bilda
f. Bakhomios Demetry, Koptisk-ortodoxa kyrkan
Michael Ellnemyr, Serbisk-ortodoxa kyrkan
Joachim Främberg, Studieförbundet Bilda
Per Johansson, Koptisk-ortodoxa kyrkan
f. Jacob Kasselia, Syrisk-ortodoxa kyrkan, (Patriarkatets ställföreträdarskap)
Pierre Aziz Nehme, Syrisk-ortodoxa kyrkan, (Ärkestiftet)
Ebab Rafael, Koptisk-ortodoxa kyrkan
f. Misha Jaksic, SKR, ortodox samordnare (sekreterare)

GRUPPER FRIKYRKOFAMILJEN

Andlig vård i öppna vården, AVIÖV

Marianne Andréas
Gunnel Andréasson
Anders Ivarsson
Esse Pettersson
Elisabeth Svensson
Phebe Östman, RPG
Två vakanta platser, SvK

Kommittén för andlig vård i sjukvården, KAVIS

Gunnel Andréasson
Bernth Antonsson
Evert Eggelind, FAS
Henrik Eliasson
Jan-Erik Levy, SST
Sven-Olof Paulsson, FAS (suppl)
Jan-Anders Pettersson
Ingrid Underskog
Gunilla Wedin Halvardson, FAS
Christina Wählin, FAS (suppl)

Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO

Jan-Åke Alvarsson
Per Eriksson
Gunilla Gunner
Göran Gunner
Magnus Hagevi
Ingemar Karlsson
Pekka Mellergård
Anne-Marie Morhed
Elaine E Lindblom, FSR

Högskolekommittén

Anette Brandt, studentpastor
Pär Friberg, SB
Ulla Marie Gunner, SMK
Henrik Hofling, studentpastor
Lars Hult, SAM
Samuel Klintefelt, studentpastor
Tatta Lennartsson, P-ffs
Knut-Bertil Nyström, EFK

Referensgruppen för Praktikan

Marianne Andréas, ordf., FSR
Monica Blomberg, FA
Roland Brothén, SDA
Jan-Erik Levy, SST
Peter Lindskog, Pingst - ffs
Knut-Bertil Nyström, EFK
Vakant, SAM
Nils-Gustav Sahlin, MK
Margareta Smedberg Andersson, SMK
Björn Stockman, FA
Herbert Sundin, redaktör SB

Naturlig Församlingsutveckling

Willy Aronsen, SDA
Tomas Arvidsson, nationell partner, SB
Klas Johansson, ordf., SMK
Lars-Gunnar Jonsson, SAM
Klas Lundström, EFS
Kenneth Nordenberg, FA
Bengt Svensson, Svenska kyrkan
Roine Swensson, Pingst-ffs
Öyvind Tholvsén, EFK
Per Westblom, SB
Cahtrine Nygren, samordnare, adj.
Solveig Westerbomb, Bilda, adj

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården

Gunnel Andréasson, FSR
Henrik Eliasson, FSR
Birgitta Fält, SKAIS
Sebastian Torvald Jansson, RKK, adj
Åsa Jonsson, SvK
Carl-Axel Sköldeberg, FAS
Vakant, SvK

FÖRKORTNINGAR

EFK	Evangeliska Frikyrkan
EFS	Evangeliska Fosterlandsstiftelsen
FA	Frälsningsarmén
FAS	Föreningen Frikyrkans anställda i Sjukhuskyrkan
FAU	Frälsningsarméns unga
FSR	Sveriges Frikyrkosamråd
IM	Individuell Människohjäl
MK	Metodistkyrkan
P-ffs	Pingst – fria församlingar i samverkan
RKK	Romersk-katolska kyrkan
RPG	Riksförbundet Pensionärs gemenskap
SAM	Svenska Alliansmissionen
SB	Svenska Baptistsamfundet
SDA	Sjundedags Adventistsamfundet
SEK	Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
SKAIS	Svenska kyrkans anställda i Sjukhuskyrkan
SKR	Sveriges Kristna Råd
SMK	Svenska Missionskyrkan
SST	Nämnden för statligt stöd till trossamfund
SvK	Svenska kyrkan

Stadgar för Sveriges Kristna Råd

Antagna vid SKRs bildande 1992-12-15 och delvis ändrade genom beslut vid årsmöten 1993-04-27, 1994-04-18-19, 1999-04-21-22, 2004-04-23-24 och 2006-04-26-27.

§1 Inledning

Sveriges kristna Råd SKR är en gemenskap av kristna kyrkor, samfund och församlingar i Sverige som med Bibeln som grund utifrån olika traditioner bekänner den treenige Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden.

I den heliga Andens kraft och enhet vill SKR fullfölja den gemensamma kallelsten att i ord och handling vittna om Guds rike och Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§2 Syfte

Rådets syfte är

- att vara uttryck för och verka för kristen enhet;
- att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd i ord och handling;
- att vara mötesplats för kristna kyrkor, samfund och församlingar för gudstjänst, bön, dialog, samråd och samverkan;
- att vara samlade och samordnade ekumeniskt organ på det nationella planet.

§3 Medlemskap

Medlemmar i Sveriges kristna Råd, nedan kallade medlemskyrkor, är de kristna kyrkor, samfund och församlingar som grundar rådet.

Medlemskap kan dessutom av rådsförsamlingen beviljas kyrkor, samfund och församlingar, med minst 1000 medlemmar i Sverige.

Då flera enskilda församlingar inom samma kyrka eller samfund beviljas medlemskap räknas de tillsammans som en medlemskyrka.

Kyrkor, samfund och församlingar som är berättigade att söka medlemskap men inte önskar fullt medlemskap kan av rådsförsamlingen ges rätt att delta som observatör.

§4 Rådsförsamling

SKRs högsta beslutande organ är rådsförsamlingen, till vilken medlemskyrkorna äger rätt att utse representanter enligt följande:

Antal medlemmar	Antal representanter
Upp till 10 000	1
10 001 - 20 000	2
20 001 - 40 000	3
40 001 - 100 000	4
100 001 - 500 000	5
etc per ytterligare 500 000-tal	+1

Medlemsantalet för de fria kristna samfunden beräknas i enlighet med den årliga statistik över antal betjänade som sammanställs av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST.

Varje representant har sin personliga ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare för respektive medlemskyrka kallas att tjänstgöra.

Mandatperioden är fyra år.

Observatörsstatus ger närvaro- och yttranderätt i rådsförsamlingen för en representant.

Rådsförsamlingen samlas till beslutande årsmöte senast i april varje udda år.

Rådsförsamlingen samlas till beredande årsmöte senast i april varje jämnt år.

OBS!

(Styrelsen föreslår till årsmötet 2009 att ändra lydelsen i de två meningarna ovan till "...senast i maj varje udda år." resp. "...senast i maj varje jämnt år.")

Rådsförsamlingen kallas dessutom till sammanträde då rådets styrelse så finner lämpligt eller minst tre medlemskyrkor så begär. Kallelse skall tillställas medlemskyrkorna senast två månader i förväg.

Rådsförsamlingen har till uppgift

- att besluta i stadgefrågor
- att besluta i medlemskaps- och observatörsfrågor
- att utse styrelse
- att fastställa riktlinjer för rådets verksamhet
- att fastställa budget
- att fastställa verksamhetsberättelse, balansräkning och resultaträkning
- att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- att behandla skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner.

Generalsekreteraren är rådsförsamlingens sekreterare.

§5 Årsmöte

Vid beslutande årsmöte skall följande ärenden förekomma

- Ställningstagande till årsmötets stadgeenliga utlysande
- Val av presidium och övriga mötesfunktionärer
- Eventuell fråga om medlemskap eller observatörsstatus
- Anmälan om medlemskyrkornas val av representanter samt upprättande av röstlängd
- Presentation av verksamhetsberättelse, inkluderande resultaträkning och balansräkning för de två närmast föregående åren
- Revisorernas berättelse för de två närmast föregående åren
- Fastställande av verksamhetsberättelse samt resultaträkning och balansräkning för de två närmast föregående åren
- Ställningstagande till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen för de två närmast föregående åren
- Val av styrelse (ordinarie ledamöter och personliga suppleanter) samt dess presidium
- Val av två revisorer med suppleanter, av vilka minst en ordinarie och minst en suppleant skall vara auktoriserade revisorer
- Val av valberedning
- Beslut om verksamhetsplan för de två närmaste åren efter innevarande kalenderår
- Fastställande av budget och medlemsavgifter för de två närmaste åren efter innevarande kalenderår
- Behandling av skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner

Motioner till beslutande årsmöte kan väckas av medlemskyrkorna. Motioner inlämnas till styrelsen senast tre månader i förväg.

Dagordning för beredande årsmöte fastställs av styrelsen.

§6 Rådsförsamlingens beslut

Rådsförsamlingens beslut fattas med minst 2/3 majoritet. För beslut om upptagande av medlemmar krävs dock 4/5 majoritet.

Val sker öppet om valberedningen är enig och inga andra förslag föreligger. I övriga fall eller då någon representant så begär förrättas val med slutna omröstning.

Rådsförsamlingens beslut får inte inkräkta på medlemskyrkornas inre angelägenheter.

§7 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av minst femton ledamöter, inklusive ordföranden, var och en med personlig ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare inom kyrkofamiljen kallas att tjänstgöra.

Styrelsen skall utgöras av ledare/representanter för följande kyrkofamiljer/kyrkor nedan kallade kyrkofamiljer:

- Frikyrkorna
- De ortodoxa och österländska kyrkorna
- Romersk katolska kyrkan
- De evangelisk-lutherska kyrkorna

enligt en fördelning som fastställs av rådsförsamlingen på valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter nomineras av respektive kyrkofamilj och väljs av rådsförsamlingen.

Styrelsen skall

- utse generalsekreterare
- utse firmatecknare
- leda rådets verksamhet inom de ramar som fastställs av rådsförsamlingen
- bereda de ärenden som skall behandlas av rådsförsamlingen
- anställa cheftjänstemän
- företräda rådet i uttalanden, remissvar och andra opinionsyttringar mellan rådsförsamlingens sammanträden.

Styrelsen sammanträder minst tre gånger per år på kallelse av ordföranden eller då minst tre ledamöter så begär. Kallelse till styrelsesammanträde skall tillställas ledamöterna minst två veckor i förväg.

Mandatperioden är två år.

§8 Styrelsens beslut

Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna, bland dem ordförande eller minst en vice ordförande, är närvarande.

Beslut fattas med minst 2/3 majoritet.

§9 Arbetsutskott

Ett arbetsutskott utses av styrelsen och fattar beslut på styrelsens uppdrag enligt särskild delegationsordning.

§10 Presidium

Presidiet bereder styrelsens ärenden och fattar beslut på styrelsens uppdrag.

Presidiet skall bestå av minst fyra personer och inkludera företrädare för alla kyrkofamiljer med cirkulation mellan medlemskyrkorna.

Inom presidiet väljer styrelsen ordförande för ett år i taget. Övriga medlemmar i presidiet är vice ordförande.

§11 Valberedning

Valberedningen skall bestå av fyra ledamöter som representerar de fyra kyrkofamiljerna.

Valberedningen skall förbereda vid årsmötet förekommande val samt efter samråd med kyrkofamiljerna föreslå antal ledamöter i styrelse och presidium och fördelning av dessa poster mellan kyrkofamiljerna.

§12 Revision

Efter verkställd granskning av styrelsens verksamhet och rådets räkenskaper skall revisorerna upprätta revisionsberättelse med förslag gällande ansvarsfrihet för rådets styrelse.

§13 Medlemsavgifter

De av rådsförsamlingen fastställda medlemsavgifterna betalas första kvartalet under respektive kalenderår.

§14 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar skall godkännas med 2/3 majoritet vid ordinarie sammanträde med rådsförsamlingen.

§15 Upplösning

Upplösning av Sveriges Kristna Råd kan ske endast efter lika lydande beslut av två på varandra följande sammanträden med rådsförsamlingen med tre månaders mellanrum. Ett av dessa sammanträden skall vara årssammanträde. Vid upplösning av SKR skall rådets tillgångar och skulder fördelas på medlemskyrkorna i proportion till senast fastställda medlemsavgifter.

Stadgar för Sveriges Frikyrkosamråd

§ 1 Inledning

Sveriges frikyrkosamråd är ett samarbetsorgan för kyrkor, samfund och rörelser i Sverige som består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse av tro på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§ 2 Syfte

Sveriges frikyrkosamråds uppgift är att ingå i, eller utgöra, frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd att i Sveriges Kristna Råd särskilt verka för att främja mission och evangelisation i Sverige att samordna själavård på institutioner att handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

§ 3 Medlemskap

Medlemskap i Sveriges frikyrkosamråd kan vinnas av kyrkor, samfund och rörelser som uppfyller de villkor som stadgas i § 1 och vill gå in i gemensamt arbete och ansvarstagande för de uppgifter rådet enas om.

§ 4 Räkenskapsår

Rådets räkenskapsår omfattas av kalenderår.

§ 5 Rådsförsamling

Frikyrkosamråds högsta beslutande organ är rådsförsamlingen, till vilken medlemssamfundet äger rätt att utse representanter enligt följande: medlemssamfund med mer än 30.000 församlingsmedlemmar utser tre rådsledamöter medlemssamfund med mindre än 30.000 församlingsmedlemmar utser två rådsledamöter.

Rådsförsamlingen håller beslutande årsmöte före maj månads utgång varje udda år.

Rådsförsamlingen samlas till beredande årsmöte före maj månads utgång varje jämnt år.

Rådsförsamlingen kallas dessutom till sammanträde då styrelsen finner det lämpligt eller minst tre medlemssamfund så begär. Kallelse skall tillställas medlemssamfundet minst två månader i förväg.

Rådsmedlemmarnas mötesplats för överläggningar och samråd mellan rådsförsamlingens möten utgörs av frikyrkofamiljens samlingar inom ramen för Sveriges Kristna Råd.

Sveriges Frikyrkosamråd samverkar med övriga kyrkofamiljer i Sveriges Kristna Råds kärnverksamhet, program och projekt.

Rådsförsamlingen har till uppgift att besluta i stadgefrågor att besluta i medlemskapsfrågor att utse styrelse att fastställa rambudget och verksamhetsplan att fastställa verksamhetsberättelse, balans- och resultaträkning att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen att behandla skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner.

§ 6 Årsmöte

Vid beslutande årsmöte skall följande ärenden förekomma

- ställningstagande till årsmötet stadgeenliga utlysande
- val av funktionärer för årsmötet
- upprättande av röstlängd
- eventuell fråga om medlemskap
- presentation av verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning
- revisorernas berättelse
- fastställande av verksamhetsberättelse samt resultat- och balansräkning
- ställningstagande till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- val av styrelse
- val av två revisorer med suppleanter, av vilka minst en ordinarie och en suppleant ska vara auktoriserade revisorer.
- val av valberedning
- fastställande av verksamhetsplan och rambudget för två år
- behandling av skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner.

Motioner till årsmötet kan väckas av medlemssamfundet och skall inlämnas till styrelsen senast tre månader i förväg.

§ 7 Rådsförsamlingens beslut

Rådsförsamlingens beslut fattas med enkel majoritet. För beslut om upptagande av medlemmar krävs dock två tredjedels majoritet.

Val sker öppet om valberedningen är enig och inga andra förslag föreligger. I övriga fall eller då någon representant så begär förrättas val med sluten omröstning.

§ 8 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av fem ledamöter, inklusive ordförande, var och en med personlig ersättare. Mandatperioden är fyra år. Vartannat år vid det beslutande årsmötet utses två respektive tre ledamöter.

Styrelsen skall

- inom sig utse ordförande och vice ordförande
- utse firmatecknare
- leda rådets verksamhet inom de ramar som fastställts av rådsförsamlingen
- fastställa årlig budget och handlingsplan
- utse ledamöter i Frikyrkliga forskningsrådet samt de kommittéer som behövs för verksamheten
- utse representanter i de organ där Sveriges Frikyrkosamråd är representerade
- bereda de ärenden som skall behandlas av rådsförsamlingen
- företräda rådet i uttalanden, remissvar och andra opinionsyttringar mellan rådsförsamlingens sammanträden.

Styrelsen sammanträder minst två gånger per år på kallelse av ordförande eller då minst tre ledamöter så begär. Kallelse till sammanträde skall tillställas ledamöterna minst två veckor i förväg.

§ 9 Styrelsens beslut

Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna, bland dem ordförande eller vice ordförande, är närvarande.

Beslut fattas med enkel majoritet.

§ 10 Frikyrkliga forskningsrådet och verksamhetskommittéer

Frikyrkliga forskningsrådet och verksamhetskommittéerna består av vardera fem till sju ledamöter som väljs utifrån kompetens med så bred representation från medlemssamfunden som möjligt.

Kommittéerna skall

- inom sig utse ordförande
- utifrån av styrelsen fastställd årlig budget och handlingsplan leda verksamheten för respektive arbetsområde
- rapportera till styrelsen.

§ 11 Valberedning

Valberedningen skall bestå av minst tre ledamöter.

Valberedningen skall förbereda de vid beslutande årsmötet förekommande valen samt styrelsens val av ledamöter i Frikyrkliga forskningsrådet och verksamhetskommittéerna. Förslag till ledamöter och personliga ersättare förbereds i samråd med medlemssamfunden. En bred representation från medlemssamfunden skall eftersträvas.

§ 12 Revision

Efter verkställd granskning av styrelsens verksamhet och rådets räkenskaper skall revisorerna upprätta revisionsberättelse med förslag gällande ansvarsfrihet för rådets styrelse.

§ 13 Stadgeändring

Ändringar av dessa stadgar skall godkännas med två tredjedels majoritet vid ordinarie sammanträde med rådsförsamlingen. För ändring av § 14 krävs beslut vid två rådssammanträden.

§ 14 Upplösning

Sveriges Frikyrkosamråd kan upplösas genom beslut vid två rådssammanträden. Mellan dessa sammanträden skall medlemssamfundens styrelser beredas tillfälle att avge yttrande i frågan. För beslut om upplösning erfordras att minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna, representerande minst hälften av medlemssamfunden, skall vara ense om beslutet.

Frågan om disposition av rådets tillgångar behandlas samtidigt och i samma ordning som frågan om rådets upplösning. Om förfogande över eventuella inestående allmänna medel beslutas i samråd med anslagsgivaren.

